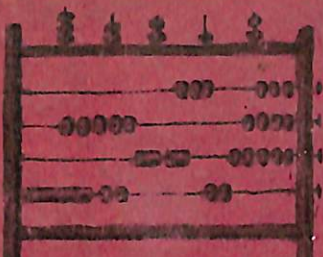

2647

ՆԵՐՈՂԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՐՄԱՆ

511(076)

Բ-87

ՉՍԵՏ Ա.ՍԱՍՈՒԲԵԼԵԱՆ

19.04.2013

2647

99

Հասարակություն «ԳԵՕՍՏԱՆՈՑՅԻ» գրասենյակ

12 SEP 2006
20 MAY 2010

511(076)

Ք-87510

80-04

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

511(076)

Ք. 98
այլ.

ԹՈՒՆԲԱՆԱԿԱՆ

ԽՆԳԻՐՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

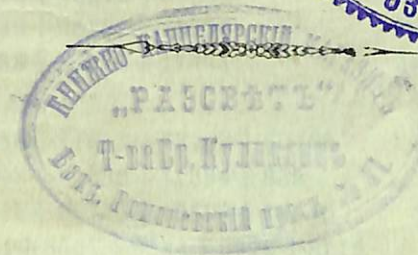
ՄՄՐՈՂ ԵՒ ԱՆՈՒՆԱԿԱՆ ԿԱՄԱՌ ՄԵՌՈՒԹԱՆ ԹՈՒՆՐՈՎ

ՏԱՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Փոխադրեց

Մ. ՍԱՄԱՐԻՆՍԿԻ

ԹԻՖԼԻՍ

Տպարան «ԿՈՆԼՏՈՒՐԱ» Ընկ. Բարձրակ. փ. № 14.

1911

Wife.

Աղբյուր
9235

1002
9234

ԳԻՆՆ Բ 25 ԿՈՊ.

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ
ՕՐՈՏ ՎԱՆ ԱՆ

15733

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

0
11-04

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

ՀԱՅ ԳՅԵ ՏՅ

Գ. ՏԱՐԻ

1. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԿԱՄԱԻՈՐ ՄԵՆՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՆԵՐՈՎ

1. Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն

1	3156+4323 4124+3715 5070+3208	4402+2376 2531+7030 4516+2351	2116+3412 4008+3270 7504+2010
2	5376+4225 4345+2229 3467+2271	3456+5822 7325+8144 4617+2548	3596+9645 7864+4596 8349+9756
3	24765+39617 39644+57788 63789+96037	76008+38996 47080+53764 69004+39716	846547+389716 863516+400215 417209+700906
4	76516+49312+57646 39749+95109+73007 65739+90088+47364		96516+37058+66474 70080+39651+27364 46516+90029+76764
5	46436+97658+73209+35468		
6	76708+70039+41396+835		
7	30205+96721+12504+78540		
8	5364+8567+9644+6376+8212		
9	98194+43568+70020+36519+20020		
10	184361+465360+966860+470002+56401		
11	3256519+4020312+5064070+4027031		

- 12 5406071+160078+35+700742+105
- 13 10+15123+311+200104+4708
- 14 40021+32+320+21607+73407

15 8765-ին աւելացնել 7386: 3704-ին աւելացնել 8740: 75046-ը և 18565-ը միասին գումարել:

16 Ո՞ր թուից պէտք է հանել 7308, որպէսզի ըստացուի 18746:

17 5705 և 3963 թուերի գումարին աւելացնել 9364:

18 Մի քաղաքում կայ 4965 բնակիչ, իսկ միւսում 7645: Ընդամենը քանի՞ բնակիչ կայ երկու քաղաքում:

19 Մի գորաբանակում կային՝ 18756 հետևակ, 9647 հեծելազօր և 853 թնդանօթաձիգ զինուորներ: Ընդամենը քանի՞ զինուոր կար ամբողջ գորաբանակում:

20 Քարաշէն տուն շինելու համար առաջին անգամ բերին 58400 աղիւս, երկրորդ անգամ 28759, իսկ երրորդ անգամ 37417: Ընդամենը քանի՞ աղիւս բերին այդ շինութեան համար:

21 Ճանապարհորդն երկաթուղու գնացքով անցաւ 3207 վերստ տարածութիւն, շոգենաւով 846 վերստ և ձիով 215 վերստ: Ընդամենը քանի՞ վերստ նա անցաւ:

22 Կապալառուն առաջին ամիսը վճարեց բանուորներին 8046 ուրբի, երկրորդ ամիսը՝ 12030, երրորդ ամիսը՝ 15503, չորրորդ ամիսը՝ 2201 ուրբի: Ընդամենը քանի՞ ուրբի վճարեց նա իր բանուորներին 4 ամսուայ ընթացքում:

23 Ալափն ունէր 5460 փութ ցորեն, 3246 փ. գարի, 7864 փ. հաճար և 2406 փ. վարսակ: Ընդամենը քանի՞ փութ հացատիկ նա ունէր:

24 Հինգ հոգի միասին առևտրական ընկերութիւն հիմնեցին. զրամագլուխ կազմելու համար առաջինը տուեց 164756 ուրբի, երկրորդը 47264 ա., երրորդը 97546 ա., չորրորդը 80515 ա. և հինգերորդը 64317 ուրբի: Ընդա-

մենը քանի՞ ուրբի նրանք տուին զրամագլուխ կազմելու համար:

25 Տանտէրը մի տանից ստանում է 3715 ուրբի զուտ արդիւնք, իսկ միւս տանից՝ 1897 ուրբի աւելի: Որքան արդիւնք է ստանում տանտէրը. 2 տանից միասին:

26 Ալափը ծախեց 4564 փութ գարի և 3217 փ. աւելի ցորեն: Փանի՞ փութ ցորեն նա ծախեց:

27 Փայտի պահեստում կային՝ 5846 սաժէն հաճարի, 3216 սաժէն աւելի թխիլի և նրանից 4965 սաժէն աւելի բոխի փայտ: Ընդամենը քանի՞ սաժէն փայտ կար պահեստում:

28 Մի քաղաքում կայ 12346 բնակիչ, իսկ միւսում 5716-ով աւելի: Ընդամենը քանի՞ բնակիչ կայ երկու քաղաքում:

29 Կալուածատէրը գնեց 3 կալուածք. առաջինն արժէր 25347 ուրբի, երկրորդը 15716 ա. աւելի, իսկ երրորդը այնքան, որքան արժէին առաջինը և երկրորդը միասին: Որքանով գնեց նա 3 կալուածքը:

30 Մի մարդ մեռնելիս իր ունեցած կարողութիւնը կտակեց բաժանել հետևեալ կերպով. աղջկան տալ 17344 ուրբ., որդուն 2653 ուրբի աւելի, կնոջը այնքան, որքան աղջկան և տղին միասին, իսկ զանազան բարեգործական նպատակների 5700 ուրբ.: Որքան կարողութիւն նա ունէր:

31 Վաճառականն ունէր 5416 ուրբու ապրանք. այդ ապրանքը ծախելուց նա 1517 ուրբի վաստակեց: Որքանով ծախեց նա իր ապրանքը:

32 Վաճառականը իր ապրանքը 8746 ուրբով ծախեց և 596 ուրբի վնաս կրեց: Որքան արժէր նրա ապրանքը:

33 Մի մարդ տուն գնեց. գնելիս նա վճարեց 32546 ուրբի և 8376 ուրբի էլ պարտ մնաց: Որքան արժէր այդ տունը:

34 Երկու շոգենաւ գալիս են իրար հանդէպ. առաջինը օրական անցնում է 256 վերստ, իսկ երկրորդը

297. Ինչ տարածութեան վրայ են մտնում նրանք մի օրուայ մէջ:

35 Առևտրականը 4 նաւով ալիւր ստացաւ. առաջին նաւուս կար 46517 փութ, երկրորդում 12941 փութ աւելի, երրորդում այնքան, որքան կար առաջին երկուսում միասին, իսկ չորրորդում կար 7357 փութ երկրորդից աւելի: Ընդամենը քանի՞ փութ ալիւր նա ստացաւ:

36 Հինգ եղբայր միասին ժառանգութիւն ստացան. աւագ եղբայրը ստացաւ 8412 ուրբլի, իսկ ամեն մի հետեւեալ կրտսերը նախորդից 75 ուրբլի աւելի: Քանի ուրբլի ստացան նրանք միասին:

37 Մէկը 5 օր ճանապարհորդութիւն արաւ. առաջին օրը նա 216 վերստ տարածութիւն անցաւ, իսկ ամեն մի հետեւեալ օրը նախընթաց օրից 27 վերստ պակաս: Քանի՞ վերստ տարածութիւն անցաւ 5 օրում:

2. Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

38	4963—3251	9646—1978	8640—3709
	7592—4365	4373—2748	9500—7647
	5416—2378	7860—4912	9302—8216

39	25764—12906	20564—17776	43002—17156
	38769—25675	30400—15275	52175—16480
	46213—39768	84769—13500	90084—46312

40	8000—2416	70000—34864	40000—1516
	7000—4702	80001—25642	30002—5764
	9000—8946	30102—15749	40500—4608

41	168305—53217	680346—315217	4000000—2056070
	100101—90906	300207—156446	3002000—1109646
	400200—49705	746702—372909	7001200—3008491

42	167438—72964—34617	1002010—416254—479009
	335610—471656—176728	3000410—107562—864763
	507002—178419—246359	4085200—1478035—964725

43	(4512+918)—(2541+348)	(898—369)+(915—463)
	(5946—427)—(2001—456)	(596+896)—(701+319)
	(7964—461)+(8796—848)	(4636—846)—(965—415)

44	(56010—34796)+(30002—16511)—(29745—16998)
	(40003—29846) - (60100—54565)+(84351—79631)
	(90105—66518)+(30010—15217) - (34246+2748)

45 7356-ը քանիսով աւելի է 2164-ից:

46 8745-ը քանիսով պակաս է 12125-ից:

47 Որքան պէտք է հանել 48764-ից, որպէսզի 27384 ստացուի:

48 Որքան պէտք է աւելացնել 25376-ին, որպէսզի 40000 ստացուի:

49 Երեք թուերի գումարը հաւասար է 86317-ի. մի գումարելին 34512-է, երկրորդը 14327-ով պակաս: Գտնել երրորդ գումարելին:

50 Երեք թուերի գումարը հաւասար է 63316-ի. գումարելիներից մէկը 14764-է, երկրորդը 36316: Գտնել երրորդ գումարելին:

51 Խանութում կար 4711 ֆունտ ալիւր. մի ամսուայ ընթացքում ծախեցին 1529 ֆունտ: Որքան ալիւր մնաց խանութում:

52 Կալուածատէրը խոտհարքից ստացաւ 8640 փութ խոտ. 2364 փութը նա պահեց իր անասունների համար, իսկ մնացածը ծախեց: Որքան խոտ նա ծախեց:

53 Մի զօրաբանակում կար 45216 զինուոր. պատերազմի ժամանակ սպանուեց 2357 մարդ: Քանի՞ մարդ մընաց զօրաբանակում:

54 Գործարանում 464255 փութ բարածուխ կար. մի ձմեռուայ ընթացքում գործածեցին 396542 փութ: Որքան բարածուխ մնաց գործարանում:

55 Մի մարդ 46300 ուրբլով մի քարաշէն տուն

գնեց և 12356 ուրբով մի փայտաշէն տուն: Քանիսով պակաս արժէր փայտաշէն տունը քարաշէնից:

56 Եղբայրը հօր մահից յետոյ ստացաւ 8364 ուրբի, իսկ քոյրը 15646 ուրբի: Քանի՞ ուրբով եղբայրը պակաս ստացաւ քոյրից:

57 Ամբարում կար 12376 փութ ցորեն և 8319 փ. գարի: Քանիսով ցորենը գարուց աւելի էր:

58 Ճանապարհորդն երկաթուղու գնացքով անցաւ 4896 վերստ, իսկ նաւով 980 վերստ պակաս: Ընդամենը քանի՞ վերստ ճանապարհ նա անցաւ:

59 Վաճառուկանը գնեց 4967 փութ բրինձ, 1318 փութ պակաս չամիչ և չամիչից 542 փութ պակաս աղ: Քանի՞ փութ նա աղ գնեց:

60 Աստիճանաւորն առաջին տարին ստացաւ 1500 ուրբի ոտճիկ և 1284 ուրբի ծախսեց, երկրորդ տարին նա ստացաւ 1800 ուրբի և 1118 ուրբի ծախսեց: Քանի՞ ուրբի աւել նա երկրորդ տարին խնայեց:

61 Սանութում կար 3 արկղ ձու, առաջինում կար 817 հատ, երկրորդում 342-ով աւելի, իսկ երրորդում 648 հատ պակաս, քան թէ առաջին երկուսի մէջ միասին: Ընդամենը քանի՞ ձու կար խանութում:

62 Մի քաղաքում կար 46346 բնակիչ, երկրորդում 15349 բնակիչ պակաս, իսկ երրորդում 36456 բնակիչ պակաս, քան թէ առաջին երկուսում միասին: Ընդամենը քանի՞ բնակիչ կար երեք քաղաքում:

63 Տանտէրը մի տանից ստանում է տարեկան 13705 ուրբի, իսկ երկրորդից 1545 ուրբի պակաս. առաջին տան վրայ տարեկան ծախսում էր 4416 ուրբի, իսկ երկրորդի վրայ 1518 ուրբի: Որքան մաքուր արդիւնք է ստանում նա տարեկան երկու տանից:

3. ԱՆՉՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

ա. Բազմապատկումն միանշան թուերի վրայ

64	432×2	496×2	763×7	459×8
	213×3	572×3	847×7	975×9
	102×4	654×4	963×8	987×8

65	3716×3	5215×5	8517×7	7987×8
	7912×4	4968×6	5212×7	6376×9
	9644×4	9739×6	8307×8	6367×9

66	(4346×7)−(3274×4)	(59104×4)−(31462×6)
	(8749×8)−(3427×9)	(65416×9)−(46325×8)
	(7981×5)−(4676×6)	(54725×8)−(45676×7)

67 Գինեվաճառն ունէր 7 տակառ գինի, իւրաքանչիւրում կար 564 շիշ: Ընդամենը քանի՞ շիշ գինի նա ունէր:

68 Զօրաբանակը բաղկացած էր 9 գնդից, իւրաքանչիւր գնդում կար 1680 մարդ: Ընդամենը քանի՞ զինուոր կար այդ զօրաբանակում:

69 Վարպետը մի օրում պատրաստում է 1840 աղիւս: Քանի՞ աղիւս կարող է նա պատրաստել 8 օրում:

70 Կալուածատէրը մի օրավառից ստացաւ 738 փութ հաճար, իսկ միւսից 6 անգամ աւելի: Ընդամենը քանի՞ փութ հաճար ստացաւ նա երկու օրավառից:

71 Ճանապարհորդը առաջին շաբաթն անցաւ 786 վերստ տարածութիւն, իսկ երկրորդ շաբաթը 4 անգամ աւելի: Քանի՞ վերստ տարածութիւն անցաւ նա երկու շաբաթում:

72 Գնեցին 7 ձի, իւրաքանչիւրը 129 ուրբով և 9 կով, իւրաքանչիւրը 65 ուրբով: Ո՞րքան փող ծախսեց գնողը:

73 Կալուածատէրը ծախեց 9 դեւեատին անտառ, դեւեատինը 411 ուրբ. ստացած փողերով նա 4 ձի գնեց, իւրաքանչիւրը 156 ուրբով: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

74 Գիւղացին ցանեց 116 փութ հաճար և 293 փ.

վարսակ: Որքան հացահատիկ ստացաւ նա, եթէ հաճարի բերքը 1—7 է, իսկ վարսակինը 1—4:

75 Ալափն ունէր 516 փութ գարի, 4 անգամ աւելի վարսակ և նրանից 9 անգամ աւելի ցորեն: Ընդամենը քանի՞ փութ հացահատիկ նա ունէր:

բ. Բազմապատկումն դասակարգային թուերի վրայ

76	48×10	56×100	64×1000	72×10000
	256×10	348×100	138×1000	465×10000
	170×10	320×100	520×1000	180×10000
77	34×20	89×50	87×400	74×5000
	58×30	73×90	49×800	84×8000
	65×40	96×70	53×900	78×9000

78 Գործարանում բանում էին 10 տղամարդ և 30 կինմարդ. իւրաքանչիւր տղամարդը ամսական ստանում էր 24 ուրբլի, իսկ կինմարդը 16 ուրբլի: Որքան էին ստանում նրանք ամսական:

79 Մի քաղաքում 4712 բնակիչ կայ, իսկ միւսում 70 անգամ աւելի: Քանի՞ բնակիչ կայ երկրորդ քաղաքում:

80 Ալափը գնեց 40 վագօն եգիպտացորեն, իւրաքանչիւր վագօնում կար 724 փ. այդ ապրանքը կայարանից տեղափոխելու համար նա վարձեց 600 սայլ և ամեն մի սայլի վրայ բարձեց 37 փութ: Որքան եգիպտացորեն մնաց կայարանում:

81 Տունն ունի 30 բնակարան, իւրաքանչիւրից տարեկան ստանում էին 325 ուրբլի արդիւնք: Որքան մաքուր արդիւնք կը ստացուի տարեկան, եթէ նորոգութեան և այլ մանր ծախսերի վրայ գնում է 3712 ուրբլի:

82 Վաճառականը գործարանից գնեց 90 թուփ քաթան, իւրաքանչիւրը 16 ուրբլով. այդ ապրանքը գնելիս

նա 786 ուրբլի բեհ տուեց: Քանի՞ ուրբլի պարտ մնաց գործարանատիրոջը:

83 9 վերստ տարածութեան վրայ պէտք է երկաթուղու գիծ շինէին. բանուորներն աշխատեցին 20 օր, շինելով օրական 148 սափէն տարածութիւն, յետոյ 7 օր, օրական 196 վերստ: Որքան տարածութիւն մնաց առանց շինելու:

84 Մի տան շինութեան համար առաջին անգամ բերին 70 սայլ աղիւս, իւրաքանչիւրում 164 հատ, իսկ երկրորդ անգամ 300 սայլ, իւրաքանչիւրում 124 հատ: Ընդամենը որքան աղիւս բերին շինութեան համար:

85 Կալուածատէրը 60 դեսեատին հող վարել տուեց և իւրաքանչիւրում ցանել տուեց 9 չեովերիկ գարի: Քանի՞ չեովերիկ գարի նա ստացաւ, եթէ բերքը 1—6 էր:

գ. Բազմապատկումն երկնշան թուերի վրայ

86	89×17	96×48	87×79	75×56
	93×18	76×85	63×98	96×96
	35×57	54×72	85×58	64×89
87	564×37	846×92	713×68	845×25
	904×36	371×57	916×76	564×38
	814×48	756×39	864×59	625×48
88	7325×24	9674×37	6516×34	8634×45
	3709×36	7648×29	9840×56	3768×75
	8715×45	9716×47	7904×91	8124×48
89	(465×63)−(246×68)	(932×76)−(6463+7346)		
	(964×75)+(376×96)	3256+68956−(736×57)		
	(768×74)−(517×67)	(14317−6844)×(875−789)		

90 Երկաթուղու գնացքը մի ըրպէում անցնում է 318 սափէն տարածութիւն: Որքան տարածութիւն կանցնի նա 45 ըրպէում:

91 Գիրքն ունի 76 երես. ամեն մի երեսի վրայ 48 տող կայ: Քանի տող կայ ամբողջ գրքում:

92 Վաճառականը գնեց 516 փութ շաքարաւազ և 15 անգամ աւելի աղ: Քանի փութ աղ նա գնեց:

93 Որքան վճարեցին 78 բանուորներին 4 ամսուայ աշխատանքի համար, եթէ իւրաքանչիւրն ամսական ստանում էր 24 ուրբլի:

94 Մեխ շինելու մեքենան մի բողետում պատրաստում է 78 մեխ: Քանի մեխ կը պատրաստի մի ժամում 6 հատ նոյն տեսակի մեքենան:

95 Աստիճանաւորն ամսական ստանում է 227 ուրբլի ոտճիկ, իսկ ծախսում 98 ուրբլի: Որքան փող կը խնայի նա մի տարում:

96 Ա. քաղաքից մինչև Բ. քաղաքը 2316 վերստ տարածութիւն է. ճանապարհորդը Ա. քաղաքից դուրս եկաւ և 17 օր, օրական 89 վերստ տարածութիւն է անցնում: Քանի վերստ մնաց նրան մինչև Բ. քաղաք հասնելը:

97 Դալարը գնեց 46 ձի, իւրաքանչիւրը 96 ուրբլով: Որքան նա վաստակեց, եթէ բոլորը 4800 ուրբլով ծախեց:

98 Գնեցին 96 փութ շաքար, փութը 6 ուրբլով և վճարեցին 6 հատ հարիւր ուրբլիանոց: Որքան փող յետ ստացաւ շաքար գնողը:

99 Կալուածատէրը ծախեց 25 կով, իւրաքանչիւրը 37 ուրբլով և 95 ոչխար, իւրաքանչիւրը 4 ուրբլով: Այդ փողերից նա 1200 ուրբլի վճարեց պարտատիրոջը: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

100 Գիւղական համայնքն ունի 727 դեսեատին արօտատեղ, 17 անգամ աւելի վարելահող, նրանից 146 դեսեատին պակաս անտառ: Ընդամենը քանի դեսեատին հող ունի այդ համայնքը:

101 Առևտրականը մեկին պարտ էր 876 ուրբլի, իսկ միւսին 15 անգամ աւելի. 20000 ուրբլով նա ծախեց իր տունը և վճարեց պարտքերը, իսկ մնացած փողերը բանկը դրեց: Քանի ուրբլի նա բանկը դրեց:

գ. Բազմապատկումն բազմանշան թուերի վրայ

102	816×256	731×314	917×512	865×416
	364×457	437×868	569×648	950×218
	348×573	816×512	964×176	398×891

103	7364×468	6562×374	8489×764	3516×2317
	8316×564	7210×738	7357×589	4364×3579
	9540×547	9200×879	4648×789	7856×4595

104	2×684	8×675	35×247	58×457
	4×864	5×315	93×836	84×378
	9×716	7×496	43×512	67×598

105	468×302	509×307	1728×706	8014×3015
	843×507	907×505	5014×209	3026×4009
	715×608	405×307	7008×708	8007×6009

106	23×180	35×1700	250×3700	4300×3040
	56×470	40×2300	320×9400	8700×5060
	47×760	57×8600	470×3500	2500×1070

107	25×13×44	13×46×52	16×17×18×19
	37×28×46	64×36×80	25×36×47×58
	53×64×76	37×48×59	38×47×56×65
	41×25×30	65×74×83	80×71×62×53

108 563-ը վերցնել 705 անգամ:

109 47 և 56-ի արտադրեալը աւելայցնել 27 անգամ:

110 Ո՞ր թիւը պակսեցնելու ենք 147 անգամ, որպէսզի 863 ստացուի:

111 Վաճառականը գնեց 156 ֆունտ սուրճ առաջին տեսակից, ֆունտ 68 կոպէկով և 39 ֆունտ երկրորդ տեսակից, ֆունտը 47 կոպէկով: Որքանով նա զընեց բոլոր սուրճը:

112 Երկու վաճառական իրար հետ ապրանք փոխանակեցին. առաջինը տուեց 528 չետվերտ ցորեն, չետվերտը 12 ուլբլով, երկրորդը 786 չետվերտ հաճար, չետվերտը 7 ուլբլով: Նրանցից ո՞րն է փող վճարելու իր ապրանքի պակասը լրացնելու համար:

113 Վաճառականը գնեց 43 թոփ 48 արշինանոց մահուդ, արշինը 3 բուլբլով. բոլոր մահուդը նա ծախեց 7000 ուլբլով: Որքան փող նա վաստակեց:

114 Կալուածատէրը ծախեց 12 ձի, իւրաքանչիւրը 75 ուլբլով, 35 կով, իւրաքանչիւրը 48 ուլբլով և 127 ոչխար, իւրաքանչիւրը 4 ուլբլով. ծախած փողերով նա գնեց 36 դեսեսատին գետին, դեսեսատինը 72 ուլբլով: Որքան փող մնաց նրա մօտ հող գնելուց յետոյ:

115 Կալուածատէրը ժողովեց մի մարգագետնից 256 փութ խոտ. երկրորդից 5 անգամ աւելի, երրորդից 736 փութ պակաս, քան թէ առաջին և երկրորդից միասին, իսկ չորրորդ մարգագետնից այնքան, որքան առաջին և երրորդից միասին: Որքան խոտ ժողովեց բոլոր մարգագետիններից:

116 Մէկը իր ունեցած փողերի մի տասնհինգերորդականով գնեց տուն: Որքան փող ունէր նա, եթէ տունն արժէր 5730 ուլբլի:

117 Վաճառականը գնեց 364 փութ շաքար. փութը 6 ուլբլով, 276 ֆունտ թէյ, ֆունտը 3 ուլբլով և 427 փութ ալիւր, փութը 2 ուլբլով: Որքան փող մնաց վաճառականի մօտ, եթէ մեզ յայտնի է, որ իր ունեցած փողերի մի ութերորդականը վճարեց թէյի:

4. Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

ա. Բաժանումն միանշան թուերի վրայ

118	6842:2	5498:2	5412:4	7256:8
	9636:3	8965:5	3732:6	4536:9
	7488:4	7362:3	6524:7	8412:6

119	73452:2	84725:5	53292:4	17549:7
	80463:3	70344:8	17635:4	45216:8
	73516:4	41265:9	53244:6	36738:9

120	(64728:4)+(56345:5)	(546×38)−(64188:9)
	(37251:3)−(25768:8)	(346×37)×(75642:6)
	(63648:5)−(34725:5)	(63441:7)+(38728:8)

121 2862 ուլբլով 9 ձի գնեցին: Որքան արժէր իւրաքանչիւրը:

122 Որդին հօրից ստացաւ 12350 ուլբլի ժառանգութիւն. հինգերորդ մասը նա վճարեց իր պարտատէրերին: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

123 Վաճառականը 12384 ուլբլու ապրանք գրնեց. ծախելուց նա վաստակեց իր ամբողջ ապրանքի գնի մի ութերորդականը: Որքանով ծախեց նա ամբողջ ապրանքը:

124 Վաճառականը ծախեց 385 փութ շաքար, փութը 6 ուլբլով. փողերի մի երրորդականը նա վճարեց իր պարտատիրոջ, իսկ մի եօթերորդականով գնեց թէյ: Որքան փող մնաց վաճառականի մօտ:

125 Կալուածատէրը մի կալուածքից 4264 փութ ցորեն ժողովեց, իսկ միւսից 8 անգամ պակաս: Որքան ցորեն ժողովեց երկու կալուածքից:

126 Ճանապարհորդը 1728 վերստ տարածութիւն անցաւ. սրա մի իններորդականը նա ոտքով անցաւ, վեցերորդ մասը՝ ձիով, իսկ մնացածը՝ երկաթուղով: Քանի վերստ անցաւ նա երկաթուղով:

127 Խանութում կար 4728 ֆունտ ալիւր. մի ութերորդականը ծախեցին մէկին, իսկ մնացածի երրորդ մասը ծախեցին միւսին: Որքան ալիւր մնաց խանութում:

128 Վաճառականը մի կալուածատէրից գնեց 6345 փութ գարի, իսկ միւսից՝ 5 անգամ պակաս. բոլոր գարին երկաթուղու 9 վագոնով ուղարկեց մի ուրիշ քաղաք: Քանի փութ գարի մտաւ ամեն մի վագոնում:

129 26 վագոնով հացահատիկ բերին, իւրաքանչիւրում 644 փութ. բոլոր գարին 8 օրուայ մէջ դատարկեցին: Օրական քանի փութ հացահատիկ էին դատարկում:

130 Մահուդի արշինն արժէ 6 ուրբի. քանի արշին նոյն տեսակի մահուդից կարելի է գնել 3096 ուրբում:

131 Կոոքի յետին անիւի շրջագիծն է 6 արշին. իսկ առաջինի՝ 4 արշին. Քանի պտոյտ աւելի կանի առաջին անիւր 4248 արշին տարածութեան վրայ:

բ. Բաժանումն երկնշան թուերի վրայ

132	5460:30	6150:50	42480:90	93120:60
	7840:40	9420:60	67150:50	15750:50
	7350:50	6440:70	74240:80	56700:90

133	9492:21	10974:31	14637:41	18309:51
	9072:21	13485:31	18573:41	23715:51
	12432:21	18445:31	24436:41	30549:51

134	36417:61	45085:71	52164:81	42679:91
	38552:61	54457:71	60507:81	57785:91
	46604:61	60421:71	66015:81	69433:91

135	3276:21	22287:51	36436:82	39032:82
	7688:31	34404:61	78943:71	83457:61
	4902:43	52398:71	35420:92	37443:82

136	21197:41	10998:13	28728:63	41968:43
	31876:52	17319:23	27931:53	49848:93
	23871:73	18348:33	37267:83	50176:64

137	29128:44	38340:54	38124:54	50904:72
	55796:74	43176:84	25160:34	37989:63
	19152:24	33664:64	78960:94	35520:74

138	6194:19	42238:49	48505:89	25088:98
	15689:29	54984:79	59616:69	15768:18
	28704:39	38763:59	72864:99	20574:27

139	31056:48	52972:68	58266:78	40948:58
	14392:28	35616:48	41412:68	51680:68
	33988:58	83790:98	21280:38	16968:28

140	10489:17	17577:27	24012:36	54720:76
	24087:37	47302:67	51414:66	36984:46
	61944:87	49280:77	72842:86	86688:96

141	20160:35	429825:75	280876:43	456232:56
	334536:53	261948:83	306304:64	598424:76
	462489:93	189024:24	336816:36	670752:96

142	(48807:87) - (24462:54)	(746 x 25) - (56642:86)
	(50490:66) + (52923:69)	(40464:48) - (53580:76)
	(73341:87) - (63210:98)	(70752:88) - (36248:46)

143	(34884:54) - (25424:56)	(61770:87) - (38550:75)
	(26256:48) + (43143:73)	(44326:74) + (10920:24)
	(59220:84) - (32853:47)	(55986:62) - (43885:67)

144 Բահուորներ կերակրելու համար 12 օրում գործածեցին 756 փութ հաց: Օրական քանի փութ հաց էին գործածում:

9234

145 42 միատեսակ թոփերում կայ 2352 արշին չիթ: Քանի արշին չիթ կար իւրաքանչիւր թոփում:

146 442 ոււրլի 25 կոպէկի հաճար գնեցին, փութը 61 կոպէկով: Քանի փութ հաճար գնեցին:

147 Եկաթուղու գնացքը մի կայարանից 48 ժամում հասաւ միւս կայարան, անցնելով ժամը 35 վերստ տարածութիւն: Քանի ժամում նա կանցնի հակառակ ուղղութեամբ, եթէ մի ժամում անի 28 վերստ:

148 Խանութում կար 2520 փութ ալիւր. մի ամսում ծախեցին ալիւրի մի տասնութերորդականը, միւս ամսում ամբողջի մի տասնհինգերորդականը: Քանի փութ ալիւր մնաց խանութում:

149 Վաճառականը ծախեց 551 արշին թաւիչ, արշինը 12 ոււրլով: ստացած փողերով նա մահուդ գրնեց, արշինը 95 կոպէկով: Քանի արշին մահութ նա գնեց:

150 67 հատ գրքերի կազմերի համար վճարեցին 19 ոււր. 72 կոպէկ: Որքան կարծենայ 104 նոյն տեսակի կազմերը:

151 Ճանապարհորդն անցաւ 7164 վերստ տարածութիւն. անբողջ ճանապարհի մի տասներկուերորդականը նա անցաւ երկաթուղու, մի երեսունվեցերորդականը՝ շոգենաւով, իսկ մնացածը՝ ձիով: Քանի վերստ ճանապարհ անցաւ նա ձիով:

152 Աւագ որդին հօրից 8766 ոււրլի ստացաւ, իսկ փոքրը 18 անգամ պակաս: Որքան փող ստացան երկուսը միասին:

153 24 Ֆունտ սուրճի համար վճարեցին 13 ոււր. 44 կոպէկ: Որքան պէտք է վճարել 15 Ֆունտ սուրճի համար:

154 Մէկը խանութից գնեց 37 արշին քաթան 9 ռուբլի 62 կոպէկով, իսկ միւսը նոյն արժողութեամբ՝ 18 ու. 98 կոպէկով: Քանի արշին քաթան գնեց միւսը:

155 Երկաթուղու գնացքը 18 ժամում անցաւ 684 վերստ տարածութիւն: Քանի ժամում կանցնի նա 2546 վերստ տարածութիւնը:

156 Դործարանի մի տարուայ մուտքը 846752 ոււրլի է, իսկ ծախքը 629516 ոււրլի: Որքան արդիւնք է ըստանում գործարանն ամսական:

157 12 բանուոր 36 օրում կասեցին 31104 խուրձ ցորեն: Քանի խուրձ էր կասում օրական մի բանուորը:

158 Անտառում կտրատեցին 24768 ծառ, որոնցից մի տասներկուերորդականը լաստենի էր, մի տասնութերորդականը կեչի, իսկ մնացածը՝ սօսի: Քանի հատ սօսի ծառ կտրատեցին:

159 Ամբարում պահած կար 196952 փութ ցորեն և նրանից 56 անգամ պակաս գարի: Քանի փութ գարի կար ամբարում:

գ. Բաժանումն ըստ անշան թուերի վրայ

160	37600:400 28800:300 57500:500	98400:600 43300:900 53600:800	864800:800 724000:400 636000:600
161	18952:412 18025:515 48506:614	51211:617 69918:813 24141:619	55616:704 39641:809 34390:905 41702:719 42642:618 32825:505
162	14580:324 23576:421 32674:527	21996:423 30508:526 26788:724	53755:827 69600:725 62866:731 53976:635 54535:839 83482:938
163	21836:412 24726:317 56693:623	37215:827 26152:934 14773:187	40066:598 194798:563 457968:812
164	146914:483 191475:575 432306:846	191981:391 358801:599 135525:5421	212135:7315 347698:5437 508032:8064

165 848:8 14736:48 595680:85 50655:165
 627:3 60225:75 616693:77 242284:476
 1228:4 66364:94 882392:98 697483:769

166 23400:6 417100:43 2500:500 333000:3700
 37600:8 358900:37 7800:300 256000:6400
 22500:9 248400:69 18900:900 756000:8400

167 (59128:778)-(29824:466) (31185:567)+(55556:731)
 (27324:594)+(52779:723) (38410:835)-(33411:903)
 (24795:551)-(20254:779) (37240:760)+(66143:859)

168 (31034:526)+(41832:747) (18900:525)×(38291:649)
 (31191:843)-(17864:616) (29435:841)×(34888:712)
 (43560:660)-(35088:731) (73602:87):(16326:907)

169 Կարուածատէրը 136 զեսեատինից ստացաւ 11696 փութ եգիպտացորեն: Որքան եգիպտացորեն ըստացաւ նա միջին թուով իւրաքանչիւր զեսեատինից:

170 Մէկը ունէր 9573 ուրբլի. նա զնեց մի քանի զեսեատին անտառ, զեսեատինը 218 ուրբլով. նրա մօտ մնաց 1507 ուրբլի: Քանի զեսեատին անտառ նա զնեց:

171 Սանութպանը ծախեց 126 փութ ալւր. փութը 1 ուրբլի 75 կոպէկով. ստացած փողերով նա զնեց թէյ, ֆունար 2 ուրբլի 25 կոպէկով: Քանի ֆունար թէյ նա զնեց:

172 Երկաթուղու զնացքների համար 448592 սուրբլու վագօններ զնեցին, իւրաքանչիւրը 8464 սուրբլով: Քանի վագօն զնեցին:

173 Գրադարանում կային 56256 հայերէն և 3516 ուսներէն գրքեր: Քանի անգամ ուսներէն գրքերը պակաս էին հայերէնից:

174 Մի քաղաքում կային 280364 բնակիչ, իսկ միւսում՝ 14756: Քանի անգամ առաջին քաղաքի բնակիչներն աւելի էին երկրորդից:

175 Երկու վաճառական միասին մահուղ զնեցին.

առաջինը 512 արշին մահուղին վճարեց 4608 ուրբլի, իսկ երկրորդն իր զնած մահուղին վճարեց 6615 ուրբլի: Քանի արշին մահուղ զնեցին նրանք միասին:

176 Մերենան 15 ժամում պատրաստում է 108765 մեխ: Քանի ժամում նա կըշինի 174024 մեխը:

177 Գործարանատէրը 8 զնողի վրայ ծախեց 20640 ուրբլու մահուղ, արշինը 5 ուրբլով: Քանի արշին մահուղ ստացաւ իւրաքանչիւր զնողը:

178 35 մշակ 48 օրում փորեցին 20160 արշին երկարութեան արխ: Քանի արշին կըփորէ օրական մի մշակը:

179 Վաճառականն ունէր 66096 ուրբլի. այդ փողի մի տասնեօթերորդականով նա զնեց մի քանի թոփ մահուղ, թոփը 48 արշինից. Քանի թոփ մահուղ նա զնեց, եթէ արշինն արժէր 3 ուրբլի:

180 Մէկը տարեկան ստանում է 3000 ուրբլի ուճիկ. ամեն մի 85 օրում նա ծախսում է 425 ուրբլի: Որքան փող է խնայում նա տարեկան:

181 Երեք հոգի միացան առևտրական ընկերութիւն կազմելու 10000 ուրբլի զրամագլխով. առաջինը առեց 7650 ուրբլի, իսկ երկրորդը 12 անգամ պակաս: Որքան փող առեց երրորդ ընկերը:

5. ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ

- 182 (576×13)+(846×15)
- 183 (783×28)-(849×18)
- 184 (8416+12319)-(136×13)
- 185 (8745:5)+(3712:4)
- 186 (37115:65)+(72675:85)
- 187 (65254:79)-(75563:97)
- 188 (61332:76)-(61789:91)
- 189 (714×46)+(77517:99)

- 190 (57211:77)+(44550:66)+(61462:79)
- 191 (37895:53)+(61256:76)-(86063:89)
- 192 (24563:29)-(48032:79)+(32912:88)
- 193 (43808:74)-(59415:699)-(59204:779)
- 194 (707×83)-(51350:65)-(58941:59)
- 195 (370×207) (22374:66)-(30632:56)
- 196 (408×720) -(350×509)-(43212:78)
- 197 (564×702)-(164756+148916)-(48762:86)
- 198 (62901:87)+(800020-296316)-(740×507)
- 199 (1900:76)×(1824:48)
- 200 (14804+11648):(1564-786)
- 201 (232×169):(417+259)
- 202 (117×193):(978-399)
- 203 (96052:236)-(3137-2741)
- 204 (724×84)-(976×35)
- 205 8694:[4096-(1458+2316)]
- 206 18072:[6013-(23×65)]
- 207 [3845:(1012-243)]×158
- 208 (3375×627):(1125×99)
- 209 (432:16)+(943:23)-23
- 210 [(764×32)-(286×64)]:192
- 211 [(448×48)+(216×24)]:96
- 212 6179+(29932:28)-(16864:68)
- 213 15316-[(73×84)+(8379:171)]
- 214 6144:[(48×32)-(56×24)]
- 215 [(42615:45)-(27216:36)]×23
- 216 [(45243:9)-(34216:8)]:25
- 217 (75×12)+(64×25)-(15×47)
- 218 [(27216:36)+(9875:25)]×32
- 219 25200:[2871-(36×36)]
- 220 46×27×35-2156
- 221 (6048×78)-(5937×64)
- 222 [(46752:487)+(15322:326)]×8
- 223 (1256×375)-[(264×309)-17849]
- 224 (7721415:7839)+(35×89)

- 225 (28348 -15619)×466-3718008
- 226 (62904:12)-(64755:15)+(184×29)
- 227 22324224:64:78:86
- 228 6528:(1296:[351:(169:13)])
- 229 51102:(5134:[28992:(46752:487)])-(51×29)

1.

230 Խանութպանն ունէր 24 տակառ սուրճ, իւրաքանչիւրը 16 փութ, և 43 տակառ, իւրաքանչիւրը 18 փ.: Ընդամենը նա քանի՞ փութ սուրճ ունէր:

231 Գործարանում բանում էին 386 տղամարդ և 75 կինմարդ. ամեն մի տղամարդն ամսական ստանում էր 32 ուրլի, իսկ կինմարդը—18 ուրլի: Որքան էին ստանում բոլոր բանուորները ամսական:

232 Երեք եղբայր միասին մի տուն զնեցին, աւագ եղբայրը տուեց 18546 ուրլի, միջնակը 2720 ուրլի պակաս, իսկ փոքրը 4 անգամ նրանցից պակաս: Ո՞րքանով զնեցին նրանք այդ տունը:

233 Գինեվաճառն ունէր 473 վեզրօ զինի. զինու մի մասն ածեց 48 հատ 6 վեզրանոց տակառների մէջ, իսկ մնացած զինին ածեց 5 վեզրանոց տակառների մէջ: Քանի՞ 5 վեզրանոց տակառների մէջ լցրեց նա մնացած զինին.

234 2796 ուրլով զնեցին 36 ձի, իւրաքանչիւրը 45 ուրլի արժողութեամբ և մի քանի կով, իւրաքանչիւրը 28 ուրլով: Քանի կով զնեցին:

235 Աստիճանաւորը տարեկան ստանում է 1200 ո. ոտճիկ. առաջին կիսամեակում նա ամսական ծախսում էր 96 ուրլի: Որքան է ծախսելու նա երկրորդ կիսամեակի ամեն մի ամսում:

236 Բանուորներին կերակրելու համար 45 օրում գործածեցին 2736 փութ հաց. առաջին 27 օրում օրական

գործածեցին 56 փութ: Քանի փութ հաց էին օրական գործածում մնացած ժամանակուայ ընթացքում: 235

237 Խանութպանը գնեց 168 փութ շաքար, փութը 5 ուրբով. 24 ուրբի էլ նա ճանապարհածախս տուեց: Քանիսով ծախելու է նա շաքարի փութը, որպէսզի 144 ուրբի վաստակէ:

238 Հիւանդանոցի համար 358 ուրբով գնեցին 15 փութ միս, փութը 6 ուրբով, 34 փութ շաքար, փութը 7 ուրբով և մի քանի ֆունտ թէյ, ֆունտը 2 ուրբով: Քանի ֆունտ թէյ գնեցին:

239 Աշակերտն տետրի մէջ արտագրելու էր 204 երես. առաջին 6 օրում նա արտագրեց օրական 18 երես, իսկ մնացած օրերը, օրական 24 երես: Քանի օրում նա վերջացրեց իր արտագրութիւնը:

2.

240 Երկաթուղու գնացքը 4 ժամում անցաւ 84 վերստ տարածութիւն: Քանի վերստ կանցնի նա 7 ժամում, եթէ նա նոյն արագութեամբ շարժուի:

241 25 ֆունտ չամիչն արժէ 3 ուրբի 75 կողէկ: Որքան կարժենայ 64 ֆունտ չամիչը:

242 28 ֆունտ սուրճի համար վճարեցին 16 ուրբ. 80 կողէկ. Որքան են վճարելու 3 փութ 11 ֆունտ սուրճի համար:

243 17 ֆունտ թէյը գնեցին 38 ուրբի 25 կողէկով: Որքանով են գնելու 25 ֆունտ թէյը:

244 57 ուրբով տալիս են 16416 գրիչ: Քանի հատ գրիչ կրտան 18 ուրբով:

245 Երկաթուղու գնացքը 12 ժամում անցաւ 516 վերստ տարածութիւն: Քանի ժամում կանցնի նա 731 վերստ տարածութիւնը, եթէ նոյն արագութեամբ շարժուի:

246 56 ֆունտ կաղինն արժէ 10 ուրբի 64 կողէկ: Քանի ֆունտ կաղին կարելի է գնել 16 ուրբի 15 կողէկի:

247 12 բանուոր 15 օրում վերջացրին իրանց գործը: Քանի օրում նոյն գործը կը վերջացնի մի բանուորը:

248 24 վարպետ 130 օրում վերջացրին մի շինութիւն: Քանի օրում նոյն գործը կը վերջացնեն 30 վարպետը:

249 15 ներկարար 3 օրում ներկեցին մի տուն: Քանի ներկարար նոյն տունը կը ներկեն 6 օրում:

250 Մի գիրք ունի 520 երես, իւրաքանչիւր երեսում կայ 48 տող: Քանի երես կունենայ գիրքը, եթէ ամեն մի երեսում լինի 40 տող:

251 Զօրագնդի համար գնեցին 48 օրուայ պաշար. այդ պաշարից օրական 560 փ. էին սպառում: Քանի օր կը բաւականանայ նոյն պաշարը, եթէ օրական սպառեն 672 ֆունտ:

252 Գործարանում տղամարդ բանուորներին՝ վճարեցին 5211 ուրբի, իսկ կինմարդ բանուորներին՝ 2043 ուրբի պակաս. իւրաքանչիւր տղամարդը ստացաւ 27 ուրբի, իսկ իւրաքանչիւր կինմարդը 18 ուրբի: Քանի հոգի էր բանում գործարանում:

253 Կալուածատէրը, կամենալով 3750 ուրբի պարտք վճարել, ծախեց 456 չեավերտ ցորեն: Որքանով ծախեց ցորենի չեավերտն, եթէ իր պարտքը տալուց յետոյ նրան մնաց 354 ուրբի:

254 Մի շինութեան համար առաջին անգամ բերին 118 սայլ աղիւս, իւրաքանչիւրում 150 հատ, երկրորդ անգամ 256 սայլ, իւրաքանչիւրում 152 հատ աղիւս. բոլոր աղիւսը 25 կոյտի բաժանեցին: Քանի աղիւս կար իւրաքանչիւր կոյտում:

3.

255 Երկաթուղու գնացքը 32 ընդհանուր անցնում է 27 վերստ: Քանի վերստ տարածութիւն կանցնի 25 ժամ 4 ընդհանուր, եթէ գնացքը ընթանայ նոյն արագութեամբ:

256 Վաճառականը 345 ուրբու գարի գնեց. իւրաքանչիւր 12 փութին նա վճարեց 5 ուրբի 75 կոպէկ: Որքան գարի նա գնեց:

257 Գործարանում պատրաստեցին 876 ինքնաեռ: Որքան ծանրութիւն ունէին բոլոր ինքնաեռներն, եթէ իւրաքանչիւր 6 հատը 53 ֆունտ էր:

258 Գինեվաճառն ունէր 450 տակառ գինի իւրաքանչիւր տակառում կար 36 վեդրօ. բոլոր գինին նա ածեց 8 վեդրանոց տակառների մէջ: Քանի տակառի մէջ ածեց նա բոլոր գինին:

259 Ճանապարհորդը 11200 վերստ տարածութիւնն անցաւ 28 օրում. վերադառնալիս նա 7 օրով ուշ հասաւ իր տեղը: Քանի վերստ նա օրական պակաս էր անցնում վերադառնալիս:

260 Խանութ բերին 56 տակառ շաքար. իւրաքանչիւր տակառում կար 15 փութ. մի եօթերորդ մասը ծախեցին փութը 6 ուրբի 20 կոպէկով, իսկ մնացածի փութը՝ 6 ուրբի 50 կոպէկով: Որքան վաստակեց ծախողը, եթէ բոլոր շաքարը նա գնել էր 5040 ուրբով և 37 ուրբի 50 կոպէկ էլ ճանապարհածախս էր վճարել:

261 Վաճառականը գնեց 185 փութ իւղ, փութը 12 ուրբով. ճանապարհածախս վճարեց 25 ուրբի 50 կոպէկ: Որքանով նա պէտք է ծախի իւղի փութը, որպէսզի բոլորից 400 ուրբի վաստակի:

4.

262 Սուրէնն ունէր 72 ընկոյգ. եօթ իններորդականը նա կերաւ: Քանի ընկոյգ մնաց նրա մօտ:

263 Փայտի պահեստում կար 8568 սաժէն վառելիք. եօթ երեսուցեաներորդականը բոխի փայտ էր,

իսկ մնացածը հաճարի: Քանիսով հաճարի փայտը բոխից աւելի էր:

264 Խանութում կար 512 ֆունտ սուրճ. ինն տասն վեցերորդականը ծախեցին, ֆունտը 56 կոպէկով, իսկ մնացածի ֆունտը 52 կոպէկով: Քանիսով ծախեցին բոլոր սուրճը:

265 Աստիճանաւորը տարեկան ստանում է 2400 ուրբի. ոռձկի երեք ութերորդականը ծախում էր սննդի վրայ, հինգ տասնվեցերորդականը՝ բնակարանի և եօթ քառասուցեաներորդականը՝ մանր ծախսերի, իսկ մնացածը իննայում էր: Քանի ուրբի էր նա խնայում տարեկան:

266 Վաճառականը փոխանակեց 126 փութ շաքար, փութը 6 ուրբով, 344 ֆունտ թէյի հետ: Որքանով է նա ծախելու թէյի ֆունտը, որպէսզի 104 ուրբի վաստակի:

267 Երկու վաճառական իրար հետ ապրանք փոխանակեցին. առաջին վաճառականը տուեց 56 արշին սև մահուդ, արշինը 3 ուրբի 50 կոպէկով, և 48 արշին կարմիր մահուդ, արշինը 5 ուրբի 20 կոպէկով. իսկ երկրորդ վաճառականը տուեց 42 արշին մետաքսէ կտոր, արշինը 9 ուրբի 20 կոպէկով: Ո՞ր վաճառականը սրբան փող է դրնելու իր ապրանքի վրայ պակասը լրացնելու համար:

268 3826 ուրբով գնեցին 56 դիւժին աթոռ, ճանապարհածախս եղաւ 236 ուրբի. աթոռները տեղափոխելիս 15 հատը կորուցեց: Որքանով պէտք է ծախեն աթոռի հատը, որպէսզի 537 ուրբի վաստակեն:

269 Ճանապարհորդն անցաւ 1722 վերստ տարածութիւն. 168 վերստ տարածութիւնը նա ձիով անցաւ, անելով մի ժամում 7 վերստ, իսկ մնացած ճանապարհն անցաւ երկաթուղիով, անելով մի ժամում 42 վերստ: Քանի ժամում նա անցաւ ամբողջ ճանապարհը:

5.

270 Աշակերտուհին կարգաց 16 երես, որ կազմում է ամբողջ գրքի մի երրորդ մասը: Քանի երես ունէր գիրքը:

271 Խանութպանը ծախեց 215 հատ աթոռ, որոնք կազմում էին խանութում գտնուած բոլոր աթոռների հինգ

ութերորդականը: Քանի՛ աթոռ կար խանութում:

272 Երկու կազմարար յանձն առան կազմելու մի դպրոցի բոլոր զբքերը, առաջին կազմարարը կազմեց բոլոր զբքերի եօթ տասնհինգերորդական մասը, իսկ երկրորդը՝ մնացած 824 դիրքը: Քանի՛ հաս դիրք կար դպրոցի գրադարանում:

273 Կալուածատէրը ծախեց 2592 չետվերա հաճար, չետվերար 5 ուլբլով: Ստացած փողերի հինգ տասնութերորդականը նա վճարեց իր պարտատիրոջ, մնացածի չորս իններորդականով նա մի տուն գնեց, իսկ մնացորդը բանկ դրեց: Ո՞րքան փող նա բանկը դրեց:

274 Խանութպանը գնեց 525 ֆունտ իւղ. իւրաքանչիւր 8 ֆունտին նա վճարեց 2 ուլբլի, իսկ իւրաքանչիւր 10 ֆունտ իւղը նա ծախեց 3 ուլբլով: Որքան նա վաստակեց բոլոր իւղից.

275 Դալարը գնեց 63-ձի, իւրաքանչիւր 7 ձին 360 ուլբլով, իսկ իւրաքանչիւր 9 ձին նա ծախեց 512 ուլբլով: Որքան փող նա վաստակեց.

276 Երկու բանուոր 876 ծառ կտրեցին և դրա համար ստացան 131 ուլբլի 40 կոպէկ. առաջին բանուորը կտրեց 417 ծառ: Ո՞րքան փող ստացաւ երկրորդ բանուորը:

277 Պատերազմին մասնակցում էին 3 դունդ զինուորներ, իւրաքանչիւրը 3200 մարդուց բաղկացած. մի քառասունութերորդականը սպանուեց, երկու տասնհինգերորդականը վիրավորուեց, իսկ մի վաթսուներորդականը գերի ընկաւ: Քանի՛ զինուոր մնաց զօրաբանակում:

278 Պղնձագործն ունէր 1443 ֆունտ պղինձ, որի մի երեսունեօթերորդականից նա ինքնատոներ շինեց. ինքնատոների համար գործադրուած պղնձից 17 անգամ աւելի պղինձ գործածեց թաւաներ շինելիս, իսկ մնացած պղնձից նա շինեց կաթսաներ, իւրաքանչիւրը 19 ֆունտից: Քանի՛ կաթսայ նա շինեց:

279 Չորս քաղաքում 50000 բնակիչ կային. առաջին քաղաքում կային 14768 մարդ, երկրորդում՝ 816-ով պակաս, իսկ երրորդում 4 անգամ պակաս, քան թէ ա-

ռաջին և երկրորդում միասին: Քանի՛ բնակիչ կար չորրորդ քաղաքում:

280 Տունն ունի 4 բնակարան, առաջին բնակարանից ամսական ստանում են 149 ուլբլի, երկրորդից՝ 13 ուլբլի պակաս, երրորդից՝ 3 անգամ առաջին և երկրորդ բնակարաններից միասին պակաս, իսկ չորրորդ բնակարանից՝ 56 ուլբլի: Որքան մաքուր արդիւնք է տարեկան տալիս այդ տունը, եթէ նրա տարուայ ծախքը հաւասար է 1516 ուլբլու:

6.

281 8 ֆունտ, ֆունտը 6 կոպէկանոց ալիւրը խառնեցին 4 ֆունտ, ֆունտը 3 կոպէկանոց, ալիւրի հետ: Որքան արժէ խառնուրդի մի ֆունտը:

282 Խանութպանը խառնեց 157 ֆունտ, ֆունտը 36 կոպէկանոց, սուրճը 471 ֆունտ, ֆունտը 48 կոպէկանոց սուրճի հետ: Որքանով է նա ծախելու խառնուրդի ֆունտը, որպէսզի ոչ փաստի և ոչ էլ վաստակի:

283 Խառնեցին 3 տեսակ թէյ՝ 95 ֆունտ, ֆունտը 2 ուլբլի 50 կոպէկանոց, 40 ֆունտ, ֆունտը 2 ուլբլի 20 կոպէկանոց և 30 ֆունտ, ֆունտը 1 ուլբլի 80 կոպէկանոց: Որքան արժէ խառնուրդի ֆունտը:

284 Գինեվաճառը խառնեց 58 շիշ, շիշը 80 կոպէկանոց զինին, 175 շիշ, շիշը 64 կոպէկանոց զինու հետ: Որքան կը վաստակի նա, եթէ խառնուրդի շիշը ծախի 78 կոպէկով:

285 Խառնեցին 38 փութ, փութը 2 ուլբլի 40 կոպէկանոց ալիւրը 49 փութ, փութը 1 ուլբլի 80 կոպէկանոց ալիւրի հետ: Որքանով են ծախելու խառնուրդի փութը, որպէսզի 16 ուլբլի 35 կոպէկ վաստակեն:

285 Վաճառականը խառնեց 3 տեսակ ծխախոտ՝ 24 ֆունտ, ֆունտը 2 ուլբլիանոց, 15 ֆունտ, ֆունտը

1 ուուբլի 80 կոպէկանոց և 50 ֆունտ, ֆունտը 1 ոուբլի 50 կոպէկանոց: Որքանով է ծախելու խառնուրդի ֆունտը, որպէսզի 19 ոուբլի 10 կոպէկ վաստակի:

287 Խառնեցին 47 փութ, փութը 1 ոուբլի 40 կոպէկանոց եզրիտացորենը 58 փութ, փութը 1 ոուբլի 12 կոպէկանոց եզրիտացորենի հետ: Որքանով ծախեցին խառնուրդի փութը, եթէ բոլորից 10 ոուբլի 1 կոպէկ փաս կրեցին:

288 Կասող մեքենան մի ժամում կասում է 640 խուրձ ցորեն: Քանի՞ օրում կրկասէ նոյն մեքենան 512 դէզ ցորենը, եթէ իւրաքանչիւր դէզում կայ 60 խուրձ և և եթէ մեքենան աշխատէ օրական 8 ժամ:

279 Կալուածատէրը ծախեց 180 դեսետաին անտառ, դեսետաինը 240 ոուբլով: Ստացած փողերով նա գնեց մի քանի դեսետաին վարելահող, դեսետաինը 56 ոուբլով և մի տուն 11280 ոուբլով: Քանի՞ դեսետաին վարելահող նա գնեց:

290 Տնկարանում կարգերով տնկած են 2703 ծառ. 36 կարգերի իւրաքանչիւրում կայ 48-ական ծառ, իսկ մնացած կարգերի իւրաքանչիւրում կայ 9-ով պակաս, քան թէ առաջին կարգերի իւրաքանչիւրում: Քանի՞ կարգ ծառ կայ տնկարանում:

7.

291 Վաճառականը գնեց մի թոփ մահուդ, արշինը 2 ոուբ. 80 կոպէկով. մահուդի արշինը 3 ոուբ. 15 կոպէկով ծախելուց նա 19 ոուբլի 60 կոպէկ վաստակեց: Քանի՞ արշին մահուդ կար այդ թոփում և քանիսով ծախեց վաճառականը բոլոր մահուդը:

292 Դալալը գնեց մի քանի ձի, իւրաքանչիւրը 91 ոուբլով. ամեն մի ձին 75 ոուբլով ծախելուց նա բոլորից 1248 ոուբ. փաս կրեց: Որքանով նա գնեց բոլոր ձիերը:

293 Գնեցին մի տակառ զինի, շիշը 64 կոպէկով. շիշը 78 կոպէկով ծախելուց 79 ոուբլի 10 կոպէկ վաստակեցին: Որքանով ծախեցին բոլոր զինին:

294 Չարչին ֆունտը 52 կոպէկով բուրդ գնեց. ֆունտը 61 կոպէկով ծախելուց նա 81 ոուբլի վաստակեց: Որքանով ծախեց նա բոլոր բուրդը:

295 Տանտէրը իր տունը 75000 ոուբլով գրաւ դրեց բանկում. այդ պարտքը նա վերջացնելու է, վճարելով բանկին տարեկան որոշ գումար: Քանի՞ ոուբլի պարտք էր վճարում նա տարեկան բանկին, եթէ 19 տարուց յետոյ մնաց վճարելու 7170 ոուբլի:

296 36 վերջօկ շրջապատ ունեցող անիւը 729 պրտոյտ ար. և մի որոշ տարածութեան վրայ: Քանի՞ պրտոյտ կանի նոյն տարածութեան վրայ նրանից 9 վերջօկ պակաս շրջապատ ունեցող անիւը:

297 Գործարանում աշխատում էին 728 բանուոր. հինգ տասներեքերորդականը տղամարդիկ էին, երեք եօթերորդականը՝ կանայք, իսկ մնացածը՝ պատանիներ: Քանի՞ պատանի էր աշխատում:

8.

298 Երկու աշակերտ միասին 80 կոպ. տետրակներ գնեցին. առաջին աշակերտը վերցրեց 5 տետրակ, իսկ երկրորդը՝ մնացած 11 հատը: Որքան վճարեց իւրաքանչիւրն այդ տետրակների համար:

299 Երեք բանուոր միասին 45 ոուբլի 60 կոպէկ ստացան: Որքան փող ստացաւ իւրաքանչիւր բանուորը, եթէ առաջինը աշխատել է 12 օր, երկրորդը՝ 18 օր, իսկ երրորդը՝ 27 օր:

300 Երեք կապալառու միասին մի գործարանի համար 9113 ոուբլու վարելափայտ մատակարարեցին. առաջին կապալառուն տուեց 171 սաժէն, երկրորդը՝ 316

սաժէն, իսկ երրորդը՝ 214 սաժէն: Քանի որ բլի ստացաւ իւրաքանչիւր կապալառուն իր մատակարարած փայտի համար:

301 Երկու հոգի 538 զեսեատին հող գնեցին. առաջինը վճարեց 16182 ուրբլի, իսկ երկրորդը՝ 30624 ուրբլի: Քանի զեսեատին հող գնեց իւրաքանչիւրը:

302 Երեք հոգի միասին 863 զեսեատին անտառ գնեցին. առաջինը վճարեց 88138 ուրբլի, երկրորդը՝ 65024 ուրբլի, իսկ երրորդը՝ 66040 ուրբլի: Քանի զեսեատին հասաւ իւրաքանչիւրին:

303 Կասող մեքենան առաջին օրը բանեց 6 ժամ, իսկ երկրորդ օրը՝ 8 ժամ: Օրական քանի խուրճ էր կասում մեքենան, եթէ երկրորդ օրը 1280 խուրճ աւելի կասեց առաջին օրից:

304 Տան շինութեան վրայ 3 վարպետ էին աշխատում. առաջինը բանեց 64 օր, երկրորդը՝ 56 օր, իսկ երրորդը՝ 93 օր: Որքան փող ստացաւ իւրաքանչիւրն իւր աշխատութեան համար, եթէ երկրորդը 62 ուրբ. 90 կ. պակաս ստացաւ:

305 Երկու կապալառու մի գործարանի վրայ գերաններ ծախեցին. առաջինը իր ծախած գերաններէ համար ստացաւ 1440 ուրբլի, երկրորդը՝ 1222 ուրբ. 50 կ.: Քանի գերան ծախեց իւրաքանչիւր կապալառուն, եթէ երկրորդը 87-ով առաջինից պակաս էր ծախել:

9.

306 Երկու տղայ միասին 517 ընկոյզ ունէին. երբ առաջինը կերաւ 19 ընկոյզ, նրանց երկուսի մօտ մնաց հաւասար թուով ընկոյզներ: Քանի ընկոյզ ունէր իւրաքանչիւրը:

307 Երկաթուղու վարչութիւնը ապրանքատար և մարդատար գնացքների համար գնեց 3719 վագօն.

ապրանքատար վագօնները 2145-ով մարդատար վագօններից աւելի էին: Քանի վագօն գնեց երկաթուղու վարչութիւնն իւրաքանչիւր տեսակից:

308 2191 ուրբլով գնեցին 2 թոփ զանազան տեսակ մահուղ. առաջին թոփը 7 ուրբլով թանկ արժէր: Քանի արշին էր իւրաքանչիւր թոփը, եթէ առաջին թոփի արշինն արժէր 7 ուրբ., իսկ երկրորդինը՝ 4 ուրբ.:

309 Երեք անտառում 11806 ծառ կար. երբ առաջին անտառից կտրեցին 164 ծառ, իսկ երկրորդից՝ 506 հատ, այն ժամանակ երեք անտառումն էլ հաւասար թուով ծառեր մնացին: Քանի ծառ կար իւրաքանչիւր անտառում:

310 Երեք աստիճանաւոր միասին տարեկան ստանում են 4400 ուրբլի ոռճիկ. առաջինը ստանում էր երկրորդից 50 ուրբլի աւելի, իսկ երրորդը՝ 270 ուրբլի երկրորդից աւելի: Որքան է ստանում իւրաքանչիւրը:

311 Կապալառուն փայտի պահեստին մատակարարեց 2536 սաժէն փայտ. հաճարի փայտը թեղուց 752 սաժէն պակաս էր, իսկ կեչին հաճարից 508 սաժէն էր պակաս: Քանի սաժէն փայտ մատակարարեց նա իւրաքանչիւր տեսակից:

312 Ա-ն և Բ-ն միասին 8142 ուրբլի ունէին. Ա-ն 102 ուրբլի Բ-ից պակաս ունէր: Ա-ն իր փողերով կարողութեամբ գնեց, զեսեատինը 67 ուրբլով. Բ-ն իր ունեցած փողերի մի երրորդ մասը սուեց պարտաւիրով, իսկ մընացածը բանկը դրեց: Քանի զեսեատին հող գնեց Ա-ն և որքան փող դրեց բանկը Բ-ն:

313 Երեք եղբայր 50100 ուրբլի ժառանգութիւն ստացան. այդ գումարը նրանք այնպէս բաժանեցին, որ ամեն մի աւագ եղբայր իր հետևեալ կրտսերից 2500 ուրբ. պակաս ստացաւ: Որքան փող հասաւ իւրաքանչիւրին:

314 Երեք երեխայ միասին 1017 թիթեռ բռնեցին. եթէ առաջինը բռնէր 8-ով, երկրորդը 28-ով, իսկ երրորդը 21-ով պակաս, այն ժամանակ նրանք հաւասար թուով թիթեռներ կունենային: Քանի թիթեռ բռնեց իւրաքանչիւրը:

315 Ա.Ն և Բ.Ն միասին ունէին 8735 ուրբի, եթէ Ա.Ն ունենար 295 ուրբի աւելի, իսկ Բ.Ն 2192 ուրբի աւելի, այն ժամանակ նրանց փողերը հաւասար թուով կըլինեն: Որքան փող ունէր իւրաքանչիւրը:

316 Խառնեցին երկու տեսակ գինի. առաջին տեսակից վերցրին 3 քառասուն վեղրանոց տակառ, տակառը 350 ուրբի արժողութեան. իսկ երկրորդից՝ 5 երեսուն վեղրանոց տակառը 240 ուրբի արժողութեան: Որքանով են ծախելու խառնուրդի մի 3 վեղրանոց տակառը, որպէսզի 180 ո. վաստակեն:

317 Տէրը իր ծառային վարձել էր տարեկան 192 ուրբով. 9 ամսից յետոյ նա իր տիրոջից ստացաւ 100 ուրբի փող և մի քանի արշին մահուդ, արշինը 4 ուրբլիանոց: Քանի՞ արշին մահուդ նա ստացաւ:

10.

318 1624 վեղրօ պարունակող ջրամբարն ունի 2 խողովակ. առաջին խողովակով մի ըոպէսում լցւում է 16 վեղրօ ջուր, երկրորդով՝ 13 վեղրօ: Քանի՞ ըոպէսում կըլցուի ջրամբարը, եթէ 2 խողովակն էլ միաժամանակ բանան:

319 Ջրհորում կար 7695 վեղրօ ջուր. այդ ջուրը հանելու համար դրին 2 ջրհան մեքենայ. առաջին ջրհանով մի ժամում դուրս է թափւում 116 վեղրօ, իսկ երկրորդով՝ 397 վեղրօ: Քանի՞ ժամում կըհանեն բոլոր ջուրը 2 ջրհանով միասին:

320 Երկու կազմարար միասին կազմելու էին 884 գիրք. առաջին կազմարարն իւրաքանչիւր 3 օրում կազմում էր 84 գիրք, իսկ երկրորդն իւրաքանչիւր 4 օրում՝ 96 գիրք: Քանի՞ օրում նրանք կըկազմեն բոլոր գրքերը, եթէ միասին աշխատելու լինին:

321 Մոսկուայից մինչև Վարշավա 1224 վերստ է.

այդ քաղաքներից իրար հանդէպ միաժամանակ դուրս եկան երկու գնացք: Առաջինը մի ժամում անցնում էր 29 վերստ տարածութիւն, իսկ երկրորդ գնացքը մի ժամում անցնում էր 39 վերստ: Քանի՞ ժամից յետոյ նրանք իրար կըհանդիպեն:

322 Պետերբուրգից մինչև Օդեսսա 1824 վերստ է. այդ քաղաքներից միաժամանակ իրար հանդէպ դուրս եկան երկու գնացք: Առաջին գնացքն ամեն մի 8 ժամում անցնում էր 392 վերստ տարածութիւն, իսկ երկրորդը՝ 22 վերստ նրանից պակաս: Քանի՞ ժամից նրանք իրար կըհանդիպեն:

323 Մոսկուայից մինչև Կիև 960 վերստ է. այդ քաղաքներից միաժամանակ դուրս եկան երկու գնացք: Մոսկուայից դուրս եկաւ արագընթաց գնացք, որը մի ժամում անցնում էր 57 վերստ, իսկ Կիևից դուրս եկաւ մարդատար գնացք, որը մի ժամում անցնում էր նրանից 18 վերստ պակաս: Կիևից ինչ տարածութեան վրայ նրանք իրար կըհանդիպեն:

324 Հաշտարխան քաղաքից մինչև Նիժնի-Նովգորօդ 2164 վերստ տարածութիւն է. այդ քաղաքների նաւահանգիստներից միաժամանակ դուրս եկան երկու շոգենաւ և մի քանի օրից նրանք իրար հանդիպեցին Սարատով քաղաքում: Հաշտարխանից քանի՞ վերստ տարածութեան վրայ է գտնւում Սարատովը, եթէ Նիժնի-Նովգորօդից դուրս եկած շոգենաւը մի օրում անցնում էր 321 վերստ տարածութիւն, իսկ Հաշտարխանից դուրս եկածը՝ 220 վերստ:

325 Մի զօրաբանակում կային 18360 մարդ, որոնցից 11 տասնութերորդականը հետևակ, 17 եօթանասուներկուերորդականը՝ հեծելազօր, իսկ մնացածը թնդանօթածիզ զինուորներ էին: Քանի՞ թնդանօթածիզ զինուոր կար այդ զօրաբանակում:

11.

326 5 մեքենան 17 ընդունում շինում են 10880 մեխ: Քանի մեխ կրշինի մի մեքենան մի ընդունում:

327 12 բանուոր 8 օրում աշխատեցին 76 ուրբի 80 կոպէկ: Ո՞րքան կաշխատեն 7 բանուորը մի օրում:

328 25 շուկակ 14 օրում գործում են 2450 արշին շալ: Քանի արշին շալ կըգործեն 48 շուկակը 7 օրում:

329 46 մարդ կերակրելու համար 38 օրում ծախսեցին 1311 ուրբի: Որքան կըծախսեն 75 օրում 80 մարդ կերակրելու համար:

330 24 մարդ կերակրելու համար 48 օրում ծախսեցին 1152 ուրբի: Քանի մարդ կըկերակրեն 2304 ուրբով 64 օրում:

331 12 հնձուոր 5 օրում, բանելով օրական 11 ժամ, հնձեցին 5280 խուրձ: Քանի հնձուոր է հարկաւոր, որպէսզի 8 օրում, բանելով օրական 12 ժամ, հնձեն 11520 խուրձ:

332 18 մեքենայ 16 օրում, օրական 14 ժամ բանելով, հեռագրաթել պատրաստեցին: Որքան մեքենաները կըպատրաստեն նոյն հեռագրաթելը, եթէ բանեն 14 օր, օրական 12 ժամ:

333 Ճանապարհորդը ձիով անցաւ 576 վերստ տարածութիւն 6 օրում, օրական 12 ժամ, իսկ մնացած ճանապարհը նա անցաւ երկաթուղով 5 օրում, օրական 21 ժամ: Ընդամենը քանի վերստ ճանապարհ նա անցաւ, եթէ երկաթուղու գնացքը 6 անգամ արագ էր շարժում ձիուց:

334 Նաւամատոյցում կանգնած էր ցորենով բարձած մի առագաստանաւ: 18 բանուոր 6 օրում, բանելով օրական 8 ժամ, հանեցին 36288 փութ ցորեն. այդ բանուորներից 8 հոգի հեռացան և մնացած բանուորները վեր-

ջացրին սկսած գործը 3 օրում, բանելով օրական 10 ժամ: Քանի փութ ցորեն կար առագաստանաւում:

335 Եթէ դալար ծախէ իր ունեցած ձիերի իւրաքանչիւրը 56 ուրբով, նա իր ծախսը կըհանէ, իսկ եթէ ծախէ իւրաքանչիւրը 71 ուրբով. այն ժամանակ կըվաստակի 540 ուրբի: Քանի ձի ունէր դալարը:

336 Վաճառականը հաշուել էր, որ եթէ մահուդի արշինը ծախի 6 ուրբի 20 կոպէկով, նա ամբողջ թոփից կըվաստակի 57 ուրբի 60 կոպէկ. բայց նա մահուդի արշինը պէտք է ծախէր 5 ուրբի 80 կոպէկով, որպէսզի ամբողջ թոփից վաստակի 38 ուրբի 40 կոպ.: Քանի արշին մահուդ կար ամբողջ թոփում:

347 Սանութպանը հաշուել էր, որ եթէ ունեցած լապտերների հատը ծախէ 2 ուրբի 80 կոպէկով, 22 ու 40 կոպ. կըվաստակի, իսկ եթէ նոյն լապտերների հատը 2 ուրբի 10 կոպէկով ծախէ, այն ժամանակ 16 ու 80 կոպէկ վնաս կըկրի: Քանի լապտեր ունէր խանութպանը:

338 Վաճառականը հաշուել էր, որ եթէ նա իր ունեցած 370 արշին մահուդը ծախի որոշ գնով, նրան կը պակասի 96 ուրբի փող իր պարտքը վճարելու համար. եթէ նոյն գնով ծախի 450 արշին մահուդը, պարտք վճարելուց յետոյ նրան կըմնայ 224 ուրբի: Որքան պարտք ունի վաճառականը:

—

12.

339 Աշակերտը 84 կոպէկով գնեց հաւասար թուով մատիտներ և տետրակներ. մի տետրակին նա վճարեց 5 կոպէկ, իսկ մի մատիտին՝ 7 կոպէկ: Քանի տետրակ և քանի մատիտ նա գնեց:

340 Կալուածատէրը ծախեց 1343 ուրբով մի քանի ձի և նոյնքան կովեր. իւրաքանչիւր ձին նա ծախեց

44 ուուբլով, իսկ իւրաքանչիւր կողմը՝ 35 ուուբլով: Քանի ձի և քանի կով նա ծախեց:

341 Պանութպանը 1326 ուուբ. 34 կոպէկով ծախեց 3 միաշափ թոփ մետարս: Առաջին թոփի արշինը ծախեց 12 ոուբլի 50 կոպ., երկրորդի արշինը՝ 8 ոուբ. 60 կոպ., իսկ երրորդի արշինը՝ 7 ոուբ. 12 կոպ.: Քանի արշինից էր իւրաքանչիւր թոփը:

342 Չորս մեքենայ բանելով օրական որոշ ժամեր, շինում են 384048 մեխ: Քանի ժամ էր բանում օրական իւրաքանչիւր մեքենան, եթէ առաջինը մի ժամում շինում է 2357 մեխ, երկրորդը՝ 5316, երրորդը՝ 8417 և չորրորդը 5246 մեխ:

343 Ջրհորում կար 1190 վեդրօ ջուր. 2 ջրհան մեքենայ դրին բոլոր ջուրը դատարկելու համար, որոնցից մէկը 2 ժամում դուրս է քաշում 118 վեդրօ ջուր, իսկ միւսը 7 ժամում՝ 301 վեդրօ: Քանի ժամում կրհանուի բոլոր ջուրը 2 ջրհանով, եթէ ամեն մի ժամում ջրհորի մէջ 17 վեդրօ ջուր էր աւելանում:

344 Երկու շոգենաւ միաժամանակ դուրս եկան երկու նաւահանգիստներից և բռնեցին միատեսակ ուղղութիւն. երկու նաւահանգիստների միջի տարածութիւնը 180 վերստ էր: Առաջին շոգենաւը մի ժամում անցնում է 12 վերստ, իսկ երկրորդը՝ 18 վերստ: Քանի ժամից յետոյ երկրորդ շոգենաւը կրհանի առաջինին:

345 1504 ոսնաշափ տարածութեան վրայ շունը տեսաւ նապաստակ: Քանի բոպէից շունը կրհանի նապաստակին, եթէ մեզ յայտնի է, որ շունը մի բոպէում անցնում է 2205 ոսնաշափ, իսկ նապաստակը 2017 ոսնաշափ:

346 Պետերբուրգ և Պսկով քաղաքներից միաժամանակ դուրս եկան դէպի Վարշավա երկու գնացքը: Պետերբուրգից դուրս եկած գնացքը մի ժամում անցնում էր 42 վերստ, իսկ Պսկովից դուրս եկածը՝ 26 վերստ: Ի՞նչ տարածութեան վրայ Պետերբուրգի գնացքը կրհանի

միւս գնացքին, եթէ Պսկովի և Պետերբուրգի միջի տարածութիւնը 256 վերստ է:

347 Մոսկուայից դուրս եկաւ ապրանքատար գնացք, որը մի ժամում անցնում էր 24 վերստ տարածութիւն. 7 ժամից յետոյ նրա յետեից դուրս եկաւ մարդատար գնացքը, որ մի ժամում անցնում էր 38 վերստ: Ի՞նչ տարածութեան վրայ մարդատար գնացքը կրհանի ապրանքատարին:

13.

348 Եղբայրը 38 կոպ. գնեց 3 տետրակ և 5 մատիտ, իսկ քոյրը 26 կոպ.՝ 3 տետրակ և 2 մատիտ: Ի՞նչ արժէք մի տետրակը և մի մատիտը:

349 Մի մարդ 2784 ո. գնեց 56 սաժ. կեչու և 148 սաժ. հաճարի փայտ, իսկ միւս մարդը 3588 ո. գրնեց 56 սաժէն կեչու և 215 սաժէն հաճարի: Որքան արժէք կեչու սաժէնը և հաճարի սաժէնը:

350 Մէկը 8 դիւժին թէյի և 3 դիւժին սեղանի գրգալներին վճարեց 480 ոուբ., իսկ միւսը 5 դիւժին թէյի և 3 դիւժին սեղանի գրգալներին վճարեց 408 ոուբլի: Ի՞նչ արժէք թէյի մի դգալը և սեղանի մի գգալը:

351 Երկու եղբայր հօրից ստացան 25028 ոուբլի ժառանգութիւն. աւագ եղբայրը 7612 ոուբլի աւելի ըստացաւ: Աւագ եղբայրն այդ փողերով հող գնեց, ղեսեատինը 48 ոուբլով, իսկ փոքր եղբայրը գնեց անտառ, ղեսեատինը 311 ոուբլով: Քանի ղեսեատին հող գնեց աւագ եղբայրն և քանի ղեսեատին անտառ գնեց փոքր եղբայրը:

352 Երկու արկղում կար 1738 ոուբլի, եթէ առաջին արկղից վերցնենք 59 ոուբլի և դնենք երկրորդ արկղը, այն ժամանակ երկուսումն էլ հաւասար թուով փող կունենանք: Ո՞րքան փող կայ իւրաքանչիւր արկղում:

353 Երէք տակառում կար 2352 շիշ գինի, եթէ առաջին տակառից վերցնենք 75 շիշ գինի և խառնենք երկրորդ տակառի գինու հետ, այնուհետև երկրորդ տակառից վերցնենք 98 շիշ գինի և խառնենք երրորդ տակառի գինու հետ, այն ժամանակ բարձր տակառներում հաւասար քանակով գինի կունենանք: Քանի՞ շիշ գինի կար իւրաքանչիւր տակառում:

354 Խառնեցին 76 փութ առաջին տեսակ, փութը 1 ուրբի 80 կոպէկանոց, ալիւրը 38 փութ երկրորդ տեսակ ալիւրի հետ. խառնուրդի փութը 1 ուրբի 60 կոպէկով ծախելուց 11 ուրբի 40 կոպէկ վաստակեցին: Ուրքան արժէր երկրորդ տեսակ ալիւրի փութը:

355 Գինեվաճառը խառնեց 86 շիշ, շիշը 72 կոպէկանոց գինին մի քանի շիշ, շիշը 48 կոպէկանոց գինու հետ. ամբողջ խառնուրդը 200 ուրբով ծախելուց նա 48 ուրբի 80 կոպէկ վաստակեց: Քանի՞ շիշ երկրորդ տեսակ գինուց վերցրեց նա խառնուրդի համար:

14.

356 Երկու քսակում կար 504 ուրբի. առաջին քսակի փողը 2 անգամ երկրորդից աւելի էր: Քանի՞ ուրբի կար իւրաքանչիւր քսակում:

357 Երկու մառանում կար 1848 շիշ գինի. երկրորդ մառանի գինին 3 անգամ առաջինից աւելի էր: Քանի՞ շիշ գինի կար ամեն մի մառանում:

358 Ճանապարհորդը ձիով և երկաթուղով անցաւ 6015 վերստ տարածութիւն. ձիով նա 14 անգամ պակաս տարածութիւն անցաւ, քան թէ երկաթուղով: Քանի վերստ ձիով և քանի վերստ երկաթուղով ճանապարհ նա անցաւ:

359 Հայրը 5 անգամ մեծ է որդուց: Քանի տարեկան է որդին և քանի տարեկան է հայրը, եթէ մեզ յայտանի է, որ որդին 32 տարով հօրից փոքր է:

360 Գործարանի բանուորները ստացան 2898 ուրբ. տղամարդ բանուորները կինմարդ բանուորներից 6 անգամ աւելի ստացան: Ընդամենը քանի բանուոր կար գործարանում, եթէ մեզ յայտանի է, որ իւրաքանչիւր տղամարդ ստանում էր 23 ուրբի, իսկ իւրաքանչիւր կինմարդ 18 ուրբի:

361 Մի թոփ սև և մի թոփ կարմիր մահուղի համար վճարեցին 378 ուրբ. կարմիր մահուղի համար սև մահուղից 4 անգամ աւելի վճարեցին: Քանի արշին սև և քանի արշին կարմիր մահուղ կար, եթէ սև մահուղի արշինն արժէր 4 ու 20 կ. իսկ կարմիրն՝ 6 ու 30 կ.

362 Երկու խանութպան 316 ուրբով միասին գրեցին 8216 տետրակ: Քանի՞ հատ տետրակ է վերցնելու իւրաքանչիւրը, եթէ մեզ յայտանի է, որ առաջինը վճարեց 48 ուրբի երկրորդից պակաս:

363 Հովիւը արածացնում էր 737 գլուխ անասուն. կովերը 2 անգամ, իսկ ոչխարները 8 անգամ ձիերից աւելի էին: Քանի ձի, կով և ոչխար էր հովիւը առածացնում:

364 Երեք քաղաքում կային 108027 բնակիչ. առաջին քաղաքում 5 անգամ, իսկ երկրորդում 3 անգամ աւելի էին, քան երրորդում: Քանի՞ բնակիչ կար իւրաքանչիւր քաղաքում:

365 Ձին, կովը և ոչխարը միասին արժէն 175 ու., կովը 3 անգամ և ոչխարը 18 անգամ ձիուց պակաս արժէին: Ո՞րքան արժէր ձին:

366 Երեք մարդ միասին կալուածք գնեցին, դեսեատինը 60 ուրբով. առաջինը 3 անգամ, իսկ երկրորդը 8 անգամ երրորդից պակաս վճարեց: Քանի՞ դեսեատին հող գնեց իւրաքանչիւրը, եթէ մեզ յայտանի է, որ երրորդն առաջինից 9000 ուրբի պակաս վճարեց:

967 Երեք դեսեատինից ժողովեցին 252 փութ գարի. առաջին դեսեատինից ժողովեցին 2 անգամ երկրորդից աւելի, իսկ երկրորդ դեսեատինից 2 անգամ երրորդից աւելի, իսկ երկրորդ դեսեատինից 2 անգամ երրորդից աւելի:

դից աւելի: Քանի՛ փութ գարի ժողովեցին իւրաքանչիւր դեսեատինից:

368 Աղիւսից երեք տուն շինեցին. առաջին տան վրայ գործածեցին 3 անգամ երրորդից պակաս աղիւս, իսկ երկրորդի վրայ երրորդից 5 անգամ պակաս: Ո՞րքան աղիւս գնաց երկրորդ տան վրայ, եթէ առաջին և երրորդ շինութիւնների համար գործածեցին 200000 աղիւս:

369 Գործարանատէրը բաժանեց բանուորներին մի ամսուայ ոտճիկ 8352 ուրբի. կին բանուորները ստացան 7 անգամ պակաս պատանի բանուորներից, իսկ տղամարդիկ՝ 3 անգամ աւելի կանանցից: Ընդամենը քանի՛ բանուոր կար գործարանում, եթէ աղամարդիկ ամսական ստանում էին 48 ուրբի, կանայք 28 ուրբ., իսկ պատանիները 12 ուրբի:

15.

370 Կալուածատէրը ծախեց 48 դեսեատին վարելահող և 104 դեսեատին անառ, անտառի դեսեատինը ծախեց 264 ուրբով, իսկ վարելահողի դեսեատինը 109 ուրբով պակաս: Ստացած գումարից նա 32796 ուրբին դրեց բանկը, իսկ մնացածով ձիեր գնեց, իւրաքանչիւրը 75 ուրբով: Քանի՛ ձի նա գնեց:

371 Երկու վաճառական իրար հետ ապրանք փոխանակեցին. առաջինը տուեց 35 փութ շաքար, փութը 5 ուրբի 60 կոպէկով, և 102 ֆունտ թէյ, ֆունտը 2 ո. 50 կոպէկով, իսկ միւսը տուեց 106 փութ ալիւր, փութը 1 ուրբի 50 կոպէկով, և մի քանի փութ ձաւար, փութը 73 կոպէկով: Քանի՛ փութ ձաւար նա տուեց:

372 Երկու վարպետ մի տուն շինեցին. նրանցից մէկը բանեց 17 օր, օրական 12 ժամ, իսկ միւսը 25 օր, օրական 10 ժամ. երկրորդն առաջինից 6 ուրբ. 90 կոպ. աւելի ստացաւ: Քանի՛ ուրբի ստացան երկուսը միասին տան շինութեան համար:

16.

373 Մէկը 297 ուրբով 3 կով և 4 ձի գնեց: Ի՞նչ արժէր մի ձին և մի կովը, եթէ մի ձին 2 անգամ թանգ արժէր:

374 70 ուրբի 35 կոպէկով գնեցին 37 արշին մահուղ և 25 արշին չիթ: Ո՞րքանով գնեցին մի արշին մահուղն և մի արշին չիթը, եթէ մահուղի արշինը 12 անգամ աւելի արժէ մի արշին չիթից:

375 17 ձի, 36 կով և 9 հորթ կերակրելու համար գործածեցին 246720 փութ խոտ: Որքան խոտ գործածեցին բոլոր ձիերին կերակրելու համար, եթէ մի ձին 4 անգամ, իսկ մի կովը 5 անգամ հորթից աւելի էր կերել:

376 Երկու կազմարար յանձն առան կազմելու 1554 գիրք. առաջին կազմարարը բոլոր գրքերը կարող է կազմել 42 օրում, իսկ երկրորդը՝ 21 օրում: Քանի՛ օրում կարող են նրանք կազմել բոլոր գրքերը, եթէ միասին աշխատեն:

377 Գինու մառանը հեղեղից 10710 վեգրօ ջուր էր լցուել. այդ ջուրը դուրս թափելու համար 3 ջրմեքենայ դրին. առաջին ջրհանով բոլոր ջուրը կըհանուի 90 ժամում, երկրորդով՝ 126 ժամում, իսկ երրորդով՝ 21 ժամում: Քանի՛ ժամում բոլոր ջուրը կըհանուի 3 ջրհանով միասին:

378 16 միատեսակ գանգեր և 16 միատեսակ թընթանօթներ 8160 փութ ծանրութիւն ունին: Ո՞րքան է իւրաքանչիւր գանգի և իւրաքանչիւր թնդանօթի քաշը, եթէ մի գանգը 344 փութով թնդանօթից ծանր է:

379 28 միատեսակ կաթսաներ և 28 մեքենայի մեծ անիւններ պատրաստելու համար գործածեցին 21280 փ. չուգուն: Ի՞նչ ծանրութիւն ունի իւրաքանչիւր կաթսան և իւրաքանչիւր անիւր, եթէ բոլոր կաթսաների համար գործածեցին 3808 փութ աւելի չուգուն, քան բոլոր անիւնների համար:

380 Աշակերտը 26 կոպէկով մի տետրակ և 5 մա-

տիա գնեց: Ո՞րքան արժէ մի տետրակը և ձրքան մի մատիտը, եթէ մեզ յայտնի է, որ իւրաքանչիւր մատիտը տետրակից 2 կոպէկ պակաս արժէ:

381 93 ուրբով գնեցին 48 փութ գարու ալիւր, 37 փութ ցորենի ալիւր և 14 փութ բրինձ. բրնձի փութը արժէր 90 կոպէկ, ցորենի ալիւրի փութը բրնձից 30 կոպէկով թանկ էր: Ո՞րքանով գնեցին գարու ալիւրի փութը:

382 Վաճառականը գնեց փութը 6 ուրբով 28 տակառ շաքար, իւրաքանչիւր տակառում կար 15 փութ: Ճանապարհածախս նա վճարեց 36 ուրբի. ծախսած իւրաքանչիւր 9 ուրբուն նա վաստակեց 1 ուրբ. 50 կ.: Ընդամենը ձրքան փող նա վաստակեց:

383 Վաճառականը կալուածատիրոջից գնեց 245 հակ ոչխարի բուրդ, իւրաքանչիւրը 8 փութից, փութը 22 ուրբով: Բոլոր բուրդը լուանալուց յետոյ ամեն մի 56 փթից նա ստացաւ 47 փութ մաքուր բուրդ. մաքուր բուրդը ծախեց և իւրաքանչիւր 11 ուրբուց վաստակեց 75 կոպէկ: Քանիսով ծախեց նա բրդի փութը:

384 Առևտրականը 4536 ուրբով ծախեց 56 ձի. իւրաքանչիւր 100 ուրբուց նա 8 ուրբի վաստակեց: Ո՞րքանով էր նա գնել իւրաքանչիւր ձին:

385 Մանրավաճառը սուրճ գնեց ֆունտը 60 կոպէկով. ճանապարհին 30 ֆունտանոց մի արկղ սուրճը կորաւ, այդ պատճառով սուրճի մի ֆունտը նստեց նրան ոչ թէ 60 կոպէկ, այլ 64 կոպէկ: Ո՞րքանով գնեց նա բոլոր սուրճը:

386 Մի մարդ խանութում պատուիրեց 15 ֆ. սուրճ և 42 ֆունտ շաքար: Այդ ապրանքին վճարելու էր 15 ուրբի 12 կոպէկ. բայց որովհետև նա իր մօտ ունէր միմիայն 12 ուրբի 88 կոպէկ, ուստի ստիպուած եղաւ վերջնել պատուիրած սուրճը և շաքարից միայն 28 ֆունտ: Ո՞րքան արժէր սուրճի մի ֆունտը և շաքարի մի ֆունտը:

387 Երեք զրազիր 55 ուրբի 36 կոպէկով արտա-

զրեցին մի ձեռագիր: Որքան ստացաւ իւրաքանչիւրը, եթէ առաջինն աշխատել էր 8 օր, օրական 7 ժամ, երկրորդը՝ 9 օր, օրական 6 ժ. իսկ երրորդը՝ 7 օր, օրական 9 ժ.:

388 Երեք եղբայր միասին մի տուն ժառանգեցին, նրանք այդ տունը 76800 ուրբով ծախեցին և փողերը բաժանեցին հեռեւեալ կերպով. աւագ եղբայրը ստացաւ ամբողջի երեք ութերորդականը, միջնակը մնացածի եօթ քսաներորդականը, իսկ ամենափոքրը՝ մնացորդը. վերջին եղբայրն իր փողերով մի կալուածք գնեց, դեսեւաւինը 52 ուրբով: Քանի՞ դեսեւաւին էր նրա գնած կալուածքը:

389 Երեք վաճառական մահուդ գնեցին արշինը 3 ուրբի 90 կոպէկով առաջինը վճարեց 218 ուրբ. 40 կ., երկրորդը՝ առաջինի տուածի եօթ ութերորդականը, իսկ երրորդը՝ 2 անգամ առաջինից պակաս: Առաջին վաճառականը մահուդի արշինը ծախեց 4 ուրբով, երկրորդը՝ 4 ուրբի 10 կոպ., իսկ երրորդը՝ 4 ուրբ. 20 կոպէկով: Որքան վաստակեցին նրանք միասին:

390 Խանութպանը մի գնողին 3 ուրբ. 72 կ. ծախեց 15 արշին չիթ և 8 արշին կտաւ, իսկ միւսին 2 ուրբ. 76 կոպ.՝ 7 արշին չիթ և 8 արշին կտաւ: Որքանով նա ծախեց չիթի արշինն և կտաւի արշինը:

391 Առևտրականը 186 ուրբ. 50 կ. գնեց 9 չետվերտ ցորեն և 25 չետվերտ հաճար, վճարելով մի չետվերտ հաճարին և մի չետվերտ ցորենին 12 ուրբ. 90 կոպ. Որքան վճարեց նա մի չետվերտ ցորենին և մի չետվերտ հաճարին:

392 Դերձակը 154 ուրբ. 10 կոպ. գնեց 13 արշին կապոյտ և 45 արշին սև մահուդ, վճարելով մի արշին կապոյտ և մի արշին սև մահուդին 5 ուրբ. 70 կոպ.: Որքան պէտք է վճարէր նա 45 արշին կապոյտ և 13 արշին սև մահուդին:

393 Կալուածատէրը 1240 ուրբով ծախեց 76 կով, և ոչխար. ամեն մի կովը նա ծախեց 48 ուրբ., իսկ իւրա-

քանչիւր ոչխարը 5 ուրբլով: Քանի կով և քանի ոչխար նա ծախեց:

394 Գործարանում աշխատում էին 40 տղամարդ և կինմարդ բանուորներ. իւրաքանչիւր տղամարդն ամսական ստանում էր 28 ուրբ. իսկ իւրաքանչիւր կինմարդը՝ 18 ուրբլի: Քանի տղամարդ և քանի կինմարդ բանուոր կային գործարանում, եթէ բոլորն ամսական ստանում էին 990 ուրբլի:

395 Վարձեցին մի բանուոր այն պայմանով, որ օրական ստանայ 1 ուրբ. 20 կոպէկ. իսկ չբանած օրը նրա վարձից կտրել օրական 40 կոպէկ. 30 օրից յետոյ բանուորին վճարեցին 24 ուրբ. 80 կ.: Քանի օր նա բանեց:

II. Բ Ա Ր Դ Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Ա Կ Ա Ն Թ Ո Ւ Ե Ր

1. Վ Ե Ր Ա Ց Ո Լ Ը Ն

Վերածել՝

- 396 56 ուրբ.—կոպէկների:
- 397 317 ուրբ. 50 կոպ.—կոպէկների:
- 398 518 ուրբ. 7 կոպ.—կոպէկների:
- 399 56 սաժէնը—վերջօկների:
- 400 158 սաժ. 2 արշ.—վերջօկների:
- 401 347 սաժ. 1 արշ.—վերջօկների:
- 402 52 սաժ. 2 արշ. 3 վերջ.—վերջօկների:
- 403 436 սաժ. 7 վերջ.—վերջօկների:
- 404 5 վերստ 115 սաժ.—արշինների:
- 405 4 վերստ 203 սաժ. 2 արշ.—արշինների:
- 406 1 վերստ 216 սաժ. 4 վեր.—վերջօկների:
- 407 3 վերստ 472 սաժ. 2 արշ. 14 վերջ.—վերջօկների:
- 408 5 մղոնը—արշինների:
- 409 7 մղոն 2 վերստ—արշինների:
- 410 2 մղոն 3 վերստ 160 սաժ.—արշինների:
- 411 12 մղոն 456 սաժ.—արշինների:
- 412 7 մղոն 3 վերստ 416 սաժ. 1 արշ.—արշինների:
- 413 38 սաժէնը—մատնաչափերի:
- 414 156 սաժէն 4 ոտնաչափը—մատնաչափերի:
- 415 48 սաժէն 6 ոտնաչ. 9 մատնաչ.—մատնաչափերի:
- 416 150 սաժ. 7 մատնաչ.—մատնաչափերի:
- 417 4 վերստը—ոտնաչափերի:
- 418 2 մղոն 156 սաժ.—ոտնաչափերի:
- 419 3 մղոն 2 վերստ 146 սաժ. 2 ոտնաչափ.—ոտնաչափերի:
- 420 45 սաժ. 4 ոտնաչ.—գծաչափերի:
- 421 120 սաժ. 3 մատնաչ. 5 գծաչափը—գծաչափերի:

- 422 156 սաժ. 2 արշ.—մատնաչափերի:
- 423 488 սաժ. 1 արշ.—մատնաչափերի:
- 424 17 փութը—լօտերի:
- 425 12 փութ 3 ֆունտը—մսխալների:
- 426 5 լօտը—դօլեաների:
- 427 15 լօտը 2 մսխալը—դօլեաների:
- 428 2 ֆունտ 13 լօտ 1 մսխալը—մսխալների:
- 429 48 փութ 16 ֆունտ 15 լօտը—լօտերի:
- 430 47 փութ 28 լօտ—լօտերի:
- 431 565 փութ 12 ֆունտը—լօտերի:
- 432 7 ֆունտ 3 լօտ 2 մսխալը—դօլեաների:
- 433 5 փութ 14 ֆունտ 17 լօտը—մսխալների:
- 434 14 փութ 15 լօտ 1 մսխալը—մսխալների:
- 435 148 փութ 26 ֆունտ 23 լօտ 2 մսխալը—մսխալների:
- 436 6 չեավերտը—գարնցների:
- 437 7 չեավերտ 4 չեավերիկը—գարնցների:
- 438 15 չտ. 3 չկ. 7 գարնցը—գարնցների:
- 439 85 չտ. 7 չկ. 5 գարնցը—գարնցների:
- 440 35 վեդրօն—շտօֆների:
- 441 7 տակառ 96 վեդրօ 8 շտօֆը—շտօֆների:
- 442 85 տակառ 36 վեդրօ 4 շտօֆը—շիշերի:
- 443 7 օդման—թերթերի:
- 444 8 օդմա 4 դաստան—թերթերի:
- 445 124 օդմա 12 դաստա 15 թերթը—թերթերի:
- 446 46 օդմա 15 թերթը—թերթերի:
- 447 8 ժամը—բոպէների:
- 448 7 ժամը—վայրկեանների:
- 449 5 շաբաթ 2 օրը—ժամերի:
- 450 7 շաբաթ 3 օր 17 ժամը—ժամերի:
- 451 2 օր 3 ժամ 46 բոպէն—վայրկեանների:

- 452 8 օր 7 ժամ 15 բոպէ 15 վայրկեանը—վայրկեանների:
- 453 8 շաբաթ 5 օր 17 ժամը—վայրկեանների:
- 454 1 շաբաթ 8 օր 12 ժամ 4 բոպէ 12 վայրկ.—վայրկեանների:

2. Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Զ Ո Ւ Մ Ն

Անդրադարձնել՝		Անդրադարձնել՝	
455	17000 կոպէկը:	481	40074 մսխալը:
456	18074 կոպէկը:	482	4096 լօտը:
457	48006 կոպէկը:	483	35648 լօտը:
558	50008 կոպէկը:	484	57711 մսխալը:
		485	84756 մսխալը:
459	3552 վերջօկը:	486	138417 մսխալը:
460	8736 վերջօկը:	487	172800 դօլեան:
461	19265 արշինը:	488	365184 դօլեան:
462	16248 արշինը:	489	967416 դօլեան:
463	164564 արշինը:	490	464400 դօլեան:
464	865976 արշինը:		
465	53764 ֆունտը:	491	4728 չեավերիկը:
466	186517 մատնաչափը:	492	7868 գարնցը:
467	374564 ոտնաչափը:	493	57648 գարնցը:
468	416577 մատնաչափը:	494	375642 գարնցը:
469	1365732 ոտնաչափը:	495	871184 գարնցը:
470	5486316 մատնաչափը:	496	391680 գարնցը:
471	75800 գծաչափը:	497	391680 գարնցը:
472	8516480 գծաչափը:		
473	9640212 գծաչափը:	498	5600 շտօֆը:
474	87364 վերջօկը:	499	37800 շտօֆը:
475	576496 գծաչափը:	500	14216 շտօֆը:
476	387465 սաժէնը:	501	43564 շտօֆը:
477	863241 գծաչափը:		
478	73644 գծաչափը:	502	960 թերթը:
		503	18400 թերթը:
479	720 ֆունտը:	504	56476 թերթը:
480	83712 լօտը:	505	73648 թերթը:

Անդրադարձներ

Անդրադարձներ

		508	18972 վայրկեանը:
506	8642 ըսպէն:	509	76356 վայրկեանը:
		510	89464 վայրկեանը:
507	35660 վայրկեանը:	511	57600 վայրկեանը:

3. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ

- 512 (57 սաժ. 1 արշ. 6 վերշ.)+(138 սաժ. 1 արշ. 8 վերշ.)=
 513 (456 սաժ. 2 արշ. 9 վերշ.)+(312 սաժ. 2 արշ. 8 վերշ.)=
 514 (176 սաժ. 4 ոտնաչ. 9 մատնաչ.)+(416 սաժ. 6 ոտնաչ. 3 մատնաչ.)=
 515 (4 վերստ 56 սաժ. 4 ոտնաչ. 7 մատնաչ.)+(2 վերստ 416 սաժ. 6 ոտնաչ. 5 մատնաչ.)=
 516 (5 փութ 36 ֆունտ 18 լօտ)+(7 փ. 24 ֆ. 24 լ.)=
 517 (38 փ. 16 ֆ. 13 լ. 2 մսխ.)+(56 փ. 27 լ. 1 մսխ.)=
 518 (217 չտ. 4 չկ. 2 գարնց)+(318 չտ. 4 չկ. 7 գարնց.)=
 519 (516 չտ. 7 գարնց)+(419 չտ. 3 չկ.)=
 520 (78 տակ. 23 վեդ. 4 շտ.)+(86 տակ. 15 վեդ. 9 շտ.)=
 521 (415 տակառ 3 շտօֆ)+(213 տակառ 7 շտօֆ.)=
 522 (56 օզմա 19 դաստա 20 թերթ)+(46 օզմա 18 դաստա 12 թերթ.)=
 523 (840 օզմ. 16 թեր.)+(250 օզմ. 19 դաստ. 14 թեր.)=
 524 (5 օր 14 ժամ 46 ըսպէ 28 վայրկեան)+(3 օր 15 ժամ 40 ըսպէ 14 վայրկեան.)=
 525 (8 շաբաթ 6 օր 12 ժամ 15 ըսպէ)+(19 շաբաթ 4 օր 23 ժամ 45 ըսպէ.)=
 526 (18 չտ. 6 չկ. 4 գարնց)+(19 չտ. 4 գարնց)+(48 չտ. 5 չեավերիկ.)=
 527 (25 վեզրօ 2 շտօֆ)+(27 տակառ 36 վեզրօ 4 շտօֆ.)+
 +(84 տակառ 8 շտօֆ.)=
 528 (12 փութ 14 լօտ 1 մսխալ 95 դօլեա)+(48 փ. 17 ֆ. 2 մսխալ 13 դօլեա)+(56 փութ 26 լօտ 84 դօլեա.)=
 529 (5 շաբաթ 4 օր 13 ժամ 4 ըսպէ)+(18 շաբաթ 16 ժամ

- 56 վայրկեան)+(48 շաբ. 18 ժամ 55 ըսպէ 4 վայրկ.)=
 530 (58 փ. 13 ֆ. 32 դօլեա)+(126 փ. 27 ֆունտ 31 լօտ 48 դօլ.)+(15 ֆ. 2 մսխ.)+(48 փ. 36 ֆ. 23 լ. 1 մսխ. 16 դօլ.)=
 531 (36 մղոն 4 վերստ 420 սաժէն 3 ոտնաչ. 6 մատնաչափ 7 գծաչափ.)+(48 մղոն 317 սաժ. 6 ոտնաչ. 5 գծաչափ.)+(73 մղոն 5 վերստ 4 ոտնաչ. 11 մատնաչ.)+(63 մղոն 176 սաժ. 7 մատնաչափ 8 գծաչափ.)=
 532 Երեք գիւղացի բերին ջրաղացը ցորեն. առաջի գիւղացին բերեց 30 փութ 16 ֆունտ, երկրորդը՝ 28 փութ 23 ֆունտ, իսկ երրորդը՝ 36 փութ 34 ֆունտ: Ընդամենը սրբան ցորեն նրանք բերին ջրաղացը:
 533 Կալուածատէրն իր ունեցած ցորենը պահել էր 3 ամբարում. առաջին ամբարում կար 75 չտ. 2 չկ. 3 գարնց, երկրորդում՝ 87 չտ. 7 չկ. 6 գարնց. իսկ երրորդում՝ 78 չտ. 6 չկ.: Ընդամենը սրբան ցորեն ունէր կալուածատէրը:
 534 Ճանապարհորդն առաջին օրն անցաւ 46 վերստ 356 սաժէն, երկրորդ օրը՝ 40 վերստ 72 սաժէն, իսկ երրորդ օրը՝ 41 վերստ 417 սաժ.: Ի՞նչ տարածութիւն նա անցաւ 3 օրում:
 535 Գրավաճառը 3 գիրք հրատարակեց. առաջին գրքին գնաց 57 օզմա 16 դաստա 23 թերթ թուղթ, երկրորդ գրքին՝ 89 օզմա 18 դաստա 20 թերթ, իսկ երրորդ գրքին՝ 75 օզմա 16 դաստա 14 թերթ: Ընդամենը սրբան թուղթ գնաց 3 գրքի հրատարակութեան համար:
 536 Ճանապարհորդը մի շաբաթ 3 օր 15 ժամուայ ընթացքում էր զրոյումից Թիֆլիս հասաւ և 2 շաբաթ 18 ժամուայ ընթացքում Թիֆլիզից էր զրոյում վերադարձաւ: Որքան ժամանակ նա ճանապարհորդեց:
 537 Վաճառականը 2 վագօն շաբար ստառաւ. առաջին վագօնում կար 517 փութ 13 ֆունտ, իսկ երկ-

ըորդում՝ 49 փութ 28 ֆունտ աւելի: Ընդամենը սրքան շաքար նա ստացաւ:

538 Շոգեկառքն առաջին ժամում անցաւ 25 վերստ 126 սաժէն 1 արշ. տարածութիւն, երկրորդ ժամում՝ 7 վերստ 315 սաժէն աւելի, իսկ երրորդ ժամում՝ 9 վերստ 17 սաժէն երկրորդ ժամից աւելի: Որքան տարածութիւն անցաւ շոգեկառքը 3 ժամում:

539 Գինեվաճառն առաջին օրը ծախեց 73 տակառ 5 վեդրօ 6 շոֆ գինի, երկրորդ օրը՝ 7 տակառ 4 շոֆ աւելի, իսկ երրորդ օրը՝ 9 տակառ 8 վեդրօ 1 շոֆ առաջին օրից աւելի: Ընդամենը սրքան գինի ծախեց նա 3 օրում:

540 Գարեջրասնից մի մարդ գնեց 78 տակառ 16 վեդրօ գարեջուր, երկրորդը՝ 3 տակառ 12 վեդրօ աւելի, իսկ երրորդը՝ այնքան, որքան գնեցին առաջին և երկրորդը միասին: Ընդամենը սրքան գարեջուր գնեցին նրանք:

541 Շոգենաւն առաջին օրն անցաւ 116 վերստ 310 սաժ. տարածութիւն, երկրորդ օրը՝ 8 վերստ 417 սաժ. աւելի, երրորդ օրը՝ այնքան, որքան առաջին երկու օրը միասին, իսկ չորրորդ օրը՝ 56 վ. 178 սաժ. երկրորդ օրից աւելի: Որքան տարածութիւն անցաւ շոգենաւը 4 օրում:

4. Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

542 (320 սաժ. 2 արշ. 15 վերջօկ)—(157 սաժէն 1 արշին 14 վերջօկ) =

543 (256 փ. 17 ֆ. 15 լօտ)—(119 փ. 25 ֆ. 16 լօտ) =

544 (48 չտ. 2 չկ. 3 գարնց)—(15 չտ. 7 չկ. 4 գարնց) =

545 (64 տակ. 35 վեդրօ 4 շտ.) (17 տակ. 8 շտ.) =

546 (56 օզմա 20 Թերթ)—(13 օզմ. 18 դաստ. 23 Թերթ) =

547 (3 շար. 4 օր 14 ժամ 18 ըոպէ)—(2 շար, 5 օր 56 ըոպէ) =

548 216 սաժ.—(158 սաժ. 3 ոտնաչ. 7 մատնաչ.) =

549 64 փութ—(52 փութ 16 ֆունտ 3 լօտ 2 մսխալ) =

550 512 տակառ—(316 տակառ 28 վեդրօ 4 շոֆ) =

551 49 օզմա—(12 օզմա 15 դաստ 25 Թերթ) =

552 80 շարթ—(35 շարթ 4 օր 58 ըոպէ) =

553 (415 վերստ 4 մատնաչ.)—(167 վերստ 218 սաժ. 4 ոտնաչ. 8 մատնաչ.) =

554 (560 չտ. 3 գարնց)—(217 չտ. 7 գարնց) =

555 (381 տակ. 2 շտ.)—(58 տակ. 7 շտ.) =

556 (80 շարթ 35 ըոպէ)—(14 շարթ 5 օր 47 ըոպէ) =

557 (56 մղոն 2 արշ.)—(13 մղոն 118 սաժ. 2 արշ. 14 վերջ.) =

558 (475 փ. 2 մսխ.)—(313 փ. 16 ֆ. 2 մսխ. 25 դօլ.) =

559 (57 շար. 3 օր)—(14 շար. 6 օր 16 ժամ 13 վայրկ.) =

560 (1836 փոթ 1 մսխալ)—(167 փութ 36 ֆունտ 13 լօտ 1 մսխալ 32 դօլխա) =

561 Խանութում կար 15 փութ 32 ֆունտ սուրճ, որից 7 փութ 38 ֆունտ 24 լօտը ծախեցին: Որքան սուրճ մնաց խանութում:

562 Շոգեկառքը մի օրում անցաւ 600 վերստ 300 սաժէն տարածութիւն, իսկ շոգենաւը՝ 246 վերստ 215 սաժէն: Որքան տարածութիւն շոգեկառքը աւելի անցաւ:

563 Կալուածատէրը մէկին ծախեց 163 չտ. 2 չկ. 4 գարնց ցորեն, իսկ միւսին 15 չտ. 7 չկ. 6 գարնց պակաս: Ընդամենը որքան ցորեն ծախեց կալուածատէրը:

564 Մի մտռանում կար 512 տակառ գինի, իսկ միւսում՝ 16 տակառ 5 վեդրօ պակաս: Առաջին մտռանից ծախեցին 170 տակառ 14 վեդրօ 4 շոֆ, իսկ երկրորդից՝ 147 տակ. 25 վեդ. 9 շտ.: Ո՞ր մտռանում աւելի գինի մնաց և քանիսով աւելի:

565 Մեքենան առաջին օրը բանեց 15 ժամ 26 ըոպէ 40 վայրկեան, երկրորդ օրը՝ 4 ժ. 17 ր. 55 վայրկ. պակաս, երրորդ օրը՝ 18 ժ. 40 ր. 26 վ. պակաս, քան

Թէ առաջին և երկրորդ օրը միասին: Որքան ժամանակ բանեց մեքենան երրորդ օրը:

566 Մի գրասենեակի համար առաջի տարին գործածեցին 27 օդմա 14 թերթ թուղթ, երկրորդ տարին՝ 9 օդմա 16 դասաա 20 թերթ պակաս, իսկ երրորդ տարին՝ 1 օդմա 5 գաստա 15 թերթ պակաս, քան թէ երրորդ տարին: Որքան թուղթ գործածեցին 3 տարում:

567 Ճանապարհորդն առաջի օրն անցաւ 46 վերստ 150 սաժ. տարածութիւն, երկրորդ օրը՝ 3 վերստ 57 սաժ. պակաս, իսկ երրորդ օրը՝ 50 վերստ 482 սաժ. պակաս, քան թէ առաջին և երկրորդ օրը միասին: Որքան տարածութիւն անցաւ ճանապարհորդը 3 օրում:

568 Հեռագրաթիւեր նորոգելու համար հարկաւոր եկաւ 4 թոփ երկաթէ լար. առաջին թոփը 25 սաժէն 6 ոտնաչափ երկարութիւն ունէր, երկրորդը՝ 3 սաժ. 4 մատնաչափ պակաս, երրորդը՝ 1 սաժ. 2 ոտնաչափ երկրորդից աւելի և չորրորդը՝ 8 սաժ. 6 մատնաչափ երրորդից պակաս: Ի՞նչ երկարութիւն ունէր չորրորդ թոփը:

569 Երեք խումբ բանուորներ կերակրելու համար գործածեցին 627 փութ 20 ֆունտ հաց. առաջին խումբը ստացաւ 240 փ., իսկ երկրորդը 17 փութ 13 ֆունտ պակաս: Որքան հաց ստացաւ երրորդ խումբը:

570 Երկու ալափ միասին ծախեցին 1876 փութ 30 ֆունտ ցորեն. առաջինը ծախեց 946 փութ 36 ֆունտ: Ո՞ր ալափը աւելի ցորեն ծախեց և քանիսով:

5. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

- 571 (15 սաժ. 2 արշ.) × 12 = մասնաչ.) × 16 =
- 572 (8 չտ. 5 չկ. 3 գրց.) × 14 = 575 (12 չտ. 4 գարնց.) × 15 =
- 573 (6 օդմա 14 դաստա 10 թերթ) × 18 = 576 (8 տակ. 7 շտօֆ) × 32 =
- 574 (186 սաժ. 3 ոտնաչ. 10 նաչ. 7 մատնաչ.) × 48 = 577 (3 վերստ 140 սաժ. 6 ոտնաչ. 7 մատնաչ.) × 48 =

- 578 (7 տակ. 36 վեդ. 5 շտ.) × 60 = 585 (8 փութ 12 լօտ) × 24 =
- 579 (17 չտ. 4 չկ. 5 գրց.) × 40 = 586 (5 օր 24 ըոպէ) × 150 =
- 580 (86 մղոն 15 սաժ.) × 75 = 587 (7 շար. 2 օր 35 ըոպէ 20 վայրկ.) × 6 =
- 581 (3 փ. 14 ֆ. 12 լ.) × 8 = 588 (12 օդմա 14 դաստա 15 թերթ) × 64 =
- 582 (96 տակ. 16 վեդ. 3 շտ.) × 15 = 589 (3 օր 12 ժամ 15 ըոպէ) × 84 =
- 583 (4 ժամ. 15 ըոպէ 25 վայրկեան) × 24 = 590 (3 ֆունտ 1 մսխ. 12 դօլիա) × 72 =
- 584 (54 սաժ. 4 մատն.) × 17 =

591 Մեքենան մի ըոպէում շինում է 156 սաժ. 3 ոտնաչ. 2 մատնաչ. երկարութեան մետաղէ լար: Որքան լար կը շինէ 12 ըոպէում նոյն մեքենան:

592 Մի վեդրօ կաթի ծանրութիւնը 30 ֆունտ 24 լօտ 2 մսխալ է: Ի՞նչ ծանրութիւն ունի 25 վեդրօ կաթը:

593 Երկու սայլով հաճար բերին. առաջին սայլում կար 7 ջուալ, իւրաքանչիւրում 4 փութ 26 ֆունտ հաճար, իսկ երկրորդ սայլում՝ 6 ջուալ, իւրաքանչիւրում 5 փութ 12 ֆունտ: Ընդամենը որքան հաճար բերին:

594 Մի օրում պատրաստում են 2 տակառ 32 վեդրօ 6 շտօֆ օղի: Որքան օղի կը պատրաստեն 2 շաբաթ և 2 օրուայ ընթացքում, եթէ տօն օրերն էլ աշխատեն:

595 Մի տպարանում մի տարուայ ընթացքում գործածեցին 1076 օդմա 19 թերթ թուղթ, իսկ միւս տրպարանում՝ 8 անգամ աւելի: Ընդամենը որքան թուղթ գործածեցին երկու տպարանում մի տարուայ ընթացքում:

596 Բանուորը մի օրում բանում է 11 ժամ 56 ըոպէ: Որքան ժամանակ կը բանի նա 56 օրում:

597 Մի ձի կերակրելու համար մի տարուայ ընթացքում գործածեցին 4 փութ 30 ֆունտ խոտ: Որքան խոտ է հարկաւոր 15 ձի կերակրելու համար 8 ամսուայ ընթացքում:

598 Գործարանատէրը 8 խանութպանի վրայ թաւիշ ծախեց. իւրաքանչիւր խանութպան գնեց 9 թոփ, ամեն մի թոփում կար 48 արշ, 4 վերշ.։ Ո՞րքան թաւիշ ծախեց գործարանատէրը։

599 Գիւղացին 12 դեռեատին հող ունէր, իւրաքանչիւրում 1 չտ. 3 չկ. 7 գարնց հաճար ցանեց և 1—8 բերք ստացաւ։ Ընդամենը սրբան հաճար նա ժողովեց։

600 24 բանուոր 5 օրում մի շոգենաւ ցորենով բարձեցին, բանելով օրական 10 ժամ։ Որքան ցորեն նրանք բարձեցին, եթէ իւրաքանչիւր բանուորը մի ժամում բարձում էր 20 փութ 16 ֆունտ։

6. Ա Ա Ժ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

- 601 (481 սաժէն 2 արշին)։5=
- 602 (56 փութ 14 ֆունտ 16 լօտ)։32=
- 603 (68 օզմա 11 դաստա 21 թերթ)։25=
- 604 (214 չտ. 7 չկ. 3 գարնց)։15=
- 605 (245 տակառ 11 վերքօ 2 շտօֆ)։64=
- 606 (230 շաբաթ 6 օր)։80=
- 607 153 չտ.։48=
- 608 573 տակ.։25=
- 611 137 մղոն։84=
- 612 (58 չտ. 3 չկ. 2 գարնց)։7 գարնցի=
- 613 (56 փութ 10 ֆունտ)։18 լօտի=
- 614 (39 տակառ 4 վեդ.)։(3 վեդ. 4 շտօֆ)=
- 615 (182 վերստ 487 սաժ. 5 ոտնաչ. 8 մատնաչ.)։(14 վերստ 37 սաժ. 3 ոտնաչ. 8 մատնաչ.)=
- 616 (139 փ. 14 ֆ. 5 լ. 1 մսխ.)։(17 փ. 16 ֆ. 24 լ. 2 մսխ.)=
- 617 (706 օզմա 17 դաստա 16 թերթ)։(4 օզմա 16 դաստա 20 թերթ)=
- 618 (76 վերստ 110 սաժէն 1 արշին 14 վերշօկ)։(5 վերստ 40 սաժ. 2 արշ. 2 վերշ.)=

619 (15 շաբ. 19 ժամ 57 րոպէ)։(1 շաբ. 13 ժամ 25 րոպէ 30 վայրկեան)=

620 (17 օր 4 ժամ 36 րոպէ)։(3 ժամ 26 րոպէ 18 վայրկ.)=

621 (138 օզմ. 3 դաստ.)։(1 օզմ. 18 դաստ. 9 թերթ)=

622 (707 փ. 29 ֆունտ 90 մսխ.)։(26 փ. 8 ֆ. 81 մսխ.)=

623 (341 փ. 12 ֆունտ 7 լօտ 2 մսխ.)։(68 փութ 10 ֆունտ 14 լօտ 1 մսխալ)=

624 Բանուորներին կերակրելու համար գնեցին 46 փ. 14 ֆունտ ալիւր, որը 9 շաբաթուայ ընթացքում սպանեցին։ Որքան ալիւր էին գործածում շաբաթական։

625 Ճանապարհորդը 7 օրում անցաւ 533 վերստ 74 սաժ. տարածութիւն։ Ո՞րքան տարածութիւն էր նա անցնում մի օրում։

626 12 գիւղացի հասարակական ամբարից ստացան 210 չտ. 4 չկ. 4 գարնց ցորեն։ Ո՞րքան ցորեն ստացաւ իւրաքանչիւր գիւղացին։

627 Անիւր 210 սաժ. 5 ոտնաչափ տարածութեան վրայ 250 պտոյտ արաւ։ Որոշել անիւրի շրջապատը։

628 Տպարանում 6 օրուայ մէջ գործածեցին 715 օզմա 6 դաստա 18 թերթ թուղթ։ Ո՞րքան թուղթ էին գործածում օրական։

629 Գիւղացին ժողովեց 79 չտ. 6 չկ. 6 գարնց ցորեն։ Ո՞րքան ցորեն էր ցանել նա, եթէ բերքը 1—7 էր։

630 Ձիերի համար գնեցին 184 չտ. 1 չկ. 7 գարնց վարսակ։ Քանի՞ շաբաթ է բաւական բոլոր վարսակը, եթէ օրական բոլոր ձիերն ուտում են 14 չտ. 1 չկ. 3 գարնց։

631 Գնեցին 8 գլուխ շաքար. իւրաքանչիւրի քաշը 21 ֆ. 8 լօտ էր։ Քանի՞ շաբաթ բաւական կանէ բոլոր շաքարը, եթէ օրական գործածեն 3 ֆ. 17 լօտ 1 մսխ.։

632 Գիւղից մինչև քաղաք 72 վերստ 245 սաժէն տարածութիւն է։ Քանի՞ ժամ գիւղացին ճանապարհին

կրկնի, եթէ մի ժամում անցնելիս լինի 4 վերստ 416 սաժ. 1 արշ. տարածութիւն և ճանապարհին էլ 6 ժամ հանգստանայ:

633 Շոգենաւը իւրաքանչիւր 4 ժամում անցնում է 49 վերստ 206 սաժ. 2 ոտնաչ. տարածութիւն: Քանի՞ ժամում կանցնի նա 617 վերստ 328 սաժէն 4 ոտնաչափ տարածութիւնը:

634 Մի ժամում պատրաստում են 17 օգմա 10 դաստա թուղթ: Քանի՞ օրում կը պատրաստեն 2275 օգմա թուղթը, եթէ բանուորներն աշխատեն օրական 13 ժամ:

635 2 խողովակ ունեցող աւազանում մտնում է 183 տակ. 19 վեդ. 5 շոֆ ջուր, մի խողովակով իւրաքանչիւր 3 ժամում ներս է թափւում 17 տակ. 15 վեդրո 4 շոֆ ջուր, իսկ միւս խողովակով իւրաքանչիւր 5 ժամում ներս է թափւում 32 տակառ 7 վեդրո 5 շոֆ: Քանի՞ ժամում կըլցուի դատարկ աւազանը, եթէ երկու խողովակն էլ միաժամանակ բանան:

636 Հացթուխը գնեց 70 փութ 20 ֆունտ ալիւր. մի շաբաթուայ ընթացքում նա գործածեց բոլոր ալիւրի մի վեցերորդ մասը, իսկ մնացած ալիւրը՝ շաբաթական 5 փութ 35 ֆունտ: Քանի՞ շաբաթում գործածեց բոլոր ալիւրը:

637 47 արշ. 4 վերշ. քաթանը գնեցին 37 ուրբ. 80 կոպ.: Որքան արժէր քաթանի մի արշինը:

638 2 փութ 12 լօտ 1 մսխալ թէյին վճարեցին 231 ո. 51 կ.: Որքան արժէր մի ֆունտ թէյը:

639 57 արշ. 3 վերշ. մահուղին վճարեցին 192 ո. 15 կոպ.: Որքան պէտք է վճարել 75 արշին նոյն տեսակ մահուղին:

640 Ալիւրի փութն արժէ 1 ո. 60 կ.: Որքան ալիւր կարելի է գնել 24 ո. 52 կ.:

641 5 արշին մահուղն արժէ 16 ուրբ.: Որքան մահուղ կարելի է գնել 58 ո. 60.:

7 ՉՈՐՄ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ

642 Գնեցին 16 արշին 8 վերշ. մահուղ, արշինը 3 ուրբ. 20 կոպ. և 18 արշին 7 վերշ. թաւիշ, արշինը 9 ուրբի 60 կոպ.: Որքանով գնեցին բոլոր մահուղը և թաւիշը:

643 Խանութում կար 2 տակառ սուրճ. առաջին տակառում կար 7 փ. 16 ֆ., իսկ երկրորդում՝ 4 ֆունտ պակաս: Որքան արժէր բոլոր սուրճը, եթէ առաջին տակառի սուրճի ֆունտն արժէր 70 կոպ. իսկ երկրորդինը՝ 64 կոպէկ.

644 Գիւղացին 20 դեսեստին վարելահող ունի: Նա իւրաքանչիւրում ցանեց 1 չտ. 3 գարնց ցորեն և ստացաւ 1—7. ստացած բերքի մի հինգերորդականը պահեց, իսկ մնացածը ծախեց չեովերտը 6 ուրբի 40 կոպէկով: Որքանով ծախեց նա մնացած ցորենը:

645 Շոգենաւը 12 ժամում անցաւ երկու նաւահանգիստների միջի տարածութիւնը առաջին 7 ժամում նա անցաւ 10 վերստ 120 սաժ., իսկ մնացած ամեն մի ժամում՝ 12 վ. 150 սաժ.: Ո՞րքան էր երկու նաւահանգիստների միջի տարածութիւնը:

646 Հիւանդանոցի համար գնեցին 138 զլուխ շաբար, իւրաքանչիւրը 50 ֆունտ: Քանի՞ ամսում կը սպառուի բոլոր շաբարը, եթէ շաբաթական գործածեն 34 փութ 20 ֆունտ:

647 Խանութում կար 40 տակար ձէթ. 15 տակառի իւրաքանչիւրում կար 2 փ. 25 ֆ., 12 տակառի իւրաքանչիւրում՝ 3 փ. 17 ֆ., իսկ մնացածի իւրաքանչիւրում՝ 1 փ. 26 ֆ. 16 լօտ: Որքան արժէր բոլոր ձէթը, եթէ մի ֆունտն արժէր 32 կոպէկ:

648 Գիւղացին ծախեց 2 սայլ գետնախնձոր. առաջին սայլում կար 8 չտ., իսկ երկրորդում՝ 3 չկ. 6 գարնց պակաս: Որքանով ծախեց նա բոլոր գետնախնձորը, եթէ մի չեովերիկը ծախեց 36 կոպէկով:

649 Ձին մի վայրկեանում անցնում է 1 սաժէն 2 ոտնաչ. 8 մատնաչ. տարածութիւն: Որքան տարածութիւն կանցնի նա 2 ժամ 36 բոպէ 15 վայրկեանում:

650 Ոսկերիչը շինեց 8 հատ ոսկէ շղթայ և 24 հատ ժամացոյցի բանալի. իւրաքանչիւր շղթային գնաց 4 լօտ 1 մսխալ 24 դօլեա ոսկի, իսկ իւրաքանչիւր բանալիին՝ 3 լօտ 1 մսխալ 48 դօլեա պակաս: Ընդամենը սրբան ոսկի գործածեց նա բոլոր շղթաների և բանալիների համար:

651 Երկու կայարանների միջի տարածութիւնը 2128 վերստ 1000 սաժէն է: Այդ կայարաններից իրար հանդէպ միաժամանակ դուրս եկան 2 գնացք. առաջին գնացքը մի ժամում անցնում էր 45 վ. 157 սաժ., իսկ երկրորդը՝ 5 վ. 250 սաժ. պակաս: Քանի՞ ժամից յետոյ նըրանք իրար կըհանդիպեն:

652 Շոգենաւը գետի հոսանքով անցաւ երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 25 ժամում, անելով մի ժամում 15 վ. 360 սաժ.: Քանի՞ ժամում նա կանցնի նոյն ճանապարհը գետի հոսանքի հակառակ ուղղութեամբ, եթէ մի ժամում անցնի 2 վ. 310 սաժ. պակաս:

653 Վարպետը 420 ուրբ. ծախեց 2 դիւժին արծաթէ սեղանի և 3 դիւժին արծաթէ թէյի գդախներ: Իւրաքանչիւր սեղանի գդալէ քաշը 7 լօտ 2 մսխալ է, իսկ թէյինը՝ 1 լօտ 2 մսխալ: Ո՞րքան վաստակեց նա այդ գդախներից, եթէ արծաթի ֆունտը գնել էր 25 ուրբ. 60 կոպէկով:

654 18 հաւասար թոփ մահուդից կարեցին 160 հատ վերարկու, ամեն մէկը 4 արշ. 8 վերշօկից: Քանի՞ արշին մահուդ կար իւրաքանչիւր թոփում:

655 Վաճառականը 16 ֆունտ 8 լօտ, ֆունտը 56 կոպէկանոց սուրճը խառնեց 25 ֆունտ 16 լօտ, ֆունտը 48 կոպէկանոց սուրճի հետ. այդ խառնուրդը ծախելուց 5 ուրբ. 38 կոպ. վաստակեց: Քանի՞սով ծախեց նա խառնուրդի մի ֆունտը:

656 Կառքի յետին անիւի շրջապատը 5 արշ. 4 վերշօկ է, իսկ առաջին անիւի շրջապատը՝ 3 արշ. 8 վերշօկ:

Քանի՞ պտոյտ կանի յետին անիւը 11 վերստ 100 սաժէն տարածութեան վրայ:

657 Երկաթուղու գնացքը 8 ժամ 20 բոպէում անցնում է 370 վերստ տարածութիւն: Քանի՞ վերստ կանցնի նա մի ժամում:

658 1690 ուրբ. 50 կոպէկով գնեցին 7 տակառ 16 վերդրօ 8 շոֆօ օղի: Ո՞րքանով են ծախելու մի վերդրօ օղին, որպէսզի բոլորից վաստակեն 268 ուրբ. 38 կոպ.:

659 Երկու վաճառական իրար հետ ապրանք փոխանակեցին. առաջինը տուեց 45 փութ 15 ֆունտ հաճար, փութը 80 կոպէկով, իսկ երկրորդը՝ 30 փ. 10 ֆ. ցորենի ալիւր: Ո՞րքան արժէր մի փութ ցորենի ալիւրը:

660 Կառքի յետին անիւի շրջապատը 2 սաժէն 3 մատնաչ. է, իսկ առաջին անիւի շրջապատը՝ 3 ոտնաչ. 9 մատնաչափ պակաս: Քանի՞ պտոյտ է անելու յետին անիւը նոյն ժամանակ, երբ առաջինը կանի 950 պտոյտ:

661 Վաճառականը գնեց 2290 փութ 20 ֆունտ շաքար. բոլոր շաքարը դարսեց 90 միատեսակ տակառներում. տեղափոխելիս 2 տակառ շաքարը անձրևից թըրջուեց և չծախուեց. մնացած շաքարի փութը 6 ու. 80 կ. ծախելուց 360 ու. 20 կ. վաստակեց: Որքանով էր գնել վաճառականը բոլոր շաքարը, եթէ ճանապարհածախս վըճարել էր 35 ուրբ. 28 կոպ.:

662 Գինեվաճառն ունէր 7 տակ. 22 վեդ. 4 շոֆօ գինի. այդ գինին նա ածեց փոքր միատեսակ տակառներէ մէջ, իւրաքանչիւրում 2 վեդ. 7 շոֆօ: Տակառների մէջ ածելիս թափուեց ամբողջ գինու մի քանութեւրդը: Որքանով ծախեց նա բոլոր գինին, եթէ իւրաքանչիւր փոքր տակառը գինով լի ծախեց 25 ուրբ.:

663 Ոսկերիչն շինեց արծաթից 2 դիւժին սեղանի գդախներ, մի բաժակ և մի մատուցարան. իւրաքանչիւր գդալին գնաց 4 լօտ 1 մսխ. 19 դօլեա արծաթ, բաժակին՝ բոլոր գդախներից 4 անգամ պակաս, իսկ մատուցարանին նրանից 1 ֆ. 12 լօտ 1 մսխալ պակաս: Որքան արծաթ ունէր ոսկերիչը:

664 Գիւղացիին առաջին շաբաթը կասեց 360 խուրձ ցորեն, երկրորդ շաբաթը՝ 50-ով պակաս, իսկ երրորդ շաբաթը՝ 320-ով առաջին և երկրորդ շաբաթներից պակաս: Ընդամենը սրբան ցորեն նա կասեց, եթէ իւրաքանչիւր 60 խուրձից ստացաւ 9 շտ. 3 գարնց ցորեն:

665 Թնդանօթի ձայնը 52 վայրկեանից յետոյ լըսուում է 16 վերստ 97 սաժ. 1 ոտնաչ. տարածութեան վրայ: Որքան ժամանակից յետոյ կըլսուի նրա ձայնը 14 վերստ 474 սաժ. 2 ոտնաչափ տարածութեան վրայ:

666 296 ո. 85 կ. գնեցին 27 շտ. 3 չկ. հաճար և 18 շտ. 4 չկ. վարսակ: Որքանով գնեցին վարսակի չետովերիկը, եթէ 5 շտ. 2 չկ. հաճարին վճարեցին 39 ուռք. 90 կոպէկ:

667 Խանութպանը գնեց 72 փ. 23 Փ. 4 լօտ թէյ. ծախելով ֆունտը 1 ո. 60 կ., վաստակեց 963 ուռք: Որքանով գնեց նա բոլոր թէյը:

668 30 շուալում կար 209 փ. 36 Փ. ալիւր. առաջին 14 շուալի իւրաքանչիւրում կար 7 փ. 18 Փ.: Որքան ալիւր կար մնացած իւրաքանչիւր շուալում:

669 506 ուռքով գնեցին հաւասար քանակի մահուդ և թաւիշ. մահուդի արշինն արժէր 3 ուռք. 20 կ., իսկ 9 արշ. թաւիշն արժէր այնքան, որքան 16 արշ. 14 վերշ. մահուդը: Քանի արշին մահուդ և քանի արշին թաւիշ գնեցին:

670 Մի ջրհանով 3 ժամ 10 ըոպէում հանում են 14 տակ. 10 վեդ. ջուր, իսկ միւսով 5 ժամ 12 ըոպէում 15 տակ. 24 վեդ. ջուր: Որքան ժամանակում երկու ջրհանով միասին կըհանեն աւազանից 77 տակառ ջուր:

671 Մի ֆունտ ալիւրից դուրս է գալիս 1 ֆունտ 36 մսի. հաց: Որքան հաց դուրս կըգայ 9 շտ. ցորենից, եթէ մի չետովերտից ստացւում է 7 փ. 24 Փ.:

672 Պղնձագործն ունէր 8 կտոր պղինձ, ամեն մի կտորը 5 ֆունտ 9 լօտ 2 մսխալ էր և էլի 10 կտոր, ամեն մէկը՝ 9 Փ. 1 լօտ 1 մսխալ. այդ բոլոր պղնձից նա

չինեց մի քանի թաւա, իւրաքանչիւրը 6 ֆունտ 19 լօտ 1 մսխալից: Քանի թաւա շինեց նա:

673 Երկու տիկում կար 7 փ. 19 Փ. իւղ. երբ առաջին տիկից վերցրին 13 Փ. 12 լ., իսկ երկրորդից 1 Փ. 14 լ. այն ժամանակ երկուսի մէջ մնաց հաւասար քանակի իւղ: Որքան իւղ կար իւրաքանչիւր տիկում:

673 Քանի օր կըբաւի 774 փութ 12 Փ. խոտը 15 ձի և 46 կով կերակրելու համար, եթէ իւրաքանչիւր ձիուն օրական տան 8 ֆունտ, իսկ կովին՝ 9 Փ.:

675 Վաճառականն ունէր 787 փութ 20 ֆունտ շաքար. մէկին նա ծախեց բոլոր շաքարի 2 տասնհինգերորդականը, իսկ միւսին՝ 7 երեսուներորդականը: Որքան շաքար մնաց նրա մօտ:

676 Չիբր կերակրելու համար 3 ամսում գործածեցին 511 շտ. 4 չկ. վարսակ. առաջին ամիս գործածեցին 5 տասներկուերորդականը, իսկ երկրորդ ամիս՝ մնացորդի 9 տասնչորրորդականը: Որքան վարսակ գործածեցին երրորդ ամիս:

677 Ճանապարհորդն անցաւ 3157 վերստ 300 սաժէն տարածութիւն. ամբողջ ճանապարհի տասնհինգերորդականը անցաւ ձիով, վեցերորդ մասը՝ շոգենաւով, իսկ մնացած ճանապարհը՝ երկաթուղով: Որքան տարածութիւն անցաւ նա երկաթուղով:

678 Մեքենան իւրաքանչիւր 9 ըոպէ 46 վայրկեան շինում է 334 սաժ. 6 ոտնաչ. երկաթէ լար: Ինչ երկառութեան լար կըշինէ նոյն մեքենան 1 ժամ 15 ըոպէ 13 վայրկեանում:

679 Կալուածատէրը կասած ցորենն ածեց 3 ամբարում. առաջին ամբարը ածեց 18 շտ. 7 չկ., երկրորդում՝ 5 անգամ աւելի. իսկ երրորդում՝ 4 անգամ առաջին և երկրորդից աւելի: Ընդամենը սրբան ցորեն նա ածեց 3 ամբարում:

680 Կապալառուն պայմանաւորուեց տեղափոխել 1450 փութ 32 ֆունտ շաքարը գործարանից երկաթուղու կայարանը. սկզբից նա ուղարկեց 24 սալ, իւրաքանչիւ-

ըը 35 փութ շաքար բարձած, իսկ մնացած շաքարը բարձեց հաւասար 16 սայի վրայ: Քանի փութ շաքար բարձեց 19 սայի իւրաքանչիւրի վրայ:

681 36 արկղում կար 144 փ. 22 ֆ. թէյ. 11 արկղի իւրաքանչիւրում կար 5 փ. 24 ֆ. 16 լ.: Ո՛րքան թէյ կար մնացած արկղների իւրաքանչիւրում, եթէ բոլոր արկղների միջի թէյը հաւասար էր:

682 Երեք հոգի միասին գնեցին 17 ֆունտ 16 լոտ թէյ: Որքան թէյ է ստանալու իւրաքանչիւրը, եթէ առաջինը վճարել է 8 ուրբ. 80 կոպ. երկրորդը՝ 6 ու. 80 կ., իսկ երրորդը՝ 12 ու. 40 կ.:

683 Գործարանում կար 1861 փ. 11 ֆ. պղինձ. սրբանից ձուլեցին 8 հատ զանգ, իւրաքանչիւրը 216 փ. 37 ֆունտից և 38 հատ միասենակ կաթսաներ: Ո՛րքան պղինձ գնաց իւրաքանչիւր կաթսային:

684 25 ֆունտ 8 լոտ, ֆունտը 2 ուրբիւհանոց թէյը խառնեցին 36 ֆունտ 16 լոտ, ֆունտը 1 ուրբ. 40 կոպէկանոց թէյի հետ: Որքանով պէտք է ծախեն խառնուրդի մի ֆունտը, որպէսզի 36 ուրբ. 72 կոպ. վաստակեն:

685 4 ֆ. ալիւրից դուրս է գալիս 5 ֆ. հաց: Որքան ալիւր է հարկաւոր 500 մարդ կերակրելու համար 2 շաբ. 6 օրում, եթէ ամեն մէկին օրական տան 2 ֆ. 8 լ. հաց:

686 Մի բանուոր 6 օրում կասում է 4 չտ. 2 գարնց գարի, միւս բանուորը 3 օրում կասում է 2 չտ. 2 չկ. 3 գարնց: Քանի օրում 2 բանուոր միասին կըլկասեն 17 չտ. 2 չկ. գարի:

687 Պղնձագործն ունէր 18 հատ թաւա, իւրաքանչիւրը 8 ֆ. 8 լ. և 12 հատ կաթսայ, իւրաքանչիւրը 25 ֆ. 15 լ. պղնձից: Որքանով ծախեց նա բոլոր ամանները, եթէ բոլոր կաթսաներից 100 ու. 56 կ. աւել ստացաւ:

688 Խանութ բերին 5 ջուալ ալիւր, իւրաքանչիւրը 4 փութ 12 ֆունտ և 7 ջուալ, իւրաքանչիւրը 3 փութ 16 ֆունտ: Որքան վճառեցին բոլոր ալիւրի համար, եթէ 7 ջուալը 2 ու. 76 կ. աւել արժէր 5 ջուալ ալիւրից:

689 Գնեցին 15 թափ մահուգ, իւրաքանչիւրը 70

արշինից. այդ մահուգից վերարկուններ կարեցին: Քանի վերարկու դուրս եկաւ բոլոր մահուգից, եթէ իւրաքանչիւրին գնաց 4 արշ. 6 վերշ.:

690 95 տակառ 7 վեդ. պարունակող ջրամբարից հանելու են նրա մէջ գտնուող ջուրը 2 ջրհանով. առաջին ջրհանը ամեն մի 3 ժ. 40 րոպէում դուրս է թափում 25 տակ. 12 վեդ. ջուր, իսկ երկրորդը՝ ամեն մի 4 ժամ 12 րոպ.՝ 22 տակ. 2 վեդ.: Որքան ժամանակում այդ երկու ջրհանը միաժամանակ դուրս կըթափեն բոլոր ջուրը:

691 Երկու կայարանից միաժամանակ իրար հանդէպ դուրս եկան 2 գնացք. առաջին գնացքը ամեն մի 4 ժամ 15 րոպէում անցնում էր 153 վերստ. իսկ երկրորդը՝ ամեն մի 3 ժամ 25 րոպէում անցնում էր 164 վերստ: Այդ գնացքները 12 ժամ 30 րոպէից իրար հանդիպեցան: Ուրշել երկու կայարանների միջի տարածութիւնը:

692 Առաջին բանուորը իր տիրոջ մօտ ծառայեց 5 տարի 3 ամիս, երկրորդը՝ 3 տարի 8 ամիս, իսկ երրորդը՝ 7 տ. 9 ամիս: Որքան փող է ստանալու իւրաքանչիւրը, եթէ մի բանուոր տարեկան ստանում էր 81 ուրբի:

693 65 սաժէ, երկարութիւն ունեցող պարանից կարեցին 4 սաժ. 2 ոտնաչ. 3 մասնաչ., իսկ մնացածով կապեցին 3 արկղ: Որքան պարան գնաց իւրաքանչիւր արկղին:

694 Երկու կայարանի միջի տարածութիւնը 906 վերստ է. այդ կայարաններից միաժամանակ իրար հանդէպ դուրս եկան երկու գնացք: Առաջինը մի ժամում անցնում էր 40 վերստ 460 սաժ.: Քանի վերստ էր անցնում մի ժամում երկրորդ գնացքը, եթէ կայարանից դուրս գալուց յետոյ նրանք իրար հանդիպեցան 12 ժամ 30 րոպէ անցած:

695 Կալուածատէրը ունէր 510 «մէրինոս» ոչխար և 720 հատ հասարակ տեսակից. իւրաքանչիւր «մէրինոս» ոչխարից նա ստացաւ 3 ֆունտ 12 լոտ 2 մսխալ բուրդ, իսկ իւրաքանչիւր հասարակից՝ 18 լոտ 1 մսխալ աւելի: «Մէրինոս» ոչխարի բրդի ֆունտը ծախեց 64 կոպէկով:

խիկ հասարակի ֆունտը՝ 40 կոպէկով: Ո՞րքանով ծախեց նա բոլոր բուրդը:

696 Տպարանում գործածեցին 1365 օգմայ 19 դաստա 14 թերթ թուղթ. առաջին 3 ամսում գործածեցին 112 օգմա 16 դաստա 20 թերթ, իսկ մնացած թուղթը՝ ամսական 146 օգմա 15 դաստա 14 թերթ: Քանի՞ ամսում գործածեցին մնացած թուղթը:

697 Երկու վարպետի պատուիրեցին գործել 131 արշ. 4 վերշ. ժանեակ. առաջինը 12 օրում գործեց 29 արշ. 4 վերշ., իսկ երկրորդը 9 օրում՝ 20 արշ. 4 վերշ.: Քանի՞ օրում նրանք կըգործեն բոլոր ժանեակը, եթէ միասին աշխատեն:

698 Վաճառականը 756 ուրբ. 96 կոպէկով գնեց ցորենի և դարու ալիւր. ցորենի ալիւրը 3 անգամ ավելի արժէր: Որքան ալիւր գնեց նա իւրաքանչիւր տեսակից, եթէ դարու ալիւրի փութն արժէր 60 կոպ., իսկ ցորենինը՝ 1 ուրբի 60 կոպէկ:

699 164 փութ ձոյլը կազմած է պղնձից, կլայեկից և արճից. պղնձը 84 փ 37 ֆ. էր, կլայեկը՝ 12 անգամ պակաս, իսկ մնացածը՝ արճիճ: Որքան կլայեկ էր պարունակում ձոյլը:

700 Երեք վարպետ միասին ստացան 66 ու. 25 կ.: Որքան փող է ստանալու իւրաքանչիւրը, եթէ առաջինը բանել է 18 օր, երկրորդը՝ 15 օր, իսկ երրորդը՝ 20 օր:

701 Երեք միատեսակ մեքենաները շինեցին 69869 սաժէն լար: Որքան լար շինեց իւրաքանչիւր մեքենան, եթէ առաջինը բանում էր 7 օր, օրական 8 ժամ, երկրորդը՝ 8 օր, օրական 9 ժամ, իսկ երրորդը՝ 9 օր, օրական 10 ժամ:

702 Կալուածատէրը 75 դեսեատին հող էր վարել: 25 դեսեատինի իւրաքանչիւրից նա ժողովեց 9 չա. 3 չկ. 2 դարնց ցորեն, 36 դեսեատինի իւրաքանչիւրից՝ 7 չա. 7 չկ. 3 դարնց, իսկ մնացածի իւրաքանչիւրից՝ 8 չա. 7 դարնց: Ընդամենը սրբան ցորեն նա ժողովեց:

703 Երեք տեսակ հաճարից խառնուրդ կազմեցին.

առաջին տեսակից վերցրին 70 չա. 2 չկ., երրորդ տեսակից՝ 63 չա. 6 չկ., իսկ երրորդ տեսակից՝ 86 չա. 5 չկ.: Որքան էր բոլոր հաճարի բաշը, եթէ առաջին տեսակի մի չեսավերաւ 9 փութ է, երկրորդինը՝ 8 փ. 32 ֆ. և երրորդինը՝ 8 փ. 24 ֆ.:

704 72 բանուոր կերակրելու համար գնեցին 24 սոպրակ ալիւր, իւրաքանչիւրը 2 փ. 36 ֆ.: 2 շաբ. 4 օրուայ ընթացքում ամեն մի բանուորի համար գործածեցին օրական 1 ֆ. 1 լօա ալիւր: Որքան ալիւր մնաց:

705 215 փ. ձոյլը կազմած է պղնձից, կլայեկից և արճից. պղնձի իւրաքանչիւր 14 մասի հետ խառնուած է 15 մաս կլայեկ և 35 մաս արճիճ: Որքան պղնձ, կլայեկ և արճիճ ունի այդ ձոյլը:

706 Երկու վաճառական իրար հետ ապրանք փոխանակեցին. առաջինը տուեց 81 փ. 8 լօա թէյ. ֆունտը 2 ու. 20 կ., իսկ երկրորդը՝ 13 փ. 35 ֆ. շաքար, փութը 6 ու. 40 կ.: Ո՞ր վաճառականը և որքան փող է ստալու միւսին իր ապրանքի պակասը լրացնելու համար:

707 1829 ու. 45 կոպ գնեցին 6 միատեսակ թոփ մահուդ և 7 արշին 12 վերշօկանոց մահուդի մի կտոր: Քանի՞ արշին մահուդ կար իւրաքանչիւր թոփում, եթէ մահուդի արշինն արժէ 5 ու. 60 կոպ.:

708 Ոմն մի ըոպէում անցնում է 42 սաժ. 6 ոսնաչափ տարածութիւն: Որքան ժամանակում նա կանցնի 3600 քայլ տարածութիւնը, եթէ նրա 15 քայլը հաւասար է 6 սաժ. 3 ոսնաչ.:

709 Երեք խումբ բանուորներ, որոնց առաջինում կային 15 հոգի, երկրորդում՝ 17 և երրորդում՝ 23 հոգի, 8 օրում փորեցին 2 վերստ 26 սաժ. 2 արշ. երկարութիւն ունեցող մի արխ: Ի՞նչ երկարութեան արխ կըփորեն 6 օրում 2 խումբ բանուորներ, որոնց առաջինը՝ 19 հոգուց, իսկ երկրորդը 27 հոգուց բաղկացած լինի և եթէ երկու խումբն էլ միատեսակ աշխատեն:

710 Վաճառականը արշինը 3 ուրբ. 40 կոպ. մահուդ գնեց: 116 արշ. մահուդը նա զիջեց իր ընկերոջ

և նոյն գնով ծախեց, իսկ ֆնացած մահուղի արշինը ծախեց 4 ուրբ. 12 կոպ. բոլոր մահուղից նա վաստակեց 403 ո. 20 կ.: Որքանով էր գնել նա բոլոր մահուղը:

711 - Խանութականը 13 փութ 20 ֆ. թէյը փոխեց մահուղի հետ ամեն մի արշին մահուղին նա սուրեց 2 ֆ. 26 լոտ թէյ: Որքան արժէր բոլոր թէյը, եթէ մահուղի արշինն արժէր 2 ուրբ. 55 կոպ.:

712 - Գերձակը 975 ուրբ. 20 կոպ. մահուղ գնեց, արշինը 6 ուրբ. 40 կոպ.: Այդ մահուղից նա կարեց 18 վերարկու, իւրաքանչիւրը 5 արշին 1 վերջ. և մի քանի բաճկոն, իւրաքանչիւրը 4 արշ. 6 վերջ.: Քանի՞ բաճկոն նա կարեց:

713 - Վաճառականը 297 ուրբ. 50 կոպ. գնեց 4 փ. 15 ֆ. թէյ. սրա մի մասը նա ծախեց առանց վրասի և վաստակի, իսկ ֆնացածի ֆունտը 2 ուրբ. ծախելուց 49 ուրբ. 50 կոպ. վաստակեց: Որքան թէյ նա ծախեց առանց վրասի և վաստակի:

714 - Նաւթով լի տակառի ծանրութիւնը 42 փութ 17 ֆունտ էր. այդ նաւթը 46 ուրբ. 95 կոպ. ծախելուց 15 ուրբ. 65 կոպ. վաստակեցին: Որքան արժէր նաւթի ֆունտը, եթէ դատարկ տակառը 3 փ. 12 ֆունտ էր:

715 - Վաճառականը 16 փ. 35 ֆունտ առաջին տեսակ ալիւրը, որի փութն արժէր 2 ուրբ. 40 կոպ. խառնեց 28 փ. 14 ֆունտ երկրորդ տեսակ ալիւրի հետ. այդ խառնուրդից 8 փ. 14 ֆունտ ալիւրը փչացաւ և չծախուեց, իսկ ֆնացածի փութը 2 ուրբ. ծախելուց վաճառականը 12 ո. 11 կ. վրաս կրեց: Որքան արժէր երկրորդ տեսակ ալիւրի փութը:

716 Գիւղից մինչև քաղաք 29 վերստ 180 սաժ. էր. զիւղացին 4 ժամ 25 րոպէում անցաւ 21 վերստ 100 սաժ. տարածութիւն. ճանապարհին 1 ժամ 30 րոպ. հանդատացաւ և նրանից յետոյ ամեն մի ամսում 360 սաժէն պակաս անցաւ: Քանի՞ ժամում զիւղացին քաղաք հասաւ:

717 Գինեվաճառն ունէր 8 վեդ. 4 շա. մի տեսակ գինի, որի վեդրօն արժէր 6 ուրբ. այդ գինու հետ խառ-

նեց 2 վեդ. 3 շա. ուրիշ տեսակ գինի, որի շաօֆն արժէր 1 ուրբ 80 կոպ.: Որքանով նա ծախելու է խառնուրդի շիշը, որպէսզի 15 ուրբ. 20 կոպ. վաստակի (շաօֆըն ունի 2 շիշ):

718 15 փ. 30 ֆ. պղնձից վարպետը շինեց ինքնատեսակներ և թասեր. իւրաքանչիւր ինքնատեսակ համար գործածեց 12 ֆ. 8 լոտ պղնձ, իսկ իւրաքանչիւր թասի համար՝ 8 ֆ. 24 լոտ պակաս: Քանի՞ ինքնատեսակ և քանի՞ թաս նա շինեց. եթէ երկուսն էլ հաւասար թուով դուրս եկան:

719 Ոսկերիչը 1 ֆունտ 13 լոտ 1 մսխալ ոսկուց պատրաստեց 8 հատ միատեսակ շղթայ և 24 բանալի. ամեն մի բանալին 5 անգամ թեթև էր մի շղթայից: Որքան ոսկի գնաց իւրաքանչիւր շղթային և իւրաքանչիւր բանալիին:

720 Երկու ոսկերիչ միասին գնեցին 6 ֆունտ 3 լոտ 1 մսխ. ոսկի: Որքան ոսկի է ստանալու իւրաքանչիւրը, եթէ առաջինը վճարեց 739 ուրբ. 80 կոպ., իսկ երկրորդը՝ 2424 ո. 60 կ.:

721 Երկու տակառում կար միատեսակ սուրճ. առաջինում կար 6 փութ 30 ֆ. 16 լոտ և արժէր 173 ո. 12 կոպ. երկրորդ տակառի սուրճն արժէր 42 ո. 22 կ. պակաս: Որքանով են ծախելու սուրճի մի ֆունտը, որպէսզի բոլորից վաստակեն 152 ո. 1 կոպ.:

722 Երեք մառանում կար 150 տակառ 30 վեդրօ 6 շաօֆ գինի. երկրորդ մառանում գինին 4 տակառ 15 վեդրօ 5 շաօֆով պակաս էր առաջին մառանի գինուց և 3³ տակառ 24 վեդրօ 6 շաօֆով աւելի էր երկրորդի գինուց: Որքան գինի կար իւրաքանչիւր մառանում:

723 Երեք թոփում կար 100 արշ. 8 վերջ. մահուղ: Առաջին թոփում կար 3 անգամ աւելի մահուղ, քան թէ ֆնացած երկուսի մէջ, իսկ երկրորդում 7 արշ. 10 վերջ. երրորդից պակաս: Որքան մահուղ կար իւրաքանչիւր թոփում:

724 Բանուորներ կերակրելու համար հաց գնեցին,

որը 64 օրում կը սպառուէր, եթէ իւրաքանչիւր բանուորին տային օրական 2 ֆ. 16 լօտ: Քանի՛ օր կը բաւականանայ այդ հացը նոյն բանուորներին, եթէ իւրաքանչիւրը օրական ստանայ 2 ֆ. 21 լօտ 1 մսխ.:

725 Ալափն իւր ունեցած ցորենը աղաց և ամեն մի փութից ստացաւ 28 ֆ. 4 լօտ ալիւր, որի փութը 1 ո. 80 կ. ծախելուց նա 162 ուրբ. վաստակեց: Ո՞րքանով էր նա գնել ցորենի փութը, եթէ բոլոր ալիւրից վաստակեց 18 ուրբ. 64 կոպ.:

726 32 բանուորը 6 օրում մի նաւից հանեցին 28492 փութ 32 ֆ. ցորեն: Ո՞րքան ցորեն կը հանեն 4 օրում 15 բանուորը:

727 Մեքենան 8 օրում, բանելով օրական 10 ժամ 12 ըոպէ, մաքրեց 76 փութ 20 ֆունտ ոչխարի բուրդ: Քանի՛ օրում նոյն մեքենան կը մաքրէ 56 փ. 35 ֆունտ բուրդը, եթէ օրական բանի 12 ժամ 8 ըոպէ:

728 Կալուածատէրը ծախեց՝ 76 փ. 10 ֆ. ցորեն, փութը 1 ո. 20 կոպ., 148 փութ 12 ֆ. հաճար, փութը 80 կոպ. և մի քանի փութ վարսակ. փութը 62 կոպ. բոլորից նա ստացաւ 268 ո. 73 կ.: Ո՞րքան վարսակ նա ծախեց:

729 2 փ. 10 ֆ. առաջին տեսակ թէյը խառնեցին 3 փ. 5 ֆ. երկրորդ տեսակ թէյի հետ: 4 փ. 15 ֆ. առաջին տեսակ թէյն արժէր 420 ուրբ., իսկ 5 ֆունտ երկրորդ տեսակն արժէր այնքան, որքան՝ 7 ֆունտ առաջին տեսակ թէյը: Որքան արժէր ամբողջ խառնուրդը:

730 4 շուալ ալիւրի և 7 շուալ բրնձի քաշը 51 փութ 39 ֆունտ էր, իսկ 9 շուալ նոյն տեսակ ալիւրը և 7 շուալ բրնձի քաշը 79 փութ 4 ֆունտ էր: Որքան էր 1 շուալ բրնձի քաշը:

731 Մի գնողին ծախեցին 9 ֆունտ 18 լօտ սուրճ, իսկ միւսին՝ 4 ֆունտ 30 լօտ. երկրորդ գնողը վճարեց 2 ուրբ. 96 կոպ. առաջինից պակաս: Որքան վճարեց իւրաքանչիւր գնողը:

732 Երեք ջրամբարում մանում է 301 տակ. 38 վեդ.

ջուր: Ո՞րքան ջուր է մանում իւրաքանչիւրում, եթէ երկրորդում տեղաւորում է 5 անգամ առաջին ջրամբարից աւելի և 6 անգամ երրորդից պակաս:

733 Կապալառուն յանձն առաւ սալայատակել 2 վերստ 107 սաժ. երկարութիւն ունեցող մի փողոց: Ըսկզբից նա 35 վարպետ վարձեց, 15 օրից յետոյ մի քանի վարպետ աւելացրեց. ամբողջ փողոցը սալայատակեցին 22 օրում: Քանի՛ վարպետ նա վերջը աւելացրեց, եթէ իւրաքանչիւր վարպետն օրական սալայատակում էր 1 սաժ. 2 ոտնաչ. տարածութիւն:

734 Գործարանին պատուիրել էին 2050 արշ. չիթ. այդ պատուէրը կատարելու էին 15 շուրհակ, որոնցից իւրաքանչիւրն օրական 10 արշ. 4 վերջ. չիթ էր գործելու: 6 օրից յետոյ 7 շուրհ. աւելացրին, որոնք նոյնչափ էին աշխատում: Քանի՛ օրում նրանք պատրաստեցին պատուիրած չիթը:

735 Մի քանի տակառում լցրին 63 փ. 27 ֆունտ սուրճ, փութը 24 ուրբ., եթէ իւրաքանչիւր տակառում աւելացնէին 15 ֆունտ 16 լօտ, այն ժամանակ բոլոր տակառներում 68 փութ 13 ֆունտ սուրճ կունենան: Ո՞րքան արժէր իւրաքանչիւր տակառի սուրճը:

736 Հագուստեղէն ծախողը զերձակին պատուիրեց մի քանի վերարկու. այդ վերարկուները 2240 ո. ծախելուց հագուստեղէն ծախողը 229 ուրբ. 60 կոպ. վաստակեց: Քանի՛ վերարկու նա պատուիրեց զերձակին, եթէ մի վերարկուի մահուզն արժէր 26 ուրբ. 20 կոպ., իսկ կարելավարձը՝ 9 ուրբ. 70 կոպ. էր:

737 Վաճառականը 32 ուրբ. 64 կոպ. ընկոյզ գնեց, ֆունտը 12 կոպ.: 6 արկղ ընկոյզը, որի իւրաքանչիւրում կար 25 ֆունտ 8 լօտ, նա ծախեց ֆունտը 18 կոպ., իսկ մնացածի ֆունտը մի քիչ էժան ծախեց: Ո՞րքանով ծախեց նա մնացած ընկոյզի ֆունտը, եթէ բոլորից վաստակեց 13 ուրբ. 91 կոպ.:

738 Դերձակն ունէր 1864 արշ. 8 վերջ. շալ: Սրանից նա կարելու էր 308 արխալուխ, իւրաքանչիւրը 3 արշ. 2 վերջօկից, իսկ մնացածից կարելու էր մի քանի

չուխայ, իւրաքանչիւրը 5 արշին 8 վերջօկից. ամեն մի արխալուխի կարելավարձ նա ստանալու էր 4 ուրբ. 50 կոպ., իսկ ամեն մի չուխայի՝ 2 անգամ աւելի: Ընդամենը սրբան կարելավարձ ստացաւ նա:

739 255 ուրբ. 20 կոպ. գնեցին 48 արշ. 8 վերջ. մահուդ և 156 արշ. 4 վերջ. շալ: Ո՞րքանով գնեցին բոլոր մահուդը, եթէ մահուդի արշինն արժէ 5 անգամ շալից թանգ:

8. ԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՇՈՒՆԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

740 Որքան ժամանակ է անցել օրուայ սկզբից մինչև՝ ա) առաւօտեան 8 ժամ 11 րոպէն. բ) գիշերուայ 7 ժամը. գ) գիշերուայ 9 ժ. 16 րոպ. դ) գիշերուայ 7 ժ. 48 ր. 35 վայրկ.:

741 Քանի՞երորդ ժամն է մտնում, եթէ օրուայ ըսկզբից անցել է՝ ա) 6 ժամ. բ) 14 ժամ. գ) 18 ժամ 40 րոպէ:

742 Որքան ժամանակ է անցել մարտի սկզբից մինչև՝ ա) մարտի 13-ը. բ) մարտի 25-ը:

743 Քանի՞ ամիս և օր է անցել տարուայ սկզբից մինչև՝ ա) մարտի 16-ը. բ) սեպտեմբերի 10-ը. գ) գեկտեմբերի 30-ը:

744 Քանի՞ օր է անցել հասարակ տարուայ սկզբից մինչև՝ ա) ապրիլի 11-ը. բ) սեպտեմբերի 28-ը. գ) նոյեմբերի 30-ը:

745 Քանի՞ օր է անցել նահանջ տարուայ սկզբից մինչև՝ ա) ապրիլի 11-ը. բ) մայիսի 10-ը. գ) սեպտեմբերի 25-ը:

746 Քանի՞ տարի, ամիս և օր է անցել Քրիստոսի ծնունդից մինչև՝ ա) 1878 թուի ապրիլի 25-ը. բ) 1854 թուի օգոստոսի 30-ը. գ) 1898 թուի նոյեմբերի 16-ը:

747 Քանի՞ տարի, ամիս և օր է անցել Քրիստոսի ծնունդից մինչև՝ ա) 1878 թուի մարտի 17 ր. բ) 1896

թուի մարտի 17-ը. գ) 1871 թուի ապրիլի 25-ը. դ) 1892 թուի ապրիլի 25-ը:

748 Քանի՞ տարի, ամիս, օր և ժամ է անցել Քրիստոսի ծնունդից մինչև՝ ա) 1875 թուի մարտի 5-ի ցերեկուայ ժամի 5-ը. բ) 1876 թուի սեպտեմբերի 17-ի գիշերուայ ժամի 8-ը:

749 Քանի՞ տարի, օր և ժամ է անցել Քրիստոսի ծնունդից մինչև՝ ա) 1893 թուի մարտի 17-ի առաւօտեան ժամը 5-ը. բ) 1896 թուի մարտի 17-ի երեկոյեան ժամի 9-ը:

750 Ո՞ր օրը, ամիսը և տարին կը լինի, եթէ Քրիստոսի ծնունդից անցել է՝ ա) 1873 տարի, 4 ամիս, 7 օր. բ) 1893 տարի, 10 ամիս, 12 օր. գ) 1896 տարի 48 օր. դ) 1895 տարի, 248 օր:

751 Ո՞ր ժամը, օրը, ամիսը և տարին կը լինի, եթէ Քրիստոսի ծնունդից անցել է՝ ա) 1873 տարի, 10 ամիս, 15 օր, 4 ժամ. բ) 1896 տարի, 8 ամիս, 17 օր, 14 ժամ. գ) 1893 տարի, 156 օր, 9 ժամ. դ) 1895 տարի 143 օր, 17 ժամ:

752 Մեքենան սկսեց բանել առաւօտեան 6 ժամ 46 րոպէին, իսկ կանգնեց երեկոյեան 5 ժամ 49 րոպէին: Որքան ժամանակ բանեց մեքենան:

753 Շոգենաւը դուրս եկաւ նաւահանգստից մարտի 3-ին երեկոյեան ժամի 5-ին և վերադարձաւ նոյն տարուայ սեպտեմբերի 30-ին առաւօտեան ժամի 7-ին: Որքան ժամանակ շոգենաւը ճանապարհորդեց:

754 Հայոց վերջին թագաւոր Լեոն 2-ն վախճանուեց Փարիզում 1393 թուի նոյեմբերի 29-ին: Ո՞րքան ժամանակ է անցել նրա մահուան օրից:

755 Թիֆլիս բաղաքն աւերուեցաւ Աղա-Մահմէդ-Խանի ձեռքով 1795 թուի սեպտեմբերի 12-ին: Ո՞րքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

756 1801 թ. յունուարի 18-ին Վրաստանը միանում է Ռուսաստանի հետ: Որքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

757 1878 թ. փետրուարի 19-ին պտորագրուեցաւ Ման-Ստեֆանոյի դաշնագիրը Հայաստանի բարենորոգումների մասին: Որքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

758 1837 թ. հոկտեմբերի 31-ին Գիւմրի քաղաքն անցաւ ռուսաց ձեռքը և անուանուեցաւ Ալէքսանդրապոլ: Որքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

759 1478 թ. փետրուարի 14-ին մեռնում է ապագրութեան հնարող Գուտտենբերգը: Որքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

760 1821 թ. նոյեմբերի 21-ին Թիֆլիզում հիմնուեցաւ Ներսիսեան ազգային դպրոցը: Որքան ժամանակ է անցել այդ օրից:

761 Մի մարդ 1875 թ. մարտի 25-ին երեկոյեան 7 ժամ 30 րոպէին ճանապարհ ընկաւ և 1878 թ. նոյեմբերի 28-ին առաւօտեան 3 ժամ 25 րոպէին տուն վերադարձաւ: Որքան ժամանակ նա ճանապարհորդեց:

762 Գիւղացին անից դուրս եկաւ առաւօտեան 3 ժամ 25 րոպէին և 13 ժամ 17 րոպէից յետոյ հասաւ քաղաք: Ե՞րբ նա քաղաք հասաւ:

763 Տան շինութիւնը սկսեցին մարտի 22-ին և 5 ամիս 17 օրում վերջացրին: Ե՞րբ վերջացրին տան շինութիւնը:

764 Միքայէլ Նալբանդեանը ծնւեց 1829 թ. նոյեմբերի 2-ին և ապրեց 36 տարի 4 ասիս: Ե՞րբ նա վախճանուեց:

765 Բանասէր և թատերագիր Պետրոս Դուրեանը ծնուեց 1851 թ. մայիսի 20-ին և ապրեց 20 տարի 8 ամիս 1 օր: Ե՞րբ նա վախճանուեց:

766 Ներսէս Ե. կաթողիկոսը ծնուեց 1771 թ. օգոստոսի 13-ին և ապրեց 85 տարի 6 ամիս: Ե՞րբ նա վախճանուեց:

767 1897 թ. ապրիլի 5-ին մի մարդ բանկից փող վերցրեց 3 տարի 156 օր ժամանակով: Ե՞րբ նա վերադարձրեց այդ փողերը:

768 Վիպասան Ծերենցը (Յովսէփ Շիշմանեան) ծնուեց 1822 թ. սեպտեմբերի 12-ին և ապրեց 65 տարի, 5 ամիս 5 օր: Ե՞րբ նա վախճանուեց:

769 Շոգենաւը դուրս եկաւ նաւահանգստից 1886 թ. ապրիլի 25-ին առաւօտեան 7 ժամ 30 րոպէին և 4 տարի 7 ամիս 23 օր 5 ժամ 40 րոպէից հասաւ նշանակած տեղը: Ե՞րբ նա տեղ հասաւ:

770 Մոսկուայում կէս օրը լինում է Պետերբուրգից 25 րոպէ 4 վայրկեան առաջ: Ո՞ր ժամն է Մոսկուայում, երբ Պետերբուրգում զիշերուայ 11 ժամ 37 րոպէ 16 վայրկեանն է:

771 Բանուորը վերջացրեց իր գործը երեկոյեան 6 ժամ. 35 րոպ.: Ե՞րբ սկսեց գործը, եթէ նա բանեց 9 ժ. 38 ր.:

772 Մի մարդ 3 օր 16 ժամ 46 րոպէում Բագուից Երեւան հասաւ: Ե՞րբ նա Բագուից դուրս եկաւ, եթէ մայիսի 30-ին առաւօտեան 7 ժամ 15 րոպէին հասաւ Երեւան:

773 Գամառ-Քաթիպան (Ռափայէլ Պատկանեան) վախճանուեց 1892 թ. օգոստոսի 22-ին: Ե՞րբ նա ծնուեց, եթէ 61 տարի 9 ամիս 14 օր ապրեց:

774 Բանաստեղծ և պատմագէտ Հ. Ղևնդ Ալիշանը վախճանուեց 1901 թ. նոյեմբերի 9-ին: Ե՞րբ նա ծնուեց, եթէ 81 տարի 4 ամիս 3 օր ապրեց:

775 Լեզուագէտ և պատմագէտ Գաբրիէլ արքեպիսկոպոս Ալվազեանը կախճանուեց 1880 թ. ապրիլի 8-ին: Ե՞րբ նա ծնուեց, եթէ 67 տարի 10 ամիս 28 օր ապրեց:

776 Խրիմեան Հայրիկը կաթողիկոս է օծուել 1893 թ. սեպտեմբերի 26-ին: Ե՞րբ է նա ծնուել, եթէ նրա ծնւելու օրից մինև օծուելը 72 տարի 5 ամիս 22 օր է անցել:

777 Մի մարդ մեռաւ 1899 թ. մայիսի 25-ին ցե-

ընկույց 3 ժամ 43 րոպէին: Ե՞րբ նա ծնունեց, եթէ 47 տարի 289 օր 19 ժամ 35 րոպէ ապրեց:

778 Օղէսսայում յունիսի 11-ին արևը ծագում է առաւօտեան 4 ժամ 7 րոպէին, մայր է մտնում երեկոյեան 7 ժամ 56 րոպէին, իսկ նոյն օրը Արխանգէլսկ քաղաքում արևը ծագում է ցերեկուայ 1 ժամ 18 րոպէին և մայր է մտնում 10 ժամ 46 րոպէին: Որքան ժամանակով յունիսի 11-ին ցերեկը Արխանգէլսկում աւելի երկար է: քան թէ Օղէսսայում:

779 Դեկտեմբերի 1-ին Թիֆլիսում արևը ծագում է 7 ժամ 18 րոպէին, իսկ մայր է մտնում 4 ժամ 30 րոպէին: Արխանգէլսկում նոյն օրը արևը ծագում է 9 ժամ 50 րոպէին, իսկ մայր է մտնում 1 ժամ 58 րոպէին: Որքանով ցերեկը դեկտեմբերի 1-ին Թիֆլիսում երկար է, քան թէ Արխանգէլսկում:

9. ՏՈԿՈՍ ՀԱՇԻՆԷԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

780 109 ուրբին տարեկան բերում է 5 ուրբ. շահ: Որքան շահ կը բերէ մի տարում՝ 700 ուրբ., 1900 ու., 32500 ու., 750 ու., 3512 ու.: 4648 ու.:

781 100 ուրբին տարեկան բերում է 7 ուրբ. շահ: Որքան շահ կը բերէ՝ 600 ուրբին 3 տարում, 950 ուրբ. 50 տարում, 547 ուրբին 8 տարում:

782 100 ուրբին տարեկան բերում է 6 ուրբ. շահ: Որքան շահ կը բերէ՝ 600 ուրբ. 3 ամսում, 1500 ուրբ. 7 ամսում, 1564 ուրբ. 2 տարի 5 ամսում:

783 Որքան շահ կը բերէ 8 տարում 7500 ուրբի զրամագլուխը: Եթէ որ 6%-ով է տրուած:

784 Որքան կը դառնայ 7300 ուրբ. զրամագլուխը 2 տարի 6 ամսում, եթէ որ տրուած է 6%-ով:

785 Որքան շահ կը ստանան 5700 ուրբուց, եթէ որ 4%-ով 3 ամիս ժամանակով է տրուած:

786 Որքան կը դառնայ 1700 ուրբ. զրամագլուխը, եթէ որ 6%-ով 8 ամիս ժամանակով է տրուած:

787 Վաճառականը դնեց 1280 ուրբու թէյ. բոլոր թէյը ծախելուց նա 20% վաստակեց: Որքանով ծախեց այդ թէյը:

788 Պատերազմի դաշտում զինուորներից 15%-ը սպանուեց: Քանի՞ զինուոր կենդանի մնաց, եթէ ամբողջ բանակում կար 8400 մարդ:

789 400 ուրբուց տարեկան 20 ուրբ. շահ են ըստանում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

790 11560 ուրբուց տարեկան 578 ուրբ. շահ են ստանում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

791 800 ուրբին 5 տարում 2400 ու. շահ է բերում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

792 5200 ուրբին 8 ամսում 208 ուրբ. շահ է բերում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

793 345 ուրբին տարեկան 13 ուրբ. 80 կոպ. շահ է բերում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

794 520 ուրբին 4 տարում 145 ուրբ. 60 կ. շահ է բերում: Քանի՞ տոկոսով է տրուած այդ զրամագլուխը:

795 Ի՞նչ զրամագլուխ տարեկան 24 ու. շահ կը բերէ, եթէ 8% տան:

796 Ի՞նչ զրամագլուխ տարեկան 60 ու. 80 կ. շահ կը սայ, եթէ որ տրուած է 4%-ով:

797 Ի՞նչ զրամագլուխ 3 տարում 135 ու. շահ կը սայ, եթէ որ տրուած է 9%-ով:

798 Ի՞նչ զրամագլուխ 4 տարում կը բերի 300 ու. 24 կ. շահ, եթէ տրուած է 6%-ով:

799 Ոմն բանկին պահ տուեց 12860 ուրբի: Որքան շահ կը ստանայ նա այդ զրամագլուխից, եթէ բանկը վճարէ նրան 5%:

800 Գրուացին խնայողական զրամարկին պահ տրուեց 900 ուրբի: Որքան շահ է ստանալու նա, եթէ խնայողական զրամարկը նրան վճարէ 4%:

801 Վաճառականը փոխարինաբար բանկից վերցրեց

7200 ուռք. 6%-ով 4 ամիս ժամանակով: Ի՞նչ գումար է վերադարձնելու նա բանկին:

802 Կալուածատէրը բանկից փոխադարձաբար վերցրեց 23000 ուռք. 7%-ով: Տարեկան սրբան շահ է ներկայացնելու նա բանկին:

10. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՔԱՌԱԿՈՒՍԻ ԵՒ ԽՈՐԱՆԱՐԳ ՉԱՓԵՐՈՎ

Վ ե ռ ա ծ ե լ՝

803 506 քառակուսի սաժ. 4 քառ. արշ. — քառակուսի արշինների:

804 618 քառ. սաժ. 8 քառ. արշ. — քառ. վերջօկների:

805 98 քառ. սաժ. 17 քառ. ոտնաչ. — քառ. մատնաչափերի:

806 13 քառ. վերստ 40000 քառ. սաժ. — քառ. սաժէնների:

807 150 դեսեատին 2000 քառ. սաժ. — քառ. սաժէնների:

808 215 դես. 1800 քառ. սաժ. — քառ. սաժէնների:

809 5 խորանարդ սաժ. 7 խոր. արշ. — խորանարդ արշինների:

810 12 խոր. սաժ. 40 խոր. ոտնաչ. 1150 խոր. մատնաչ. — խոր. մատնաչափերի:

811 3 խոր. վերստ 20050 խոր. սաժ. — խոր. սաժէնների:

812 2 խոր. մղոն 170 խոր. վերստը — խոր. սաժէնների:

Ա ն դ ռ ա դ ա ռ ծ ն ե լ՝

813 54600 քառ. վերջօկը: 819 380720 խոր. մատնա-

814 1750000 ք. սաժէնը: չափը:
815 7260000 ք. արշինը: 820 540000 խ. արշինը:
816 3760000 ք. դժաշափը: 821 6250000 խոր. սաժէնը:
817 48700 քառ. մատնաչափը: 822 8000000 խոր. դժաշափը:
818 87600 խոր. վերջօկը: չափը:

823 Սենեակի երկարութիւնը 12 արշին է, իսկ լայնութիւնը 8 արշ.: Քանի քանակուօր սաժէն և քառակ. արշին է սենեակի յատակը:

824 Պարտիզի երկարութիւնը 140 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 38 սաժէն: Որքան է պարտիզի մակերևոյթը:

825 Ուղղանկիւնի ձև ունեցող դաշտի երկարութիւնը 250 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 40 սաժէն: Քանի՞ դեսեատին է այդ դաշտը:

826 Տան երկարութիւնը 12 սաժ. 5 ոտնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 6 սաժ. 3 ոտնաչ.: Ո՞րքան տեղ է բռնուում այդ տունը:

827 Մի թերթ թիթեղի երկարութիւնը 4 ոտնաչ. 5 մատնաչ. է, իսկ լայնութիւնը 3 ոտնաչ. 2 մատնաչ.: Ո՞րքան տեղ է բռնում մի թերթը յատակի վրայ:

828 Սենեակի յատակը 84 քառակուսի արշին է: Որոշել այդ սենեակի երկարութիւնը և լայնութիւնը եթէ լայնութիւնը 6 արշին է:

829 Հրապարակի ուղղանկիւն ձև ունեցող մակերևոյթը 120 քառ. սաժ. 8 քառ. արշին է, իսկ երկարութիւնը 22 սաժ. 2 արշին: Որոշել այդ հրապարակի լայնութիւնը:

830 Ուղանկիւնի ձև ունեցող դաշտի մակերևոյթը 7 դեսեատին 1200 քառ. սաժէն է, իսկ երկարութիւնը 300 սաժէն: Որքան լայնութիւն ունի այդ դաշտը:

831 Գիւղացին գնեց վարելահող, որի երկարութիւնը 420 սաժէն էր, իսկ լայնութիւնը 120 սաժէն: Որքա-

նսվ գնեց նա այդ վարելահողը, եթէ իւրաքանչիւր գետեատինին վճարեց 80 ուրբլի:

832 Կալուածատէրը մի վարելահող ունէր. որի երկարութիւնը 1 վերստ 40 սաժէն էր, իսկ լայնութիւնը 240 սաժէն. իւրաքանչիւր գետեատինում նա 7 չկ. 6 դարնըց ցորեն ցանեց և ստացաւ 1—8: Ընդամենը սրբան ցորեն նա ստացաւ:

833 Սենեակի՝ երկարութիւնը 5 սաժ. 1 ոտնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 3 սաժ. 3 ոտնաչ.։ Քանի՞ հատ տախտակ կը հարկաւորուի այդ սենեակի յատակի համար, եթէ իւրաքանչիւրի երկարութիւնը 1 սաժ. 5 ոտնաչափ լինի, իսկ լայնութիւնը 6 մատնաչափ:

834 Քաղաքի մէջ կար ուղղանկիւնի ձև ունեցող մի գետին, որի երկարութիւնը 30 սաժ. 2 ոտնաչ. էր, իսկ լայնութիւնը 28 սաժ. 5 ոտնաչ.։ Որքան արժէր այդ գետինը, եթէ նրա մի սաժէնը գնեցին 24 ուրբ. 50 կոպ.։

835 Ուղղանկիւնի ձև ունեցող դաշտի մակերևոյթը 57 գետեատին. 1722 քառ. սաժ. 2 քառ. արշին է, իսկ երկարութիւնը 456 սաժ. 2 արշ.։ Որքան ժամանակում կարելի է մի պտոյտ անել դաշտի շուրջը, եթէ մի ըուպէում անցնեն 31 սաժ. 2 արշ. տարածութիւն:

836 Ուղղանկիւնի ձև ունեցող դաշտի շուրջը մի պտոյտ անելու համար հարկաւոր է 40 ըուպէ ժամանակ, եթէ մի ըուպէում անցնեն 38 սաժ. 1 արշ. տարածութիւն: Որոշել այդ դաշտի մակերևոյթը, եթէ մեզ յայտնի է, որ նրա երկարութիւնը 436 սաժ. 2 արշին է:

837 Ուղղանկիւնի ձև ունեցող դաշտում գիւղացին գարի էր հնձում. օրական 12 ժամ բանելով, 1 ժամ 30 ըուպէում հնձում էր 40 քառ. սաժէն տեղ: Քանի օրում կը վերջացնի նա հոնձը, եթէ դաշտն ունի 240 սաժէն երկարութիւն և 12 անգամ պակաս լայնութիւն:

838 Վաճառականը քաղաքի մէջ գետին գնեց, որի երկարութիւնը 50 սաժ. 2 արշին էր, իսկ լայնութիւնը 34 սաժ. 2 արշին. այգտեղ նա մի տուն կառուցեց 12 սաժ. 2 արշ. երկարութեամբ և 5 սաժ. 2 արշ. լայնու-

թեամբ, իսկ գետնի մնացած տեղը նա թողեց բակի և պարտէզի համար: Պարտէզը բակից 5 անգամ մեծ դուրս եկաւ: Որոշել պարտիղի մակերևոյթը:

839 Պահարանի երեսի կողմը և երկու կողքերը պէտք է ներկէին. պահարանի երկարութիւնը 2 արշ. 4 վերջօկ էր, իսկ լայնութիւնը 12 վերջ. և բարձրութիւնը 3 արշ.։ Որքան կարժենայ պահարանի ներկելը, եթէ վարպետը ամեն մի քառ. արշին ներկելուն պահանջէր 24 կոպէկ:

840 Մի արկղ էին ոսկեգօծելու, որի երկարութիւնը 1 ոտնաչ. 5 մատնաչափ էր, լայնութիւնը 8 մատնաչափ և բարձրութիւնը 4 մատնաչափ: Որքան կարժենայ այդ աշխատանքը, եթէ ամեն մի քառ. մատնաչ. տեղը ոսկեգօծելու համար վարպետը պահանջէր 5 կոպէկ:

841 Վարպետների երկու խումբ սալայատակեց մի քաղաքի հրապարակը, որի ձևը քառակուսի էր, իսկ նրա ամեն մի կողմը 77 սաժ. 1 արշին: 16 հոգուց բաղկացած վարպետների առաջին խումբը բանեց 58 օր, իսկ երկրորդը՝ 29 հոգուց բաղկացած, բանեց 26 օր: Քանի՞ քառ. սաժէն և քառ. արշին տեղ սալայատակեց իւրաքանչիւր խումբը:

842 Դահլիճի երկարութիւնը 5 սաժ. 2 արշ. 1 վերջօկ է. լայնութիւն 3 սաժ. 1 արշ. և բարձրութիւնը 5 արշին: Այդ դահլիճն ունի 4 պատուհան և 2 դուռ. իւրաքանչիւր պատուհանն ունի 2 արշ. 2 վերջ. բարձրութիւն և 1 արշ. 4 վերջ. լայնութիւն, իսկ իւրաքանչիւր դուռը՝ 3 արշ. 2 վերջ. բարձրութիւնը և 2 արշ. լայնութիւն: Որքան ծախս կերթայ, եթէ մենք այդ դահլիճի պատերին կպցնել տանք պաստառ, որի 15 արշ. երկարութիւն և 12 վերջ. լայնութիւն ունեցող ամեն մի կտորն արժէ 65 կ. և կպցնելու համար էլ վարպետին վճարենք 5 ուրբ. 70 կոպ.։

843 Սենեակի երկարութիւնը 13 արշին է, լայնու-
6

թիւնը 10 արշ. և բարձրութիւնը 4 արշ.: Որքան ծաւալ ունի այդ սենեակը:

844 Արկղի երկարութիւնը 3 ոտնաչ. 4 մատնաչափ է, լայնութիւնը 2 ոտնաչ. 2 մատնաչ. և բարձրութիւնը 2 ոտնաչ. 4 մատնաչ.: Որոշել արկղի ծաւալը:

845 Զրհորի ծաւալը 10 խորանարդ սաժ. 154 խոր. ոտնաչափ է: Որոշել նրա խորութիւնը, եթէ մեզ յայտնի է, որ երկարութիւնը 1 սաժ. 1 ոտնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 1 սաժէն:

846 Մարազի ծաւալը 154 խոր. սաժ. 2 խոր. արշին է: Որոշել նրա երկարութիւնը, եթէ լայնութիւնը 8 սաժ. 2 արշին է, իսկ բարձրութիւնը 1 սաժ. 2 արշին:

847 Գերանի ծաւալը 12 խոր. ոտնաչափ է: Որոշել նրա հաստութիւնը, եթէ երկարութիւնը 5 սաժ. 1 մատնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 8 մատնաչափ:

848 Դասարանի երկարութիւնը 5 սաժ. 1 ոտնաչ. է, լայնութիւնը 3 սաժ. 1 ոտնաչափ, իսկ բարձրութիւնը 5 արշին. այդ դասարանում տեղաւորուում է 42 աշակերտ: Որքան օդ է հասնում իւրաքանչիւր աշակերտին:

849 Որքան ծանրութիւն ունի պղնձէ միաձույլ խորանարդը, որի մի կողմը 1 ոտնաչափ 3 մատնաչափ է և եթէ մեզ յայտնի է, որ 25 խոր. մատնաչ. ջրի քաշը 1 ֆունտ է, իսկ նոյնքան պղինձը 9 անգամ ջրից ծանր:

850 Մառանը, որի երկարութիւնը 4 սաժ. 2 ոտնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 2 սաժ. 6 ոտնաչ., անձրևներէց ջրով լցուել էր 5 ոտնաչափ բարձրութեամբ: Այդ ջուրը դուրս թափելու համար դրին 2 ջրհան. առաջին ջրհանը մի բալէում դուրս է թափում 7 վեդրօ, իսկ երկրորդը՝ 5 վեդրօ: Որքան ժամանակում երկու ջրհանը միասին կարող են հանել բոլոր ջուրը, եթէ վեդրօն 750 խորանարդ մատնաչափ ծաւալ ունենայ:

851 Յորենի ամբարը բաժանուած է 2 ուղղանկիւնի ձև ունեցող մասերի. առաջին մասի երկարութիւնը 1 սաժ. 3 ոտնաչափ է, լայնութիւնը 5 ոտնաչ. և բարձրութիւնը 1 սաժ. 1 ոտնաչ., իսկ երկրորդի երկարու-

թիւնը 1 սաժ. 5 ոտնաչ. է, լայնութիւնը 5 ոտնաչ. և բարձրութիւնը 1 սաժ. 3 ոտնաչ.: Որքան ցորեն կը տեղաւորուի ամբարի իւրաքանչիւր մասում, եթէ մէկ չեթվերիկի ծաւալը հաւասար լինի 1600 խոր. մատնաչափին:

852 35 մշակը 10 օրում փորեցին ջրի արխ, որի լայնութիւնը 2 սաժ, 1 արշին էր և խորութիւնը 4 ոտնաչ. 8 մատնաչ.: Ի՞նչ երկարութիւն ունէր ջրի արխը, եթէ իւրաքանչիւր բանուորը մի օրում փորում էր 8 խորանարդ արշին:

853 8 սաժ. 4 ոտնաչ. երկարութեան և 2 ոտնաչ. 1 մատնաչ. հաստութեան պատ շարելու համար հարկաւոր եկաւ 34560 աղիւս. ամեն մի աղիւսի երկարութիւնը 10 մատնաչափ էր, իսկ հաստութիւնը 2 մատնաչ. 5 դժաչափ: Որոշել պատի բարձրութիւնը

854 1 սաժ. 6 ոտն. 4 մատն. երկարութիւն և 6 ոտն. 3 մատնաչ. լայնութիւն ունեցող մի աւազան լիքն էր ջրով 2 ոտնաչ. 1 մատնաչ. բարձրութեամբ: Այդ ջուրը դատարկելու համար դրին մի ջրհան, որը մի բալէում դուրս էր թափում 25 վեդրօ ջուր: Որքան ժամանակում դուրս կը թափուի բոլոր ջուրը, եթէ վեդրօն 750 խորանարդ մատնաչափ ծաւալ ունենայ:

855 Դպրոցի համար վառելիքայտ գնեցին. իւրաքանչիւր 3 խորանարդ սաժէնին վճարեցին 25 ուլբլի: Բոլոր փայտը տեղաւորեցին մի քառանկիւնի ձև ունեցող բակում, որի երկարութիւնը 8 սաժէն էր, իսկ լայնութիւնը 5 սաժէն: Որքան վճարեցին բոլոր փայտին, եթէ փայտը 3 սաժէն բարձրութեամբ էր դարսած:

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ի Ա Ծ

Հ Ա Ս Ս Ա Ր Ա Կ Կ Ո Տ Ո Ր Ա Կ Կ Ն Ե Ր

1. Կ Ո Տ Ո Ր Ա Կ

1 Մայրը մի խնձորը երկու հաւասար մասերի բաժանեց, մի մասը տուեց աղին, իսկ միւս մասը՝ աղջկան: Խնձորի ո՞ր մասը ստացաւ աղան և ո՞ր մասը աղջիկը:

2 Մայրը մի գաթան չորս հաւասար մասերի բաժանեց և տուեց իր զաւակներին: Գաթայի ո՞ր մասը ստացաւ նրանցից ամեն մէկը:

3 Ուսուցիչը մի թերթ թուղթը 8 աշակերտի հաւասար բաժանեց: Թերթի ո՞ր մասը ստացաւ նրանցից ամեն մէկը:

4 Անահիտը մի խնձորը 8 հաւասար մասերի բաժանեց. 5 մասը ինքը վերցրեց, իսկ երեք մասը տուեց իր եղբօրը: Որքան խնձոր ստացաւ Անահիտը և որքան՝ եղբայրը:

5 Մի ֆունտ ալիւրից թխեցին 6 հատ միատեսակ հաց: Որքան ալիւրից թխուեց՝ 1 հացը. 3 հացը. 5 հացը:

6 10 Միատեսակ բլիթները մի ֆունտ ծանրութիւն ունեն: Որքան ծանրութիւն ունեն՝ 1 բլիթը, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 բլիթները:

7 Մի սաժէնը 3 արշին է: Սաժէնի ո՞ր մասն է կազմում՝ 1 արշ., 2 արշինը:

8 Մի արշինն ունի 16 վերջօկ: Արշինի ո՞ր մասն է կազմում՝ 3 վերջ., 5 վերջ., 9 վերջօկը:

9 Մի սաժէնն ունի 7 ոտնաչափ: Սաժէնի ո՞ր մասն

է կազմում՝ 2 ոտնաչ., 4 ոտնաչ., 6 ոտնաչափը:

10 Մի ոտնաչափն ունի 12 մատնաչափ: Ոտնաչափի ո՞ր մասն է կազմում՝ 5 մատնաչ., 7 մատն., 10 մատնաչափը:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: Եթէ մի ամբողջը բաժանենք հաւասար մասերի, այդ մասերը կը կոչուեն կոտորակ: Կոտորակներ նշանակելու համար գործ են ածում երկու թիւ՝ մէկը ցոյց է տալիս, թէ ամբողջը քանի հաւասար մասերի է բաժանուած. այդ թիւը կոչուում է կոտորակի յայտարար: Միւս թիւը ցոյց է տալիս, թէ այդ մասերից քանիսն է վերցրած. այդ թիւը կոչուում է համարիչ: Կոտորակի համարիչը գրում են գծից վերեւ, իսկ յայտարարը՝ գծից ներքեւ. օրինակ՝ «չինգ ութերորդական» կոտորակը այսպէս են գրում՝

$$\frac{5}{8} \text{ կամ } 5 \left| \begin{array}{l} 5 \\ 8 \end{array} \right.$$

11 Գրել կոտորակներ՝ մի երրորդական: մի քառորդ. մի իններորդական. մի տասնուհինգերորդական. մի քսան և վեցերորդական:

12 Գրել կոտորակներ՝ երկու երրորդական. երեք քառորդ, եօթ ութերորդական. հինգ իններորդական. ութ երեսուն վեցերորդական:

2. ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ ԹՈՒՆԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԻՑ

13 4 մարդ միասին մի ֆունտ թէյ գնեցին և իրար մէջ հաւասար բաժանեցին: Ֆունտի ո՞ր մասը հասաւ իւրաքանչիւրին:

14 8 հոգի միասին 3 ֆունտ իւղ գնեցին և իրար մէջ հաւասար բաժանեցին: Ֆունտի ո՞ր մասը հասաւ իւրաքանչիւրին,

15 Երկու միատեսակ գաթան 5 ֆունտ ծանրութիւն ունի: Որքան ծանրութիւն ունի ամեն մէկը:

16 7 արշին չից 3 միատեսակ շապիկներ կարեցին: Որքան չիթ գնաց ամեն մի շապիկին:

17 9 օրում մի ձին 9 գարնց գարի կերաւ: Որքան գարի կերաւ մի օրում:

18 Շոգեկառքը 6 ժամում անցաւ 175 վերստ տարածութիւն: Քանի վերստ տարածութիւն էր անցնում նա մի ժամում:

19 Տանտիկինը մի շաբաթում գործածեց 17 ֆունտ շաքար: Որքան շաքար էր գործածում նա օրական:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: 1. Փոքր թիւը մեծ թուի վրայ բաժանելիս պէտք է բաժանելին գրել համարիչ, իսկ բաժանարարը՝ յայտարար: Օրինակ՝ $7:12=7/12$, $5:8=5/8$:

2. Եթէ բաժանելուց յետոյ մնացորդ ստացուի, այն ժամանակ քանորդի մաս կոտորակ են գրում, որի համարիչը պիտի լինի մնացորդ, իսկ յայտարարը՝ բաժանարար, օրինակ. $35:8=4\ 3/8$, $27:4=6\ 3/4$:

20	$3:4=$	$6:8=$	$5:6=$	$7:16=$	$5:11=$
	$5:8=$	$3:20=$	$9:29=$	$8:11=$	$3:40=$
	$7:9=$	$7:14=$	$4:14=$	$9:12=$	$17:20=$
	$4:9=$	$6:11=$	$3:15=$	$7:40=$	$18:29=$

21	$11:4=$	$47:6=$	$83:10=$	$154:3=$	$617:25=$
	$17:5=$	$59:3=$	$79:12=$	$247:8=$	$511:40=$
	$27:8=$	$61:4=$	$84:17=$	$375:7=$	$713:20=$
	$39:10=$	$75:8=$	$76:15=$	$458:8=$	$817:100=$

3. ԱՆԿԱՆՈՆ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ ԵՒ ՆՐԱՆՑԻՑ ԱՄՔՈՂՁ ԹՈՒՆԵՐ ՀԱՆՆԸ

- 22 Քանի կէս ունի ամբողջ խնձորը:
- 23 Քանի վեցերորդական մաս ունի 1 արշինը:
- 24 Քանի եօթերորդական մաս ունի մի միաւորը:
- 25 Քանի հինգերորդական մաս ունեն 2, 3, 4 միաւորները:
- 26 Քանի ութերորդական մաս ունեն 2, 3, 4, 5, 12 միաւորները:
- 27 Քանի միաւոր ունեն երկու կէտերը:
- 28 Մայրն իր զաւակներին կէս-կէս խնձոր բա-

ժանեց: Ըննամենը քանի խնձոր նա բաժանեց:

29 Մի ութերորդական ֆունտ ալիւրից թխեցին մի բլթակ: Քանի ֆունտ ալիւրից չը թխեն 48 հատ նոյն տեսակ բլթակները:

30 Հիւանդանոցում իւրաքանչիւր հիւանդին կերակրի հետ տալիս էին օրական մի քառորդ ֆունտ միս: Օրական քանի ֆունտ միս էին տալիս 36 հիւանդին:

31 Մի զինուոր օրական ստանում է կէս ֆունտ միս: Քանի ֆունտ միս կը ստանան 15 զինուորը:

32 Սանութպանը ամեն մի գնողին ծախեց մի ութերորդական ֆունտ ծխախոտ: Քանի ֆունտ ծխախոտ ծախեց նա 45 գնողին:

33 Իւրաքանչիւր թաշկինակը դուրս է գալիս մի երրորդական արշին քաթանից: Քանի արշին քաթան կերթայ 37 նոյն տեսակ թաշկինակներին:

34 — Մի ձին օրական ուտում է մի հինգերորդական չետվերիկ գարի: Քանի չետվերիկ գարի կուտեն օրական 28 ձին:

35 Քանի ամբողջ միաւոր կան՝ $6/3$ -ում $12/4$ -ում, $15/3$ -ում, $48/8$ -ում, $52/4$ -ում, $60/10$ -ում:

36 Քանի ամբողջ միաւոր և միաւորների մասեր կան՝ $7/2$ -ում, $15/4$ -ում, $16/5$ -ում, $22/6$ -ում, $84/8$ -ում:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: 1. Կոտորակները լինում են կանոնաւոր և անկանոն: Կանոնաւոր կոտորակների համարիչը յայտարարից պակաս է, օրինակ՝ $3/5$, $7/8$ և այլն: Անկանոն կոտորակներն համարիչն ավելի է յայտարարից, կամ հաւասար են. օրինակ՝ $5/3$, $15/12$, $8/8$ և այլն:

2. Անկանոն կոտորակից ամբողջ թուի հանելու համար պէտք է համարիչը բաժանել յայտարարի վրայ, օրինակ՝ $11/4=2\ 3/4$:

37 Հետեւեալ անկանոն կոտորակներից հանել ամբողջ թուեր՝ $7/3$, $9/4$, $15/6$, $12/7$, $43/8$, $14/2$, $75/4$, $86/5$, $49/5$, $23/6$, $75/4$, $69/2$, $56/8$, $64/4$, $37/9$, $73/10$, $84/10$:

38 Հետեւեալ խառն կոտորակները դարձնել անկա-

կանոն կոտորակներն՝ $2\frac{1}{2}$, $3\frac{2}{5}$, $4\frac{7}{8}$, $5\frac{3}{10}$, $6\frac{7}{12}$, $8\frac{2}{7}$, $9\frac{4}{5}$, $54\frac{2}{3}$, $36\frac{1}{5}$, $72\frac{5}{8}$:

4. Գ Ո Ի Մ Ա Ր Ո Ի Մ Ն

$39 \frac{1}{3} + \frac{1}{3} =$	$4\frac{1}{4} + 3\frac{3}{4} =$	$1\frac{1}{8} + 2\frac{2}{6} + \frac{3}{8} =$	$2\frac{3}{4} + 3\frac{1}{4} + 4\frac{2}{4} =$
$\frac{1}{4} + \frac{3}{4} =$	$7\frac{3}{8} + 8\frac{2}{8} =$	$\frac{4}{9} + \frac{6}{9} + \frac{1}{9} =$	$5\frac{6}{8} + 7\frac{3}{8} + 8\frac{4}{8} =$
$\frac{2}{8} + \frac{3}{8} =$	$5\frac{5}{6} + 7\frac{2}{6} =$	$\frac{8}{12} + \frac{9}{12} + \frac{4}{12} =$	$9\frac{2}{5} + 10\frac{3}{5} + 11\frac{4}{5} =$
$\frac{4}{9} + \frac{7}{9} =$	$9\frac{7}{8} + 6\frac{6}{8} =$	$\frac{7}{10} + \frac{8}{10} + \frac{9}{10} =$	$8\frac{2}{9} + 9\frac{3}{9} + 10\frac{4}{9} =$
$\frac{7}{8} + \frac{5}{8} =$	$4\frac{3}{8} + 7 =$	$\frac{3}{15} + \frac{8}{15} + \frac{7}{15} =$	$6\frac{2}{8} + 8\frac{5}{8} + 10\frac{1}{8} =$
$\frac{3}{5} + \frac{4}{5} =$	$9 + 5\frac{4}{9} =$	$\frac{7}{18} + \frac{9}{18} + \frac{12}{18} =$	$4\frac{3}{7} + 4\frac{2}{7} + 8\frac{6}{7} =$

40 Խանութպանը ծախեց մէկին $\frac{5}{8}$ ֆունտ թէյ, իսկ միւսին՝ $\frac{6}{8}$ ֆունտ: Ընդամենը քանի ֆունտ թէյ նա ծախեց:

41 Ճանապարհորդը առաջին օրն անցաւ $47\frac{1}{8}$ վերստ տարածութիւն, իսկ երկրորդ օրը՝ $12\frac{3}{8}$ վերստ աւելի: Ընդամենը քանի վերստ տարածութիւն անցաւ նա 2 օրում:

42 Արխալուխ կարելու համար հարկաւոր է $3\frac{1}{10}$ արշին մահուդ, իսկ վերարկուի համար՝ $1\frac{7}{8}$ արշին աւելի: Ընդամենը ճրքան մահուդ է հարկաւոր մի արխալուխի և մի վերարկուի համար:

43 Աշակերտը ճաշից առաջ $3\frac{3}{8}$ ժամ պարապեց, իսկ ճաշից յետոյ՝ $2\frac{7}{8}$ ժամ աւելի: Ընդամենը քանի ժամ նա պարապեց:

44 Գիւղացին ծախեց $3\frac{5}{8}$ չետվերիկ ցորեն, $7\frac{4}{7}$ չետվերիկ աւելի հաճար և $2\frac{3}{8}$ չետվերիկ ցորենից աւելի վարսակ: Ընդամենը քանի չետվերիկ հացահատիկ նա ծախեց:

45 Գործարանում ձուլեցին երեք հատ զանգ. առաջինը $37\frac{5}{8}$ փութ էր, երկրորդը $45\frac{2}{6}$ փութ, իսկ երրորդը $7\frac{1}{6}$ փութ երկրորդից աւելի: Որքան ծանրութիւն ունէին երեք զանգը միասին:

46 Կալուածատէրն ունի 3 կալուածք. առաջինը $186\frac{3}{4}$ դեսեատին է, երկրորդը $7\frac{1}{4}$ դեսեատին աւելի, իսկ երրորդը $25\frac{3}{4}$ դեսեատին երկրորդից աւելի: Ընդամենը քանի դեսեատին հող ունի կալուածատէրը:

47 Պարանը 3 մաս արին, որոնցից առաջինը $3\frac{1}{6}$ սաժէն երկարութեան, իսկ ամեն մի հետեւեալ կտորը նախընթացից $18\frac{5}{6}$ արշին աւելի: Քանի արշին երկարութիւն ունէր ամբողջ պարանը:

48 Ոմն 4 օր ճանապարհորդեց. առաջին օրն անցաւ $41\frac{5}{8}$ վերստ, իսկ ամեն մի հետեւեալ օրը նախընթաց օրից $15\frac{1}{8}$ վերստ աւելի: Քանի վերստ աարածութիւն անցաւ նա 4 օրում:

Հ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

$49 \frac{5}{6} - \frac{2}{6} =$	$1 - \frac{3}{8} =$	$5 - 2\frac{1}{3} =$	$8\frac{4}{5} - 3\frac{2}{5} =$
$\frac{7}{8} - \frac{4}{8} =$	$1 - \frac{2}{5} =$	$7 - 3\frac{3}{5} =$	$16\frac{3}{8} - 11\frac{2}{8} =$
$\frac{5}{9} - \frac{3}{9} =$	$1 - \frac{4}{10} =$	$9 - 2\frac{1}{2} =$	$24\frac{7}{10} - 13\frac{4}{10} =$
$\frac{7}{10} - \frac{4}{10} =$	$1 - \frac{3}{8} =$	$15 - 4\frac{3}{8} =$	$15\frac{2}{5} - 10\frac{4}{5} =$
$\frac{15}{20} - \frac{4}{20} =$	$1 - \frac{6}{11} =$	$12 - 2\frac{7}{12} =$	$27\frac{3}{8} - 20\frac{5}{8} =$

50 Խանութում կար $\frac{5}{8}$ փութ աղ. այդ աղից $2\frac{1}{8}$ փութը ծախեցին: Որքան աղ մնաց խանութում:

51 $48\frac{3}{10}$ ուրբով պարանք գնեցին, իսկ $60\frac{7}{10}$ ուրբով ծախեցին: Որքան վաստակեցին:

52 Խանութում կար $25\frac{3}{8}$ ֆունտ թէյ. այդ թէյից խանութպանը ծախեց մէկին $7\frac{3}{8}$ ֆունտ, իսկ միւսին՝ $4\frac{3}{8}$ ֆունտ: Որքան թէյ մնաց խանութում:

53 Մի մարդ մի ժամում անցաւ 5 վերստ տարածութիւն, իսկ երկրորդ ժամում $3\frac{1}{4}$ վերստ պակաս: Ընդամենը քանի վերստ տարածութիւն նա անցաւ:

54 Հացթուին ունէր 3 տոպրակ ալիւր. առաջին տոպրակում կար $6\frac{5}{8}$ փութ, երկրորդում $7\frac{1}{8}$ փութ պակաս, իսկ երրորդում՝ $1\frac{2}{8}$ փութ առաջինից պակաս: Ընդամենը ճրքան ալիւր ունէր հացթուիւր:

55 Ոմն իր ունեցած փողերի $\frac{3}{10}$ -ը ծախսեց մի ամսուսում, իսկ $\frac{6}{10}$ -ը՝ միևս ամսուսում. Ունեցած փողերի ո՞ր մասը մնաց նրա մօտ:

56 Վարպետը գնեց 3 կապոց երկաթէ լար. առաջին կապոցում կար $50\frac{7}{12}$ արշ., երկրորդում՝ $47\frac{1}{12}$ արշ. պակաս, իսկ երրորդում $10\frac{1}{12}$ արշ. երկրորդից պակաս: Ընդամենը քանի արշին երկաթէ լար գնեց վարպետը:

57 3 շաբաթուայ ընթացքում մի փողոց սալայատակեցին. առաջին շաբաթը սալայատակեցին $47\frac{3}{10}$ սաժէն, երկրորդ շաբաթը՝ $57\frac{5}{10}$ սաժէն պակաս, իսկ երրորդ շաբաթը՝ $17\frac{2}{10}$ սաժէն առաջին և երկրորդ շաբաթներից պակաս: Ի՞նչ երկարութիւն ունէր սալայատակած փողոցը:

58 Խանութում կար 2 արկղ ծխախոտ. առաջին արկղում կար $25\frac{3}{8}$ ֆունտ, իսկ երկրորդում՝ $5\frac{7}{8}$ ֆունտ աւելի: Մի շաբաթուայ ընթացքում առաջին արկղից ծախեցին $12\frac{4}{8}$ ֆունտ, իսկ երկրորդից՝ $15\frac{5}{8}$ ֆունտ: Ո՞ր արկղում աւելի ծխախոտ մնաց և քանիսով աւելի:

Ա Ա Ղ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ի Մ Ն

59 $\frac{3}{8} \times 2 =$	$\frac{5}{18} \times 4 =$	$1\frac{3}{4} \times 4 =$	$3\frac{4}{9} \times 2 =$
$\frac{4}{5} \times 6 =$	$\frac{3}{4} \times 6 =$	$2\frac{4}{5} \times 6 =$	$8\frac{2}{5} \times 5 =$
$\frac{7}{12} \times 8 =$	$\frac{3}{8} \times 4 =$	$3\frac{3}{7} \times 8 =$	$8\frac{5}{6} \times 4 =$
$\frac{4}{9} \times 4 =$	$\frac{2}{7} \times 14 =$	$9\frac{2}{5} \times 6 =$	$9\frac{2}{9} \times 7 =$

60 Մի ուսուցիչը կարելի է գնել $\frac{3}{5}$ արշին քաթան: Քանի՞ արշին քաթան կարելի է գնել 4 ուսուցիչի:

61 Տանտիկինը մի ամսում գործածեց $\frac{3}{8}$ ֆունտ թէյ: Ո՞րքան թէյ կը գործածէ նա տարեկան:

62 Մի սաւան կարելու համար գործածեցին $3\frac{1}{2}$ արշին քաթան: Քանի՞ արշին քաթան է հարկաւոր 4 սաւան կարելու համար:

63 Ոմն ամեն մի 3 ժամում անցնում էր 10 վերստ տարածութիւն: Քանի՞ վերստ կանցնի նա 5 ժամում:

64 4 ձին օրական ուտում են 7 գարնց վարսակ: Ո՞րքան վարսակ կուտեն օրական 5 ձին:

65 3 ֆունտ հաց գնեցին 8 կոպէկով: Ո՞րքանով կը գնեն 10 ֆունտ հացը:

66 Գնեցին 5 փութ շաքար, փութը $6\frac{2}{5}$ ուսուցիչ և 4 ֆունտ թէյ, ֆունտը $1\frac{3}{4}$ ուսուցիչ: Քանիսով գնեցին բոլոր շաքարը և թէյը:

67 Ջրագացը բերին մի անգամ 7 ջուլ ցորեն, որի ամեն մէկում կար $5\frac{3}{4}$ փութ, իսկ միևս անգամ՝ 5 ջուլ. իւրաքանչիւրում $4\frac{1}{4}$ փութ: Ընդամենը ո՞րքան ցորեն բերին ջրագացը:

68 Խանութպանը գնեց 45 արշ. չիթ, արշինը $\frac{3}{25}$ ուսուցիչ, իսկ ծախեց արշինը $\frac{4}{25}$ ուսուցիչ: Ո՞րքան նա վաստակեց:

69 Իերձակն ունէր 25 արշին մահուդ. այդ մահուդից նա կարեց 5 սիւրտուկ, իւրաքանչիւրը $3\frac{1}{8}$ արշինից և 3 ժիլէտ, իւրաքանչիւրը $\frac{5}{8}$ արշինից. Ո՞րքան մահուդ մնաց նրա մօտ:

70 Գիւղացին 125 փութ հաճար ցանեց և ստացաւ 1—7, ստացած հաճարից նա ծախեց երկու գնողի, իւրաքանչիւրին $25\frac{3}{8}$ փութ, իսկ երեք գնողի իւրաքանչիւրին $134\frac{1}{8}$ փութ: Որքան հաճար մնաց գիւղացու մօտ:

71 Ա. քաղաքից մինչև Բ. քաղաքը 84 վերստ է. Ա. քաղաքից դուրս եկող ճանապարհորդը 7 ժամում, ժամը $3\frac{5}{8}$ վերստ տարածութիւն անցաւ և 5 ժամում, ժամը՝ $3\frac{1}{8}$ վերստ: Քանի՞ վերստ տարածութիւն մնաց նրան անցնելու մինչև Բ. քաղաքը:

Բ Ա Փ Ա Ն Ո Ռ Մ Ն

72	$\frac{2}{3} : 2 =$	$\frac{6}{7} : 3 =$	$\frac{2\frac{1}{4}}{3} : 3 =$	$\frac{5\frac{5}{8}}{9} : 9 =$	$\frac{4\frac{2}{3}}{2} : 2 =$
	$\frac{6}{3} : 3 =$	$\frac{9}{10} : 3 =$	$\frac{2\frac{1}{7}}{5} : 5 =$	$\frac{6\frac{1}{9}}{11} : 11 =$	$\frac{12\frac{6}{9}}{3} : 3 =$
	$\frac{4}{5} : 2 =$	$\frac{12}{9} : 6 =$	$\frac{2\frac{2}{8}}{6} : 6 =$	$\frac{4\frac{4}{9}}{10} : 10 =$	$\frac{15\frac{1}{9}}{2} : 2 =$
	$\frac{8}{10} : 4 =$	$\frac{18}{5} : 7 =$	$\frac{4\frac{1}{6}}{3} : 3 =$	$\frac{7\frac{3}{5}}{19} : 19 =$	$\frac{19\frac{1}{5}}{4} : 4 =$

73 Տանտիկինը 3 հաւին օրական տալիս է $\frac{9}{10}$ ֆունտ գարի: Որքան գարի է տալիս նա օրական մի հաւին:

74 5 հացի ծանրութիւնը $\frac{15}{16}$ ֆունտ է: Որքան ծանրութիւն ունի մի հացը:

75 Սանութպանը 4 գնողին ծախեց $\frac{12}{16}$ ֆունտ սուրճ: Որքան սուրճ ստացաւ իւրաքանչիւր գնողը:

76 Հապտերում 5 ժամուայ ընթացքում այրուեց $1\frac{1}{4}$ ֆունտ նաւթ: Որքան նաւթ այրուեց մի ժամում:

77 4 մշակն օրական ստանում են $10\frac{2}{3}$ ֆունտ հաց Որքան հաց է ստանում իւրաքանչիւրը:

78 5 կովին տալիս են օրական $62\frac{1}{2}$ ֆունտ խոտ: Որքան խոտ են տալիս օրական 3 կովին:

79 Շոգենաւը 9 ժամում անցաւ $87\frac{3}{4}$ վերստ: Ո՞րքան տարածութիւն կանցնի նա 5 ժամում:

80 Գիւղացին կովեր կերակրելու համար գործածեց $7\frac{1}{8}$ փութ խոտ, ձիեր կերակրելու համար՝ 3 անգամ պակաս, իսկ ոչխարներ՝ 2 անգամ ձիերից աւելի: Ընդամենը իրքան խոտ գործածեց գիւղացին:

81 4 հոգի միասին 19 ֆունտ ալիւր գնեցին. առաջինը վերցրեց ալիւրի $\frac{1}{8}$ մասը, երկրորդը՝ $\frac{7}{8}$ ֆունտ աւելի, իսկ երրորդը՝ 3 անգամ երկրորդից պակաս: Որքան ալիւր ստացաւ չորրորդը:

5. ԳՏՆԵԼ ԱՄՔՈՂՁԻ ՄԱՍԵՐԸ ԵՆ ԱՄՔՈՂՁԸ, ԵՐՔ ԵՆՑ ԵՆՑ ՆՐԱ ՄԱՍԵՐԸ

82	6-ի $\frac{1}{2}$ -ը	18-ի $\frac{1}{6}$ -ը	8-ի $\frac{3}{4}$ -ը	36-ի $\frac{4}{9}$ -ը	45-ի $\frac{2}{5}$ -ը
	9-ի $\frac{1}{3}$ ը	24-ի $\frac{1}{4}$ -ը	15-ի $\frac{2}{5}$ -ը	40-ի $\frac{7}{10}$ -ը	20-ի $\frac{9}{10}$ -ը
	16-ի $\frac{1}{8}$ -ը	30-ի $\frac{1}{6}$ -ը	24-ի $\frac{5}{8}$ -ը	60-ի $\frac{5}{12}$ -ը	45-ի $\frac{4}{5}$ -ը
	15-ի $\frac{1}{5}$ -ը	28-ի $\frac{1}{7}$ -ը	63-ի $\frac{7}{9}$ -ը	16-ի $\frac{7}{8}$ -ը	60-ի $\frac{7}{16}$ -ը

83	5-ի $\frac{1}{2}$ -ը	2-ի $\frac{1}{3}$ -ը	7-ի $\frac{3}{4}$ -ը	17-ի $\frac{7}{8}$ -ը	$\frac{8}{4}$ -ի $\frac{2}{3}$ -ը
	8-ի $\frac{1}{3}$ -ը	5-ի $\frac{1}{9}$ -ը	9-ի $\frac{5}{6}$ -ը	40-ի $\frac{8}{9}$ -ը	$\frac{8}{10}$ -ի $\frac{3}{4}$ -ը
	7-ի $\frac{1}{6}$ -ը	7-ի $\frac{1}{10}$ -ը	15-ի $\frac{7}{9}$ -ը	16-ի $\frac{7}{15}$ -ը	17 $\frac{7}{9}$ -ի $\frac{3}{8}$ -ը
	17-ի $\frac{1}{8}$ -ը	3-ի $\frac{1}{3}$ -ը	23-ի $\frac{9}{10}$ -ը	13-ի $\frac{3}{8}$ -ը	92 $\frac{1}{7}$ -ի $\frac{2}{5}$ -ը

84 Մահուղի արշինն արժէ 8 ուրբի: Որքան կարժենայ մահուղի $\frac{3}{4}$ արշինը:

85 Ոմն 24 ուրբի ունէր $\frac{3}{8}$ -ը նա ծախեաց: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

86 Կալուածատէրը 280 ուրբով գնեց մի ձի, մի կով և մի կառք. ձին գնեց նա իր ունեցած փողերի $\frac{2}{7}$ -ով, իսկ կառքը՝ մնացորդի $\frac{3}{4}$ -ով: Ո՞րքանով գնեց նա կովը:

87 Աշակերտը կարգաց գրքի $\frac{3}{4}$ -ը: Քանի՞ էրես նա կարգաց, եթէ ամբողջ գիրքն ունէր 148 էրես:

88 Ալափն ունէր 182 չկ. հացահատիկ $\frac{2}{7}$ -ը հաճար էր, $\frac{5}{14}$ -ը ցորեն: $\frac{3}{14}$ -ը գարի, իսկ մնացածը՝ վարսակ: Ո՞րքան վարսակ ունէր ալափը:

89 Աշակերտն ունէր 4 ուրբի $\frac{2}{5}$ -ով նա գլբբ ԳԵնեց: Քանի՞ ուրբի վճարեց նա գրքին:

90 Տանտիկինը 7 ֆունտ ալիւր ունէր $\frac{5}{8}$ -ով նա գուր թխեց: Որքան ալիւր մնաց նրա մօտ:

91 Աշակերտուհին պարապեց 3 ժամ. այդ ժամանակի $\frac{5}{7}$ -ը նա անցկացրեց կարգալով, իսկ մնացած ժամանակը՝ գրելով: Որքան ժամանակ նա գրեց:

92 Գիրքն ունի 71 էրես. աշակերտը կարգաց այդ գրքի $\frac{3}{5}$ մասը: Քանի՞ էրես մնաց նրան կարգալու:

93 Մի գիւղից մինչև միւսը $6\frac{2}{5}$ վերստ է. գիւղացին անցաւ այդ ճանապարհի $\frac{3}{8}$ մասը: Որքան ճանապարհ նա անցաւ և իրքան ճանապարհ մնաց անցնելու:

94 Տանտիկինը գործածեց $18\frac{3}{4}$ փութ ալիւր. ալիւրի $\frac{3}{5}$ մասից նազուք թխեց, իսկ մնացածով՝ զաթայ: Ո՞րքան ալիւրից նազուք և սրբանից զաթայ նա թխեց:

95 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{4}$ -ը հաւասար է 7-ին:

96 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{8}$ -ը հաւասար է $3\frac{1}{3}$ -ին:

97 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{6}$ -ը հաւասար է $4\frac{1}{2}$ -ին:

98 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{2}{3}$ -ը հաւասար է 8-ին:

99 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{5}{9}$ -ը հաւասար է 15-ին:

100 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{7}{12}$ -ը հաւասար է 21-ին:

101 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{5}{8}$ -ը հաւասար է $10\frac{1}{11}$ -ին:

102 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{3}{8}$ -ը հաւասար է $4\frac{1}{3}$ -ին:

103 Մահուղի $\frac{3}{4}$ արշինն արժէ 6 ուրբլի: Ի՞նչ արժէ մահուղի մի արշինը:

104 Ալիւրի $\frac{5}{8}$ փութն արժէ 45 կոպէկ: Ո՞րքան կարժենայ մի փութը:

105 Իմ ունեցած փողերի $\frac{2}{5}$ -ը հաւասար է 146 ուրբլուն: Ո՞րքան փող ունեմ ես:

106 Աշակերտը կարդաց գրքի $\frac{3}{8}$ մասը, և 65 էրես էլ մնաց կարդալու: Քանի էրեսից էր այդ գիրքը:

107 Ոմն իր ունեցած փողերի $\frac{5}{9}$ մասը ծախսեց, որից յետոյ մնաց 44 ուրբլի: Ո՞րքան փող ունէր նա:

108 Կառապանը իր ունեցած վարսակի $\frac{3}{7}$ մասով ձիեր կերակրեց, իսկ մնացած 15 չետվերիկը պահեց: Ո՞րքան վարսակ ունէր նա:

109 Ոմն անցաւ ամբողջ ճանապարհի $\frac{5}{8}$ մասը և էլի մնաց անցնելու 2 վերստ տարածութիւն: Ընդամենը քանի՞ վերստ էր նա անցնելու:

110 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{2}$ -ը հաւասար է 10-ին:
111 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{3}$ -ը հաւասար է 15-ին:
112 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{4}$ -ը հաւասար է 20-ին:
113 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{5}$ -ը հաւասար է 25-ին:
114 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{6}$ -ը հաւասար է 30-ին:
115 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{7}$ -ը հաւասար է 35-ին:
116 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{8}$ -ը հաւասար է 40-ին:
117 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{9}$ -ը հաւասար է 45-ին:
118 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{10}$ -ը հաւասար է 50-ին:
119 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{11}$ -ը հաւասար է 55-ին:
120 Գտնել այն թիւը, որի $\frac{1}{12}$ -ը հաւասար է 60-ին:

2 Ա Փ Ե Ր Ի Ա Ղ Ի Խ Ս Ա Կ

1. Երկարութեան չափեր

Մղոնը=7 վերստին	Արշինը=28 մատնաչափին (դիւլմ)
Վերստը=500 սաժէնին	Սաժէնը=7 մատնաչափին (ֆունտ)
Սաժէնը=3 արշինին	Ոտնաչ.=12 մատնաչափին (դիւլմ)
Արշինը=16 վերջօկին	Մատնաչ.=10 դժաչափին (լինխա)

2. Մակերեսայնի չափեր

Քառակուսի մղոնը=7×7=49 քառակուսի վերստին
Քառ. վերստը=500×500=250000 քառ. սաժէնին
Քառ. սաժէնը=3×3=9 քառ. արշինին
Քառ. արշինը=16×16=256 քառ. վերջօկին
Քառ. սաժէնը=7×7=49 քառ. ոտնաչափին
Քառ. ոտնաչափը=12×12=144 քառ. մատնաչափին
Քառ. մատնաչափը=10×10=100 քառ. դժաչափին
60 արշին երկարութիւն և 40 արշին լայնութիւն ունեցող ուղղանկիւնին կամ թէ չէ 80 արշին երկարութիւն և 30 արշին լայնութիւն ունեցող ուղղանկիւնին կոչուում է դեռահատին:
ԾԱՆՕԹ. Գոյութիւն ունի նաև տնտեսական դեռահատին, որ հաւասար է 3200 քառակուսի սաժէնին:

4. Բովանդակութեան չափեր

Խորանարդ մղոնը=7×7×7=343 խորանարդ վերստին
Խոր. վերստը=500×500×500=125000000 խոր. սաժէնին
Խոր. սաժէնը=3×3×3=27 խոր. արշինին
Խոր. արշինը=16×16×16=4096 խոր. վերջօկին
Խոր. սաժէնը=7×7×7=343 խոր. ոտնաչափին
Խոր. ոտնաչափը=12×12×12=1728 խոր. մատնաչափին
Խոր. մատնաչափը=10×10×10=1000 խոր. դժաչափին:

4. Ծանրութեան չափեր

Փութը=40 ֆունտին   Ֆունտը—96 մսխալին
 Ֆունտը=32 լօտին   Լօտը=3 մսխալին
 Մսխալը = 96 դօլեային:

5. Ընդդէմների չափեր

Չեփերտը=8 չեփերիկին: Չեփերիկը=8 գարնցին:

6. Հեղուկների չափեր

Տակառը=40 վեդրօյին   Շտօֆը=2 կիտաշտօֆին
 Վեդրօն=10 շտօֆին   կամ շիշին

7. Թղթի չափեր

Օգման=20 դաստային   Դաստան=24 թերթին

8. Դրամներ

Ռուբլին = 100 կոպէկին:

Դրամները լինում են մետաղէ և թղթէ. մետաղէ դրամները կտրում են ոսկուց արծաթից և պղնձից:

Ոսկէ դրամները լինում են՝ 5 ուռբլիանոց, 7 ուռբլի 50 կոպէկանոց, 10 ուռբլիանոց և 15 ուռբլիանոց:

Արծաթէ դրամները լինում են՝ 5 կոպէկանոց, 10 կոպէկանոց, 15 կոպէկանոց, 20 կոպէկանոց, 25 կոպէկանոց, 50 կոպէկանոց, և 1 ուռբլիանոց (100 կոպէկ):

Պղնձէ դրամները լինում են՝ 1/4 կոպէկանոց, 1/2 կոպէկանոց, 1 կոպէկանոց, 2 կոպէկանոց, 3 կոպէկանոց և 5 կոպէկանոց:

Թղթի դրամները լինում են՝ 1 ուռբլիանոց, 3 ուռբլիանոց, 5 ուռբլիանոց, 10 ուռբլիանոց, 25 ուռբլիանոց, 50 ուռբլիանոց, 100 ուռբլիանոց և 500 ուռբլիանոց:

9. Ժամանակի չափեր

Երկրագունդը արևի շուրջը պտտում է 365 օր 5 ժամ 48 րոպէ 46 վայրկեանում: Երկրագնդի պտտելու այդ ժամանակամիջոցը կոչւում է աստղաբախշական տարի: Եթէ տարեհաշուի համար մի տարին 365 օր ընդունենք, այն ժամանակ 4 տարում

կըզոյանայ մի սխալ, որ հաւասար կըլինի չորս անգամ 5 ժամ 48 րոպէ 46 վայրկեանին, այսինքն գրեթէ մէկ օրի, հետևաբար չորս տարուց յետոյ նոր տարուայ սկիզբը մէկ օրով առաջ կըլինի, քան թէ նախընթաց չորս տարիներից իւրաքանչիւրում: Այս անյարմարութիւնը հեռացնելու համար 365 օր պարունակող երեք տարիներից յետոյ հետևեալ չորրորդ տարին ընդունում են 366 օր: Այդ տարէհաշիւը ներմուծել է Յուլիոս Կեսարը Քրիստոսի ծնունդից 46 տարի առաջ, դորա համար էլ նա կոչւում է Յուլեան տարէհաշիւ: Յուլեան տարէհաշուով 365 օր պարունակող տարին կոչւում է հասարակ, իսկ 366 օր պարունակողը նահանջ տարի: Նահանջ տարիները ընդունուած է համարել այն տարիները, որոնցից իւրաքանչիւր թուահամարը բաժանուած է 4-ով. օրինակ, 1868, 1872, 1876 տարիները նահանջ տարիներ էին:

Դարը=100 տարուն   Օրը=24 ժամին
 Տարին=365 օրին   Ժամը=60 րոպէին
 Բոպէին=60 վայրկեանին:

Տարին ունի 12 ամիս: Յունուարը 31 օր է. հասարակ տարուայ Փետրուարը 28 օր է, իսկ նահանջ տարուանը 29 օր. Մարտը 31 օր. Ապրիլը 30 օր. Մայիսը 31 օր է. Յունիսը 31 օր է. Օգոստոսը 31 օր. Սեպտեմբերը 30 օր է. Հոկտեմբերը 31 օր. Նոյեմբերը 30 օր է. Դեկտեմբերը 31 օր:

Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ն Ե Ր

1. 7479. 6778. 5528. 7839. 9561. 7278. 8278. 6867. 9514.
 2. 9601. 9278. 13241. 6574. 15469. 12460. 5738. 7165. 18105.
 3. 64382. 115004. 1236263. 97432. 100844. 1263731. 159826.
 108720. 1118115. 4. 183474. 200048. 207865. 137095. 203191.
 213309. 5. 252771. 6. 188978. 7. 217970. 8. 38163. 9. 268291. 10.
 2142984. 11. 16367932. 12. 6567031. 13. 220256. 14. 135387.
 16. 26054. 17. 19032. 18. 12610 բնակիչ: 19. 29256 զինուոր 20.
 124576 աղիւս: 21. 4268 վերստ: 22. 37781 ոււրլի: 23. 18976
 փութ: 24. 454398 ոււրլի: 25. 9327 ոււրլի: 26. 7781 փութ: 27.
 28935 սաժէն: 28. 30408 բնակիչ: 29. 132820 ոււրլի: 30. 80382
 31. 6933 ոււրլի: 32. 9342 ոււրլի: 33. 40922 ոււրլի: 34. 553
 վերստ: 35. 278765 փութ: 36. 42810 ոււրլի: 37. 1350 վերստ:
 38. 1712. 7668. 4931. 3227. 1625. 1831. 3038. 2948. 1086. 39.
 12858. 2788. 25846. 13094. 15125. 35696. 6445. 71269. 43772.
 40. 5584. 35136. 38484. 2298. 54359. 24238. 54. 14353. 35897.
 41. 115088. 365129. 1943930. 9192. 143761. 1892364. 350495.
 373793. 3992709. 42. 59857. 106747. 187226. 2028085. 82224.
 1641440. 45. 5192. 46. 33870. 47. 21380. 48. 14624. 49. 31620.
 50. 12236. 51. 3182 ֆունտ: 52. 6276 փութ: 53. 42859 մարդ.
 54. 67713 փութ: 55. 33944 ոււրլի պակաս: 56. 7282 ոււր. պա-
 կաս: 57. 4057 փութ աւելի էր: 58. 8812 վերստ: 59. 3107 փութ:
 60. 466 ոււր. աւելի: 61. 1936 հատ: 62. 118110 բնակիչ: 63.
 19930 ոււրլի: 64. 864. 992. 5341. 3672. 639. 1716. 5929. 8775
 408. 2616. 7704. 7896. 65. 11148. 26075. 59619. 31648. 29808.
 36484. 38576. 58434. 66456. 63896. 57384. 84303. 66. 17326.
 47644. 39149. 218144. 11849. 118068. 67. 3948 շիշ: 68. 15120
 զինուոր: 69. 14720 աղիւս: 70. 5166 փութ: 71. 3930 վերստ:
 72. 1407 ոււրլի: 73. 3075 ոււրլի: 74. 1984 փութ: 75. 21156
 փութ: 78. 720 ոււրլի: 79. 329840 բնակիչ: 80. 6760 փութ: 81.
 6038 ոււրլի: 82. 654 ոււրլի: 83. 168 սաժէն: 84. 48680 աղիւս:
 85. 3240 չեռվերիկ: 86. 1513. 4608. 6873. 4200. 1674. 6460.
 6174. 9216. 1995. 3888. 4930. 5696: 87. 20868. 77832. 48484.
 32544. 21147. 69616. 39072. 29484. 50976. 21125. 21432. 30000.

88. 175800. 357938. 221544. 133524. 221792. 551040. 392220.
 456652. 719264. 388530. 282600. 39000. 89. 12567. 57023.
 108396. 30260. 22193. 642678: 90. 14310 սաժէն: 91. 3648 սող-
 92. 8256 փութ: 93. 7488 ոււրլի: 94. 28080 մեխ: 95. 1548
 ոււրլի: 96. 803 վերստ: 97. 384 ոււրլի: 98. 24 ոււրլի: 99. 105
 ոււրլի: 100. 25299 զինուոր: 101. 5984 ոււրլի: 102. 290496.
 229534. 469504. 166348. 37936. 368712. 199404. 417792. 169664
 359840. 207100. 354618. 103. 3446352. 2454188. 4690224.
 5320980. 5218380. 8086800. 6485596. 8146572. 4333273. 15618756.
 3667272. 36098320. 104. 1368. 5400. 8645. 26506. 3456. 1890.
 77748. 31752. 6444. 3472. 22016. 40066. 105. 141336. 156263.
 1219968. 427401. 458035. 1047926. 434720. 124335. 4961664.
 24162210. 12131234. 48114063. 106. 4140. 59500. 925000. 26320.
 112700. 3008000. 37240. 490200. 1645000. 13072000. 44022000.
 2675000. 107. 14300. 31096. 93024. 47656. 184320 2453400. 257792.
 104784. 6501040. 30750. 399330. 18664480. 111. 124 ոււր. 41
 կոպ. 112. II-ը 834 ոււր. 113. 808 ոււր. 114. 496 ոււր. 115.
 3392 փութ. 116. 85950 ոււր. 117. 2758 ոււր. 118. 3421. 2749
 1353. 907. 3212. 1793. 622. 504. 2122. 2454. 932. 1402. 119.
 36726. 16945. 13323. 26821. 8793. 3527. 18379. 4585. 8874.
 2507. 5652. 4082. 120. 27451. 13616. 9196. 195. 3663. 13904.
 121. 318 ոււրլի: 122. 9880 ոււր. 123. 13932 ոււր. 124. 1210
 ոււր. 125. 4797 փութ: 126. 1248 վերստ: 127. 2758 ֆունտ:
 128. 846 փութ: 129. 2093 փութ: 130. 516 արշին: 131. 354
 պոսոյտ աւելի: 132. 182. 123. 472. 1552. 196. 157. 1343. 315.
 147. 92. 928. 630. 133. 452. 354. 357. 359. 432. 435. 453.
 465. 592. 595. 596. 599. 134. 597. 635. 644. 469. 632. 767.
 747. 635. 764. 851. 815. 763. 135. 156. 437. 456. 476. 248.
 564. 864. 647. 114. 738. 385. 875. 136. 517. 846. 456. 976. 613.
 753. 527. 536. 327. 556. 449. 784. 137. 662. 710. 706. 707.
 754. 514. 740. 603. 798. 526. 840. 480. 138. 326. 862. 545.
 256. 541. 696. 864. 876. 736. 657. 736. 762. 139. 647. 779.
 747. 706. 514. 742. 609. 760. 586. 855. 560. 606. 140. 617.
 651. 667. 720. 651. 706. 779. 804. 712. 640. 847. 903. 141.
 576. 5731. 6532. 8147. 6312. 3156. 4786. 7847. 4973. 7876. 9356.
 6987. 142. 108. 18003. 1532. 138. 198. 16. 143. 192. 11. 196.
 1138. 1054. 6. 248. 144. 63 փութ: 145. 56 արշին: 146. 725 փութ:
 147. 60 ժամ: 148. 2212 փութ: 149. 6960 արշին: 150. 16 ոււր.
 64 կոպ. 151. 6368 վերստ: 152. 9253 ոււրլի: 153. 8 ոււր.
 40 կոպ. 154. 73 արշին: 155. 67 ժամ: 156. 18103 ոււրլի: 157.
 72 խուրճ: 158. 21328 հատ: 159. 3517 փութ պարի: 160. 94.

164. 1081. 96. 48. 1810. 115. 67. 1060. 161. 46. 83. 79. 58.
 35. 86. 49. 69. 79. 39. 38. 65. 162. 45. 52. 65. 85. 56. 58.
 96. 65. 62. 37. 86. 89. 163. 53. 45. 67. 78. 28. 346. 91. 79.
 564. 164. 298. 491. 29. 333. 599. 64. 511. 25. 63. 165. 106.
 307. 7008. 307. 209. 803. 8009. 509. 307. 706. 9094. 907. 166.
 3900. 9700. 5. 90. 4700. 9700. 26. 40. 2500. 3600. 21. 90.
 167. 12. 131. 119. 9. 19. 126. 168. 115. 2124. 8. 1715. 18.
 47. 169. 86 փութ: 170. 37 դեսեսատին: 171. 98 ֆունտ: 172. 53
 վազօն: 173. 16 անգամ: 174. 19 անգամ: 175. 1247 արշին: 176.
 24 ժամում: 177. 516 արշին: 178. 12 արշին: 179. 27 արշին:
 180. 1175 ուրբի: 181. 1810 ուրբ: 182. 20178: 183. 6642:
 184. 18967: 185. 2677: 186. 1426: 187. 47. 188. 128. 189.
 33627: 190. 2196: 191. 554: 192. 613: 193. 431: 194. 56892:
 195. 75704: 196. 114336: 197. 81689: 198. 129247: 199. 950:
 200. 34. 201. 58: 202. 39: 203. 11: 204. 26656: 205. 27: 206. 4:
 207. 790: 208. 19: 209. 45: 210. 32: 211. 278: 212. 7000: 213.
 9135: 214. 32: 215. 4393: 216. 30: 217. 1795: 218. 36832: 219.
 16: 220. 41314: 221. 91776. 222. 1144: 223. 407273: 224. 4100:
 225. 2213706: 226. 6261: 227. 52: 228. 136: 229. 1527: 230.
 1158 փութ: 231. 13702 ուրբի: 232. 42965 ուրբ: 233. 37 տակառ:
 234. 42 կով: 235. 104 ուրբ: 236. 68 փութ: 237. 6 ուրբի: 238.
 15 ֆունտ: 239. 10 օրում: 240. 147 վերստ: 241. 9 ու. 60 կ.
 242. 78 ու. 60 կ.: 243. 56 ու. 25 կ. 244. 5184 գրիչ: 245. 17 ժա-
 մում: 246. 85 ֆունտ: 247. 180 օր: 248. 104 օր: 249. 20 ներ-
 կարար: 250. 624 երես: 251. 40 օր: 252. 369 հոգի: 253. 9
 ուրբի: 254. 1988 աղիւս: 255. 1269 վերստ: 256. 720 փութ:
 257. 7738 ֆունտ: 258. 2025 տակառ: 259. 80 վերստ պակաս:
 260. 346 ուրբ. 50 կոպ: 261. 14 ուրբ. 30 կոպ: 262. 16 ըն-
 կոյդ: 263. 5236 սաժէն աւելի: 264. 277 ուրբ. 76 կոպ: 265.
 400 ուրբ: 266. 2 ուրբ. 50 կոպ: 267. երկրորդը 59 ու. 20 կ.:
 268. 7 ուրբ: 269. 61 ժամում: 270. 48 երես: 271. 344 հատ:
 272. 1545 զիրք: 273. 5200 ուրբի: 274. 26 ուրբ. 25 կոպ:
 275. 344 ուրբ: 276. 68 ուրբ. 85 կոպ. 277. 7960 զինուոր: 278.
 39 հատ: 279. 14100 բնակիչ: 280. 3716 ուրբի: 281. 5 կոպէկ:
 282. 45 կոպ: 283. 2 ուրբ. 30 կոպ. 284. 23 ուրբ. 34 կոպ:
 285. 2 ուրբ. 25 կոպ: 286. 1 ուրբ. 90 կոպ: 287. 1 ուրբ. 15
 կոպ: 288. 6 օրում: 289. 570 դեսեսատին: 290. 61 կարգ: 291.
 56 արշ., 176 ու. 40. կ.: 292. 7098 ուրբ: 293. 440 ուրբ. 70
 կոպ: 294. 549 ուրբ: 295. 3570 ուրբ: 296. 972 անգամ: 297.
 136 պատանի 298. 25 ու. 55 կ.: 299. 9 ու. 60 կ., 14 ու. 40 կ.,
 21 ու. 60 կ.: 300. 2223 ու. 4108 ու. 3782 ու.: 301. 186 դես. 352

դես.: 302. 347 դես. 256 դես. 260 դես.: 303. 3840 խուրձ, 5120
 խուրձ.: 304. 108 ու. 80 կ., 95 ու. 20 կ., 158 ու. 10 կ.: 305. 576
 հատ. 489 հատ: 306. 268 հատ. 249 հատ. 307. 2932 ապր. վ.
 787 մարդ. վ. 308. 157 արշ. 273 արշին: 309. 3876 հատ. 4218
 հատ. 3712 հատ: 310. 1410 ու. 1360 ու. 1630 ու.: 311. 1516 ու.
 764 ու. 256 ու.: 312. 60 դես. 2748 ուրբ.: 313. 19200 ուրբ.
 16700 ուրբ. 14200 ուրբ.: 314. 328 հատ. 348 հատ.: 315. 5316
 ու. 3419 ու. 316. 27 ուրբ. 317. 11 արշին 318. 56 ըսպէում
 319. 15 ժամում 320. 17 օրում 321. 18 ժամից յետոյ 322.
 24 ժամից 323. 390 վերստի վրայ 324. 880 վերստ 325. 2805
 զինուոր: 326. 128 հատ: 327. 5 ուրբ. 60 կոպ: 328. 2352
 արշին: 329. 4500 ուրբ: 330. 36 մարդ: 331. 15 հնձուր:
 332. 24 մեքենայ: 333. 5616 վերստ: 334. 48888 փութ:
 335. 36 ձի: 336. 48 արշ.: 337. 56 հատ: 338. 1576 ուրբ:
 339. իւրաքանչիւրից 7 հատ: 340. իւրաքանչիւրից 17 հատ:
 341. իւրաքանչիւրից 47 արշ.: 342. 18 ժամ: 343. 14 ժամում:
 344. 30 ժամից: 345. 8 ըսպէում: 346. 672 վերստի վրայ.
 347. 456 վերստի վրայ: 348. 5 կ. 4 կ.: 349. 18 ու. 12 ու.:
 350. 2 ու. 8 ու.: 351. 340 դ. 28 դ.: 352. 928 ու. 810 ու.: 353.
 859 շիշ. 807 շ. 686 շ. 354. 90 կ.: 355. 186 շիշ: 356. 336
 ու. 168 ու.: 357. 462 շիշ. 1386 շիշ: 358. 401 վ. 5614 վ.
 359. 8 տ. 40 տարեկան: 360. 131 բանուոր: 361. 18 արշ.
 48 արշ.: 362. 3483 հատ. 4732 հատ: 363. 67 ձի. 134 կով.
 536 ոչխ.: 364. 60015 բնակիչ. 36009 բն. 12003 բն.: 565. 126
 ուրբի: 366. 225 դես. 600 դես. 75 դես.: 367. 144 փ. 72 փ.
 36 փ. 368. 37500 աղիւս: 369. 222 բանուոր: 370. 28 ձի:
 371. 400 փութ: 372. 68 ու. 10 կ.: 373. 27 ու. 54 ու.: 374.
 15 կ. 1 ուրբ. 80 կ.: 375. 65280 ֆունտ: 376. 14 օրում:
 377. 15 ժամում: 378. 427 փութ. 83 փ.: 379. 448 փ. 312 փ.:
 380. 6 կ. 4 կ.: 381. 75 կ.: 382. 426 ու.: 383. 28 ու.: 384.
 75 ու.: 385. 384 ու.: 386. 16 կ. 56 կ.: 387. 17 ու. 92 կ.,
 17 ու. 28 կ., 20 ու. 16 կ.: 388. 600 դեսեսատին: 389. 23 ու.
 80 կ.: 390. 12 կ. 24 կ.: 391. 8 ու. 50 կ., 4 ու. 40 կ.: 392.
 176 ու. 50 կ.: 393. 20 հատ. 56 հատ: 394. 27 տղ. 13 կին.:
 395. 23 օր: 512. 195 ու. 2 ար. 14 վերշ. 513. 1 վ. 269 ու.
 2 ար. 1 վերշ.: 514. 1 վ. 93 սաժ. 4 սանաչ.: 515. 6 վ. 473 ու.
 4 սանաչ.: 516. 13 փ. 21 ֆ. 10 լօտ: 517. 94 փ. 17 ֆ. 9 լօտ:
 518. 536 չտ. 1 չկ. 1 դ.: 519. 935 չտ. 3 չկ. 7 դ.: 520. 164
 տակառ 39 վեդրօ 3 շոֆ: 521. 628 տակ. 1 վեդրօ: 522. 103
 օլմա 18 դ. 8 ֆ.: 523. 1091 օլմա 6 ֆերթ: 524. 9 օր 6 ժամ
 26 ըսպէ 42 վայրկեան: 525. 28 շաբ. 4 օր 12 ժամ: 526. 86

չտ. 4 չկ.: 527. 111 տակառ 22 վեդրո 4 շոֆ: 528. 116 փութ
 18 ֆ. 9 լոտ 2 մսխ.: 529. 107 շար. 6 օր: 530. 234 փ. 12 ֆ.
 23 լ. 1 մս.: 531. 221 մղոն 3 վ. 415 սաժ. 1 սոննաչ. 2 մատ-
 նաչ.: 532. 95 փ. 33 ֆ.: 533. 242 չտ. 1 դ.: 534 128 վ. 345
 սաժ.: 535. 223 օղմա. 12 դ. 9 ֆ.: 586. 3 շար. 4 օր 9 ժամ:
 537. 1084 փ. 14 ֆ.: 538. 100 վ. 26 սաժ.: 539. 235 տակառ
 25 վեդրո 3 շոֆ: 540. 320 տակ. 8 վեդրո.: 541. 665 վ. 479
 սաժ.: 542. 163 սաժ. 1 ար. 1 վերջ. 543. 136 փ. 31 ֆ. 31 լ.
 544. 32 չտ. 2 չկ. 7 դ.: 545. 47 տակ. 34 վեդ. 6 շոֆ: 546.
 42 օղմա 1 դաս. 21 ֆ.: 547. 6 օր 13 ժամ 22 ըսպէ: 548. 57
 սաժ. 3 սոն. 5 մատն.: 549. 11 փ. 23 ֆ. 28 լ. 1 մս.: 550.
 195 տակ. 11 վեդ. 6 շոֆ: 551. 36 օղմա 4 դաս. 3 ֆերթ.
 552. 44 շար. 2 օր. 23 ժ. 2 ը.: 563. 247 վ. 281 սաժ. 2 սո-
 նաչ. 8 մանաչ.: 554. 342 չտ. 7 չկ. 4 դ.: 555. 322 տակ. 39 վ.
 5 շոֆ: 556. 65 շար. 1 օր 23 ժամ 48 ը.: 557. 42 մղոն 6 վ.
 381 սաժ. 2 արջ. 2 վերջ.: 557. 161 փ. 23 ֆ. 32 լ. 2 մսխ. 71
 դօրեա: 559. 42 շար. 3 օր 7 ժամ 59 ը. 47 վայրկ.: 560. 1668 փ.
 3 ֆ. 18 լ. 2 մսխ. 64 դօրեա: 561. 7 փ. 33 ֆ. 8 լ.: 562 353 վ.
 385 սաժ.: 563. 310 չտ. 5 չկ. 2 դ.: 564. II-ը 6 տակառ 23
 վեդրո 5 շոֆ աւելի: 565. 7 ժ. 54 ը. 59 վայրկեան: 566. 60
 օղմա 2 դաստա 11 ֆ.: 567. 128 վ. 4 սաժ.: 567 16 սաժ.
 2 մատնաչ.: 569. 164 փ. 33 ֆ.: 570. I-ը 17 փ. 2 ֆ. աւելի:
 571. 188 սաժ.: 572. 121 չտ. 3 չկ. 2 դ.: 573. 120 օղմ. 19 դաս.
 12 ֆ. 574. 5 վ. 484 սաժ. 5 սոն. 4 մատնաչ.: 575. 180 չտ.
 7 չկ. 4 դ.: 576. 256 տակառ 22 վեդրո 4 շոֆ: 577. 22 մղոն
 3 վ. 265 սաժ. 1 սոնաչ.: 578. 474 տակ. 30 վեդրո: 579. 703
 չտ. 1 չկ.: 580. 6450 մղ. 2 վ. 125 սաժ.: 581. 26 փ. 35 ֆ.:
 582. 1446 տակ. 4 վեդ. 5 շոֆ: 583. 4 օր 6 ժ. 10 ը.: 584. 1 վ.
 418 սաժ. 5 սոնչ. 8 մատնաչ.: 585. 192 փ. 9 ֆ.: 586. 752 օր
 12 ժամ: 587. 43 շար. 5 օր 3 ժ. 32 ը.: 588. 814 օղմա 16
 դաստա: 589. 42 շար. 21 ժամ: 590. 5 փ. 16 ֆ. 27 լոտ:
 591. 1877 սաժ. 3 սոնաչ.: 592. 19 փ. 9 ֆ. 8 լ. 2 մսխ.:
 593. 64 փ. 14 ֆ.: 594. 50 տ. 26 վեդ. 8 շոֆ: 595. 9692 օղմ.
 18 դ. 12 ֆ.: 596. 668 ժամ 16 ըսպէ: 597. 570 փ.: 598. 3474
 արջ: 599. 142 չտ. 4 չկ.: 600. 24480 փ.: 601. 96 սաժ. 1 արջ:
 602. 1 փ. 30 ֆ. 14 լ. 1 ժ. 48 դ.: 603. 2 օղմա 14 դ. 21 ֆերթ:
 604. 14 չտ. 2 չկ. 5 դարնչ: 605. 3 տակ. 33 վ. 3 շոֆ: 606. 2 շար.
 6 օր 4 ժ. 48 ը.: 607. 3 չտ. 1 չկ. 4 դարնչ: 608. 3 փ. 28 ֆ. 10 լ.
 2 մսխ.: 609. 22 տակ. 36 վ. 8 շոֆ: 610. 7 օղմա 8 դ. 18 ֆ.: 611.
 1 մղ. 4 վ. 208 ս. 1 արջ: 612. 534: 613. 4000 614. 460: 615. 13:
 616. 8: 617. 146: 618. 15: 619. 14: 620. 120: 621. 72: 622. 26:

623. 5: 624. 5 փ. 6 ֆ.: 625. 76 վ. 82 ս.: 626. 17 չտ. 4 չկ. 3 դ.
 627. 5 սոն. 10 մատն. 8 դժաչ.: 628. 119 օղմա 4 դ. 11 ֆ.:
 629. 11 չտ. 3 չկ. 2 դ.: 630. 13: 631. 48: 632. 21: 633. 50:
 634. 10: 635. 15: 636. 11: 537. 80: 638. 2 ս. 88 կ.: 639. 252 ս.:
 640. 15 փ. 13 ֆ.: 641. 18 արջ. 5 վերջ.: 642. 229 ս. 80 կ.:
 643. 394 ս. 8 կ.: 644. 750 ս. 40 կ.: 645. 133 վ. 90 սաժ.:
 646. 5: 647. 1306 ս. 72 կ.: 648. 44 ս. 73 կ.: 649. 25 վ. 446 ս.
 3 սոնաչ.: 650. 1 փ. 25 լոտ 1 մսխ.: 651. 25: 652. 30: 653.
 44 ս. 80 կ.: 654. 40: 655. 64 կ.: 656. 1600: 657. 44 վ. 200 ս.:
 658. 6 ս. 60 կ.: 659. 1 ս. 20 կ.: 660. 700: 661. 14833 ս. 80 կ.:
 662. 2700: 663. 28 ֆ. 7 լ. 2 մսխ.: 664. 13 չտ. 4 չկ. 3 դ.:
 665. 48 ս.: 666. 4 ս. 80 կ.: 667. 3682 ս.: 668. 6 փ. 24 ֆ.:
 669. 55: 670. 10 ժամ 16 ըսպէ: 671. 94 փ. 2 ֆ.: 672. 20:
 673. 3 փ. 33 ֆ. 31 լ., 3 փ. 22 ֆ. 1 լ.: 674. 58: 675. 498 փ.
 30 ֆ.: 676. 106 չտ. 4 չկ. 4 դ.: 677. 2420 վ. 30 ս.: 678. 2578
 սաժ. 6 սոնաչ.: 679. 141 չտ. 4 չկ. 4 դ.: 680. 38 փ. 7 ֆ.:
 681. 3 փ. 12 ֆ. 16 լ.: 682. 5 ֆ. 16 լոտ, 4 ֆ. 8 լոտ, 7 ֆ.
 24 լոտ: 683. 3 փ. 12 ֆ. 16 լ.: 684. 2 ս. 24 կ.: 685. 450 փ.:
 686. 12: 587. 290 ս. 64 կ.: 688. 54 ս. 36 կ.: 689. 240: 690.
 7 ժամ 50 ը.: 691. 1050 վ.: 692. I-ը 4258 ս. 25 կ.: 693. 20
 սաժ. 1 սոն. 7 մատն.: 694. 31 վերստ 280 սաժ.: 695. 2251 ս.
 40 կ.: 696. 7: 697. 28: 698. 315 փ. 16 ֆ., 354 փ. 33 ֆ.:
 699. 71 փ. 39 ֆ. 29 լ. 1 մսխ.: 700. 22 ս. 50 կ., 18 ս. 75 կ.,
 25 սոլբ.: 701. 17948, 23076, 28845: 702. 633 չտ. 7 չկ.:
 703. 1938 փ: 9 ֆ.: 704. 36 փ. 9 ֆ. 16 լ.: 705. 47 փ. 1 ֆ.
 8 լ. պղինձ: 706. II-ը 89 ս. 95 կ.: 707. 35 արջ. 7 վերջ.:
 708. 36 ըսպէ: 709. 1 վ. 144 սաժ.: 710. 2298 ս. 40 կ.: 711.
 489 ս. 60 կ.: 712. 14: 713. 10 ֆ.: 714. 2 կոպ.: 715. 1 ս. 60 կ.:
 716. 7 ժ. 55 ը.: 717. 50 կոպ.: 718. 40: 719. 3 լ. 1 մսխ. 60
 դօրեա: 2 մսխ. 12 դ.: 720. 1 ֆ. 13 լ. 2 մսխ., 4 ֆ. 21 լ.
 2 մսխ.: 721. 96 կոպ.: 722. I-ը 54 տակ. 15 վեդրո 4 շոֆ:
 723. III-ում 16 ար. 6 վերջ.: 724. 60: 725. 1 ս. 12 կ.: 726.
 8904 փ.: 727. 5: 728. 94 փ. 20 ֆ.: 729. 636: 730 4 փ. 13 ֆ.:
 731. 6 ս. 12 կ., 3 ս. 16 կ.: 732. I-ում 8 տակ. 15 վեդրո
 5 շոֆ: 733. 13: 734. 11: 735. 127 ս. 35 կ.: 736. 56: 737.
 16 կոպ.: 738. 2862: 739. 155 ս. 20 կ.: 752. 11 ժամ 3 ըսպէ:
 753. 6 ժամ, 26 օր 14 ժամ: 761. 3 տարի 247 օր 7 ժամ 55
 ըսպէ: 762. 4 ժամ 42 ըսպէ: 763. սեպտեմբերի 9-ին: 764. 1866 ֆ.
 մարտի 13-ին: 765. 1872 ֆ. յունուարի 21-ին: 766. 1857 ֆ.
 փետրուարի 13-ին: 767. 1900 ֆ. սեպտեմբերի 8-ին: 768. 1888 ֆ.
 փետրուարի 17-ին: 769. 1890 ֆ. դեկտեմբերի 18-ին ցերեկուայ

1 ժամ 10 բոպէին: 770. Գիշերուայ 12 ժամ 2 բոպէ 20 վայր-
կեան 771. Առաւօտեան 8 ժամ 57 բոպէին: 772. 26 մայիսի
ցերեկուայ 2 ժամ 29 բոպէին: 773. 1830 թ. նոյեմբերի 8-ին:
774. 1820 թ. յուլիսի 6-ին: 775. 1812 թ. մայիսի 10-ին: 776.
1820 թ. ապրիլի 4-ին: 777. 1851 թ. օգոստոսի 8-ին: 778. 5 ժամ
39 բոպէ: 779. 5 ժամ 4 բոպէ: 783. 3600 ուրբ: 784. 8395
ուրբ.: 885, 57 ուրբ.: 786. 1768 ուրբ.: 787. 1536 ուրբ.: 788.
7140 դինուոր: 789. 5 տոկոս: 790. 5%: 791. 6%: 792. 6%:
793. 4%: 794. 7%: 795. 300 ուրբ.: 796. 1520 ուրբ.: 797. 500
798. 1251 ուրբ.: 899. 643 ուրբ.: 800. 36 ուրբ.: 801. 7344
ուրբ.: 802. 1610 ուրբ.: 823. 10 քառ. սաժ. 6 ք. արշ.: 824.
2 դեսեատ. 520 ք. սաժ.: 825. 4 դես. 400 քառ. սաժ.: 826.
81 քառ. սաժ. 36 քառ. ոտնաչ.: 827. 13 քառ. ոտնաչ. 142 ք.
մասնաչ.: 828. 14 արշ.: 829. 5 սաժ. 1 արշ.: 830. 60 սաժ.:
831. 1680 ուրբ. 832. 434 չտ.: 833. 144: 834. 21306 ուրբ.:
835. 48: 836. 60 դես. 100 քառ. սաժ.: 837. 15: 878. 1403 ք.
սաժ. 8 ք. արշ.: 839. 2 ո. 70 կ.: 840. 16 ո. 70 կ.: 841. 3299
քառ. սաժ. 5 քառ. արշ.: 2680 քառ. սաժ. 8 ք. արշ.: 842. 20
ուրբ.: 843. 19 խորանդ սաժ. 7 խոր. արշ.: 844. 16 խոր. ոտ-
նաչ.: 1472 խոր. մասնաչ.: 845. 9 սաժ. 1 ոտնաչ.: 846. 10 սաժ.
2 արշ.: 847. 6 մասնաչ.: 848. 220 խոր. ոտնաչ.: 849. 30 փ.
15 ֆ.: 850. 9 ժամ 36 բոպէ: 851. 135 չտ.: 852. 66 սաժ.
2 արշ.: 853. 2 սաժ. 6 ոտնաչ.: 854. 16 բոպէում: 855. 1000 ուրբի:

« Ազգային գրադարան

NL0243953

38

ԳԻՆՆ Է 25 ԿՈՊ.

Դիմել Թիֆլիսի գրադաճառներին.